

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

Ганна Ситар

ПОЛІТИЧНА ЛІНГВІСТИКА

Вінниця
ДонНУ
2019

УДК 81'42
С-41

*Затверджено на засіданні Вченої ради
Донецького національного університету імені Василя Стуса
(протокол № 12 від 01 липня 2019 р.)*

Рецензенти: *Н. В. Кондратенко*, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри прикладної лінгвістики Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова; *Л. В. Шитик*, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри українського мовознавства і прикладної лінгвістики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

Відповідальний редактор: *А. П. Загнітко*, д-р філ. наук, професор, член-кореспондент НАН України, завідувач кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Ситар Ганна

С-41 **Політична лінгвістика** : навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 035 «Філологія» освітньої програми «Прикладна лінгвістика». Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с.

У посібнику подано теми і плани до практичних занять з курсу «Політична лінгвістика», завдання різних типів і ступеня складності, тести до кожної теми, наведено обов'язкову й додаткову літературу, питання до іспиту, словник термінів політичної лінгвістики.

Адресовано студентам спеціальності 035 «Філологія» освітньої програми «Прикладна лінгвістика», учителям-словесникам, усім, хто цікавиться проблемами політичної лінгвістики.

УДК 81'42

© Ситар Г. В., 2019

© ДонНУ імені Василя Стуса, 2019

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Опис навчальної дисципліни.....	7
Програма навчальної дисципліни.....	8
Методи контролю і критерії оцінювання знань студентів.....	8
ТЕМА 1. Політична лінгвістика як наукова дисципліна.....	11
ТЕМА 2. Напрями політичної лінгвістики.....	25
ТЕМА 3. Мовна картина політичного світу. Політична комунікація.....	33
ТЕМА 4. Ігрова природа політичної комунікації.....	41
ТЕМА 5. Жанри політичних текстів.....	72
ТЕМА 6. Мовні та графічні засоби впливу на свідомість адресата в політичному дискурсі.....	100
ТЕМА 7. Політична реклама як іміджева технологія.....	115
ТЕМА 8. Контент-аналіз у політичній лінгвістиці.....	135
Питання до іспиту.....	168
Рекомендована література.....	170
Словник термінів політичної лінгвістики.....	176

ВСТУП

Навчально-методичний посібник «Політична лінгвістика» створено відповідно до освітньої програми підготовки СО *magistr* галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» освітньої програми 035.10 «Прикладна лінгвістика».

Мета вивчення дисципліни «Політична лінгвістика» – ознайомити студентів із сучасним станом і досягненнями в галузі політичної лінгвістики, навчити студентів застосовувати мовні засоби різних рівнів у політичних текстах, оволодіти навичками конструювання та редагування політичних текстів різних жанрів згідно з поставленими завданнями.

Навчальна дисципліна «Політична лінгвістика» формує міждисциплінарні взаємозв'язки з іншими дисциплінами, такими як: вступ до прикладної лінгвістики, сучасна українська мова, дискурсологія, політологія.

Згідно з освітньою програмою «Прикладна лінгвістика» / «Applied Linguistics» другого рівня вищої освіти дисципліна «Політична лінгвістика» забезпечує набуття таких **компетентностей і програмних результатів навчання:**

загальні компетентності:

здатність навчатися та самонавчатися (ЗК-1);

фахові компетентності:

знання новітніх лінгвістичних теорій та їхньої інтерпретації (ФК-2);

програмні результати навчання:

застосовуючи знання сучасних наукових лінгвістичних шкіл і напрямків, уміти застосовувати новітні методики інтерпретації мовного матеріалу (ПРН-У-4);

використовуючи знання форм і методів наукового пізнання, сучасних соціальних й етичних проблем, уміти визначити соціальні пріоритети своєї професійної діяльності та реалізувати їх під час здійснення виробничих функцій (ПРН-У-6);

демонструвати знання та навички в доборі наукової літератури, умінні її критично аналізувати, формулювати власну думку з проблемних питань філології, добирати необхідний для дослідження матеріал (ПРН-У-15).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- головні ідеї провідних українських і зарубіжних вчених у галузі політичної лінгвістики (ПРН-У-15);
- основні поняття політичної лінгвістики (політичний дискурс, політична реклама, політичний концепт, ментальна сфера (поле), стереотип у політичному дискурсі та ін.) (ПРН-У-15);
- типові властивості, дискурсивні характеристики політичної комунікації (ПРН-У-15);
- типи піар-технологій у передвиборчому процесі (ПРН-У-15);
- головні напрями політичної лінгвістики (ПРН-У-15);
- жанри політичних текстів (біографія політика, політична програма, політична промова, листівка, теледебати, політичний анекдот та ін.), особливості їх структури і семантики (ПРН-У-4);
- ознаки провладних та опозиційних текстів (ПРН-У-4);
- типи мовних засобів впливу на громадську свідомість в українському політичному дискурсі (ПРН-У-4);

вміти:

- аналізувати наукові роботи з політичної лінгвістики (ПРН-У-15);
- розмежовувати політичні тексти за жанровою належністю (ПРН-У-4);
- розрізняти провладні та опозиційні політичні тексти (ПРН-У-4);

- визначати мовні засоби впливу на громадську свідомість в українському політичному дискурсі, з'ясовувати їх тип (ПРН-У-4);
- самостійно конструювати політичні тексти різних жанрів і редагувати їх (ПРН-У-6);
- використовувати мовні засоби впливу на слухача/читача з метою викликати його позитивну/негативну реакцію (ПРН-У-6).

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Опис підготовки фахівців	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	професійної та практичної підготовки, фахова	
	Спеціальність 035 «Філологія»		
Змістових модулів – 2	Освітня програма «Прикладна лінгвістика»	Рік підготовки	
Загальна кількість годин: денна – 120 год.; заочна – немає	Рівень вищої освіти: другий ступінь освіти: магістр	1	-
		Семестр	
1		-	
Лекції			
28 год.		-	
Практичні			
14 год.		-	
Самостійна робота			
78 год.		-	
Вид контролю: усний іспит			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3; самостійної роботи студента – 5,6			

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Політична лінгвістика: основні поняття і категорії

Тема 1. Політична лінгвістика як наукова дисципліна

Тема 2. Напрями політичної лінгвістики

Тема 3. Мовна картина політичного світу. Політична комунікація

Тема 4. Ігрова природа політичної комунікації

Змістовий модуль 2.

Лінгвістичний аналіз сучасного політичного дискурсу

Тема 5. Жанри політичних текстів

Тема 6. Мовні засоби впливу на свідомість адресата в політичному дискурсі

Тема 7. Політична реклама

Тема 8. Контент-аналіз у політичній лінгвістиці

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

- бесіда й опитування;
- модульний контроль;
- конспектування першоджерел;
- тестування;
- презентація;
- індивідуальні завдання;
- іспит.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється як сума балів за результатами всіх запланованих видів діяльності.

Таблиця 1

Схема нарахування балів, які отримують студенти спеціальності 035 «Філологія» освітньої програми 035.10 «Прикладна лінгвістика»

Поточне оцінювання та самостійна робота (60 балів)				Підсумковий контроль (40 балів)		Загальна сума балів	
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Модульна контрольна робота	Самостійна робота (презентація)		Іспит/Індивідуальне завдання (укладання вправ)
Організаційно-навчальна робота	Тести	Організаційно-навчальна робота	Тести				
4	4	4	4	20	24	40	100

Результати навчальних досягнень за навчальною дисципліною здобувачів вищої освіти здійснюється за критеріями, що запроваджені в університеті за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою, що доводяться до відома студентів на першому занятті. Загальна оцінка визначається як сума балів за всі виконані завдання.

**Таблиця оцінювання результатів навчальних досягнень
здобувачів вищої освіти**

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою (для екзамена)
90–100	A	відмінно
82–89	B	дуже добре
75–81	C	добре
67–74	D	задовільно
60–66	E	задовільно
0–59	FX	незадовільно

ТЕМА 1. Політична лінгвістика як наукова дисципліна

1. Політична лінгвістика як окремий напрям мовознавчих досліджень.
2. Етапи розвитку політичної лінгвістики.

Рекомендована література:

а) основна:

Громовенко В. В. Генезис політичної лінгвістики як самостійної науки. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2014. № 11. Том 1. С. 112–115.

Чудинов А. П. Политическая лингвистика: учебное пособие. 3-е изд., испр. М.: Флинта: Наука, 2008. С. 5–31.

Kirvalidze Nino, Samnidze Nino. Political discourse as a subject of interdisciplinary studies. *Journal of Teaching and Education*, 2016. P. 161–170.

б) додаткова:

Васильев А. Д. Очерки политической лингвистики. Монография. 2018. Москва: Флинта. 144 с.

Мухарямов Н. М., Мухарямова Л. М. Политическая лингвистика как научная дисциплина. *Политическая наука*. 2002. № 3. С. 45–60.

Равлюк С. І. Основні ознаки та мовно-структурна організація публічного виступу. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 6. С. 11–14.

Chilton, Paul A. (Paul Anthony). *Analysing political discourse: theory and practice*. London and New York, 2004. Routledge, Taylor & Francis. 241 p.

Завдання з теми 1:

Завдання 1. Проведіть дебати щодо статусу політичної лінгвістики.

Група студентів поділяється на дві команди. Одна команда має завданням підготувати усний виступ на тему «Політична лінгвістика – міждисциплінарна галузь знань», у якому треба обґрунтувати зв'язок цієї дисципліни з політологією, соціологією, психологією та риторикою.

Друга команда має завданням підготувати усний виступ на тему «Політична лінгвістика – самостійна галузь лінгвістичної науки», у якому потрібно довести правомірність наведеної кваліфікації політичної лінгвістики.

Представники команди-суперника ставлять питання доповідачам.

Завдання 2. Прочитайте наведений текст. Визначте, чи можна віднести його до розряду політичних. Відповідь обґрунтуйте.

Працююча країна – надійне майбутнє!

Шановні співвітчизники!

Волелюбний, сильний духом, працьовитий народ України на шляху незалежності та демократії подолав гостру системну кризу, досяг високих темпів економічного зростання і здійснює найскладніші соціальні та політичні перетворення. Україна визнана міжнародною спільнотою. У цьому – заслуга кожного з Вас.

Нова доба ставить нові завдання – досягти стандартів життя, достойних наших високопрофесійних умінь та інтелектуального потенціалу, побудувати соціально орієнтовану конкурентоспроможну економіку, безпечну для життя людини та навколишнього природного середовища.

Для цього задіємо національні механізми самоорганізації та консолідації, наповнимо реальним змістом принципи свободи і справедливості.

Часу на руйнівну політичну демагогію та нездійсненні обіцянки у нас уже немає. Ті, хто розриває Україну на «західних» та «східних», «ширих» та «штучних» українців, шукає ворогів усередині держави та паплюжить її за кордоном, повинні зрозуміти, що їх пора минула.

Я прагну бути президентом заможних громадян, які самі будують свою демократичну, сильну Державу, мають гідні умови для життя та праці! І ми це зробимо!

Організуємо на кожному промисловому та аграрному підприємстві конкурентоспроможне виробництво, створимо нові продуктивні сучасні робочі місця.

Громадяни зможуть не тільки вільно обирати професію, а й місце роботи по всій Україні, користуватися доступним житлом, надійними транспортом та зв'язком.

Забезпечимо справедливу та своєчасну оплату праці в місті і на селі. Середньомісячна заробітна плата зросте у 2–2,5 рази, мінімальна заробітна плата досягне прожиткового мінімуму. Купівельна спроможність буде захищена сильною гривнею.

Змінимо позиції профспілок у вирішенні питань оплати праці на підприємствах усіх форм власності.

Права наших співвітчизників, які тимчасово працюють за кордоном, будуть надійно захищені.

Я син України і прагну, щоб члени нашої великої родини жили і творили у гуманному Суспільстві рівних можливостей, захищених законом! І ми таке суспільство побудуємо!

Забезпечимо гідне життя ветеранам Великої Вітчизняної ВІЙНИ та праці, учасникам бойових дій у Афганістані, ліквідаторам та тим, хто постраждав від наслідків Чорнобильської катастрофи, їх належне медичне обслуговування, надання в повному обсязі заслужених кров'ю і героїчною працею пільг і привілеїв.

Відновимо справедливі розміри трудових пенсій. Мінімальні пенсії підніmemo до рівня прожиткового мінімуму.

Значно збільшимо соціальні виплати незахищеним верствам населення.

Ліквідуємо диспропорції у розмірах пенсій військово-службовців.

Кошти, отримані від реалізації державного майна, будемо спрямовувати на компенсацію знищених заощаджень громадян та належне пенсійне забезпечення.

Створимо громадянам з обмеженими фізичними можливостями умови для повноцінного життя. Запровадимо та забезпечимо дотримання державних стандартів облаштуванні об'єктів соціально-культурного призначення, установ, засобів громадського транспорту та його інфраструктури для вільного доступу та користування такими громадянами.

Зміцнимо сім'ю, забезпечимо реалізацію прав жінок в усіх сферах суспільного життя, опіку жінки-матері, охорону здоров'я та надання середньої освіти кожній дитині, задоволення потреб у жіночих консультаціях, пологових будинках, дитячих поліклініках і садках.

Забезпечимо дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, всім необхідним для повноцінного життя.

Збільшимо обсяги державної підтримки дитячих будинків Сімейного типу, центрів реабілітації для безпритульних, громадян, що постраждали від насильства, та наркозалежних. Допоможемо знедоленим знайти шлях у достойне майбутнє.

Реалізуємо широкомасштабну програму будівництва соціального житла і надання державної підтримки молодим сім'ям у спорудженні та придбанні житла.

Військовослужбовці, особи, що звільняються з військової служби у зв'язку з реформуванням Збройних Сил, та члени їх сімей будуть соціально захищені та забезпечені житлом.

Розширимо конкуренцію на ринку комунальних послуг, покращимо якість та не допустимо завищення їх вартості.

Будемо ощадливими. Забезпечимо повний облік споживання води, газу, тепла, електроенергії та оплати тільки фак-

тично спожитого. Не дозволимо перекладати на споживачів наслідки безгосподарності.

Запровадимо необхідні адресні дотації малозабезпеченим сім'ям та підтримаємо їх у розв'язанні проблеми погашення заборгованості за житлово-комунальні послуги.

Забезпечимо права об'єднань власників квартир користуватися та надавати в оренду нежитлові приміщення у будинках та прибудинкові території.

Права вкладників банків будуть надійно захищатися. Кредити на будівництво житла та придбання таких предметів довгострокового користування, як автомобілі, меблі, побутова техніка стануть доступними для населення.

Заощадження населення у цінних паперах державних та місцевих позик будемо інвестувати у розвиток об'єктів комунального господарства, громадського транспорту, будівництво доріг і мостів.

Забезпечимо пріоритетність будівництва доріг у сільській місцевості, гарантовану якість об'єктів дорожнього господарства, збудованих за суспільні кошти.

Підніmemo престижність та оплату праці вчителя, медика, працівника культури та науковця.

Забезпечимо рівні можливості для здобуття молоддю якісної освіти та подальше підвищення стипендій.

Створимо нову сільську школу, комп'ютеризовану і сучасно обладнану.

Відновимо повагу до робітничих професій. Підвищимо якість професійно-технічної освіти. Зміцнимо її матеріально-технічну базу.

Досягнемо міжнародного визнання здобутої в Україні освіти.

Розвинемо конкурентний ринок інтернет-послуг, поліпшимо їх якість та розширимо доступність.

Підтримаємо подальший розвиток українського книговидання, кіномистецтва, театру, народної творчості, бібліотек, музеїв і архівів.

Забезпечимо пріоритетну підтримку сільських закладів культури.

Збережемо для нащадків пам'ятки архітектурно-культурної спадщини.

Послідовно утверджуватимемо державний статус української мови.

Забезпечимо вільний розвиток російської мови, піднесення мов етносів та самобутніх національних культур.

Будемо всебічно сприяти задоволенню релігійних потреб віруючих, міжконфесійній злагоді.

Незалежно від місця проживання людини забезпечимо гарантовану державою високу якість безоплатних медичних послуг – обстежень, ліків, стаціонарного лікування та життєво важливих операцій.

Створимо дієву систему запобігання виникненню епіdemій та профілактики тяжких захворювань. Забезпечимо медичною допомогою ВІЛ-інфікованих.

Служба сімейного лікаря, підтримана сучасною амбулаторією, транспортом та зв'язком, запрацює на селі.

Поетапно та відповідно до зростаючих доходів населення запровадимо систему страхової медицини.

Створимо умови для здорового способу життя, всебічного розвитку масової фізичної культури, мережі спортивно-оздоровчих закладів і професійного спорту.

Запровадимо економічне стимулювання використання екологічно чистих та енергозберігаючих технологій. Зменшимо обсяг шкідливих викидів транспорту та підприємств.

Поступово виведемо транзитний вантажний транспорт та екологічно небезпечні промислові об'єкти за межі населених пунктів.

Забезпечимо радіаційну безпеку. Впровадимо відповідні міжнародні стандарти, систему страхування і запобігання ризикам радіаційного забруднення.

Ми досягнемо високого рівня економічної свободи та конкурентоспроможності!

Започаткування підприємництва стане простою процедурою, захищеною від бюрократичної тяганини та здирства. Реєстрація та отримання дозволів за принципом «єдиного офісу» стане загальним правилом.

Дотримуватися закону, не руйнувати чесний бізнес – тільки таким буде дух перевірок суб'єктів підприємницької діяльності.

Інформація про об'єкти державної та комунальної власності, які продаються і надаються в оренду, а також про наявність земельних ділянок для нового будівництва стане доступною для кожного підприємця.

Розширимо внутрішній ринок. Знизимо податок на додану вартість до 12 відсотків.

Бухгалтерський і податковий облік гармонізуємо. Спростимо податкове адміністрування та забезпечимо його прозорість для платників податків.

Збільшимо фінансування наукових досліджень та державну підтримку процесів «наука – нові технології промислового впровадження». Досягнемо ефективного функціонування науково-технологічних парків, їх відкритості для науковців та винахідників.

Розвинемо конкуренцію, надійно захистимо права власності громадянина, підприємця, територіальної громади та держави. Державний реєстр рухомого і нерухомого майна та обтяжень на нього запрацює.

Залучивши до контролю громадськість, об'єднавши найкращі інтелектуальні сили, ми забезпечимо прозорість і суспільну результативність бюджетного процесу та бюджетів усіх рівнів, унеможлиavimo розкрадання народних коштів.

Збільшимо інноваційно-інвестиційний ресурс економічного зростання шляхом прискореного розвитку фінансової інфраструктури, банківського сектору, фондового ринку та системи корпоративного управління. Права власників малих пакетів акцій будуть гарантовані.

Кредити на розвиток малого підприємництва, аграрних підприємств та фермерських господарств, створення нових робочих місць, передусім у депресивних регіонах та сільській місцевості, будуть істотно збільшені і здешевлені.

Я гарантую, що кожний селянин – власник земельного паю, кожна сільська громада і кожне господарство будуть захищені від свавілля спритних ділків, які, порушуючи Закон, відбирають у селян землю, не віддають зароблене, перешкоджають їм вигідно реалізовувати власну продукцію.

Український селянин не буде наймитом! Хлібороб стане господарем на власній землі.

Досягнемо ефективного розвитку території і високотехнологічних галузей, подолаємо регіональні диспропорції, значно підвищимо конкурентоспроможність нашого експорту, розширимо транзитні можливості, забезпечимо енергетичну безпеку держави.

Я використаю весь авторитет і важелі впливу інституту президентства для утвердження чесної, дієздатної, відповідальної державної влади, ефективного місцевого самоврядування.

Для прийняття рішень на ВСІХ щаблях влади – від села і містечка до найвищих представницьких та виконавчих державних органів – інтереси народу, історичні принципи справедливості, його величезний життєвий досвід, глибокі культурні традиції стануть визначальними.

Державна політика в інформаційній сфері забезпечить реалізацію конституційних прав громадян на свободу слова та інформацію, захист національних інтересів, розвиток незалежних засобів масової інформації.

Участь широких кіл громадськості у формуванні та реалізації державної політики і законотворенні, політичний плюралізм, відкритий діалог, конструктивна співпраця, солідарна відповідальність – так ми подолаємо відчуженість державного механізму від життєвих потреб людини.

Конституційна, судово-правова, адміністративна та військова реформи спрямовуватимуться на розвиток демократії, місцевого самоврядування, захист прав та свобод громадян, підвищення національної безпеки держави.

Забезпечимо розвиток національного законодавства, його адаптацію до усталених європейських правових стандартів та стабільність.

Зовнішня політика, участь України у світових та регіональних інтеграційних процесах, євроінтеграційний поступ, співробітництво з Російською Федерацією та іншими державами, які є нашими традиційними партнерами, будуть поглиблені, Підпорядковані національним інтересам, зміцненню нашої держави.

Відродимо високу мораль і патріотизм. На державній службі будуть працювати чесні професіонали.

Відкриємо нові джерела народної енергії. Забезпечимо розширення участі та керівну роль жінок у державному управлінні. Дамо широку дорогу молоді для служіння народові. Зміцнимо народовладдя і парламентаризм.

Завжди з людьми і все для людей! Тільки так ми досягнемо заможності кожної родини та найвищих стандартів якості життя у своєму домі – нашій рідній Україні!

Цій благородній меті віддам свої сили, знання та досвід.

Завдання 3. Проаналізуйте поданий у попередньому завданні текст за такими критеріями:

- 1) мета автора тексту;
- 2) цільова аудиторія;
- 3) проблеми, які цей текст порушує;
- 4) створюваний образ політика.

Завдання 4. Заповніть таблицю про етапи розвитку політичної лінгвістики.

Таблиця 1

Етапи розвитку політичної лінгвістики

Назва етапу	Характеристика етапу	Представники
...

Завдання 5. Проаналізуйте подані листівки. Охарактеризуйте співвідношення візуального та вербального кодів.

Місце обрано
Батьківщина
www.batkivshchyna.com.ua

**«ОБУХІВ – СТОЛИЦЯ КИЇВЩИНИ,
ТВОЄЇ БАТЬКІВЩИНИ»**

Шановні Обухівчани!

Я, Старикова Ганна - кандидат на посаду Обухівського міського голови від партії «Батьківщина». Сьогодні разом з моєю командою хотіла познайомитись з Вами та ознаяомити Вас з моєю передвиборчою програмою, вислухати Ваші поради та зауваження.

Нажаль, Вас не було вдома.

Для Мене дуже важливо почути Ваші пропозиції та побажання щодо покращення життя в місті. Це допоможе Мені ефективно керувати містом задля процвітання Обухова.

Запрошую Вас до себе у гості на чай та бесіду за адресою: м. Обухів, вул. Миру 17а чи телефонуйте за номером: 6-88-00, послідуємось.

З повагою до Вас, Кандидат на посаду Обухівського міського голови Старикова Ганна

**Дорогі українські родини!
Брати і сестри українці!**

Спокоївіку Воскресіння Христове приходить у наше життя як винагорода за пережите. Бо приносить безцінне: великодії дзвони над храмами, щирій дитячий сміх, крашанки і вишиті рушники...

Але цей Великдень – особливий, адже приходить до нас на четвертому році війни, коли вже стільки вистраждано й стільки пережито. Тож нехай це світле свято принесе Вам і Вашим родинам воскресіння Ваших ірмії і оновлення виснажених сил. Хай підсилить віру в те, що одного дня мир неодмінно запанує на нашій Богом даній землі, і батьки та сини повернуться з холодних околиць... Нехай зміцнить впевненість у тому, що всі разом ми переможемо зло і подаруємо гарну долю нашим дітям, яким уже не доведеться боротися за спокійне і щасливе життя. Тож нехай дочекається той, хто чекає, і не пізнає розчарування той, хто вірить.

Христос Воскрес – Воскресне Україна!

Олег ТЯГНИБОК. Голова ВО «Свобода».

Тести з теми 1:

1. Відновіть пропущений компонент у структурі політичної комунікації (за кваліфікацією Н. В. Кондратенко):
 - а) комунікативна ситуація;
 - б) суб'єкти комунікації;
 - в) об'єкти комунікації;
 - г) ?

2. Яка з перерахованих ознак не властива для тоталітарного дискурсу?
 - а) централізація пропагандистської діяльності;
 - б) плюралізм думок;
 - в) ідеологізація всіх аспектів життя;
 - г) лозунговість.

3. З наведених у початковій формі слів сконструйте визначення політичної комунікації:

рішення
пропаганда
спрямований
емоційний
громадянин
мовленнєва
діяльність
на
соціально-політичний
мета
обґрунтування
й
ідейний
вплив
на
рішення
з
прийняття.

4. За допомогою якого методу П. Лазарсфельд встановив залежність електоральної поведінки від передвиборчої агітації у ЗМІ напередодні президентських виборів 1940 р. у США?

- а) описового методу;
- б) дискурс-аналізу;
- в) зіставного аналізу;
- г) контент-аналізу.

5. Зіставте підхід до вивчення політичної комунікації із його характеристикою:

- а) нормативний;
- б) дискурсивний;

- в) хронологічний;
- г) когнітивний.

- 1) вивчення конкретного історичного періоду розвитку політичного мовлення;
- 2) мовленнєва діяльність розглядається як вияв специфічного мислення, як ментальний феномен, що доводить єдність процесів мовлення і мислення;
- 3) комунікативні явища аналізуються з позицій збігу із традиційною мовленнєвою нормою;
- 4) політичний текст розглядається у його співвідношенні з іншими подібними текстами, у контексті політичної ситуації країни.

ТЕМА 2. Напрями політичної лінгвістики

1. Риторичний напрям політичної лінгвістики.
2. Когнітивний напрям політичної лінгвістики.
3. Дискурсивний напрям політичної лінгвістики.

Рекомендована література:

а) основна:

Будаев А. В., Чудинов А. П. Зарубежная политическая лингвистика: учебное пособие. М.: Флинта, 2006. С. 42–68.

Водак Р. Критическая лингвистика и критический анализ дискурса. *Политическая лингвистика*. 2011. № 4 (38). С. 286–291.

Wang Junling. A Critical Discourse Analysis of Barack Obama's Speeches. *Journal of Language Teaching and Research*. Vol. 1. No. 3. Pp. 254–261. May 2010. DOI:10.4304/jltr.1.3.254-261.

б) додаткова:

Будаев Э. В., Ворошилова М. Б., Дзюба Е. В., Красильникова Н. А. Современная политическая лингвистика: учебное пособие / Отв. ред. А. П. Чудинов. Екатеринбург: Урал. гос. пед. ун-т, 2011. 252 с.

Загнітко А. П. Сучасні лінгвістичні теорії: монографія. Вид. 2-ге, випр. і доп. Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2007. 219 с.

Филинский А. А. Критический анализ политического дискурса предвыборных кампаний 1999–2000 гг.: дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.19. Тверской гос. ун-т. Тверь, 2002. С. 88–91.

Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса: дисс. ... докт. филол. наук: 10.02.19. Волгоград. гос. пед. ун-т. Волгоград, 2000. С. 14–18.

Fairclough Isabela, Fairclough Norman. *Political Discourse Analysis: A Method for Advanced Students*. Routledge 2013. 270 p.

Завдання з теми 2:

Завдання 1. Заповніть таблицю про напрями політичної лінгвістики. За наявності течій у межах напрямів розмежуйте їх у таблиці.

Таблиця 2

Напрями політичної лінгвістики

Напрямок політичної лінгвістики	Характеристика напрямку	Представники напрямку	Течії в межах напрямку
Риторичний			
Когнітивний			
Дискурсивний			

Завдання 2. Прочитайте уривок з інтерв'ю Олега Ляшка. Проаналізуйте текст спочатку із позицій риторичного, а потім дискурсивного напрямів політичної лінгвістики.

«Порошенко зі мною не буде домовлятися, бо я розповім про все журналістам»

Нещодавно Ви повідомили, що у вересні може бути внесено повторне подання на арешт Ігоря Мосійчука, а також – на Андрія Лозового, Дмитра Лінька та на вас. На чому ґрунтуються ці прогнози?

— Щодо Мосійчука – Луценко сам про це казав. На Лозового теж вже було подання минулого року. Шокін (*нині экс-генпрокурор, – «Главком»*) вносив. Його звинуватили в тому, що вони побили голову сільської ради Коцюбинського у Київській області. Ну, справді дали по голові, бо землю там дерибанять замість того, щоб учасникам АТО її надати. І ще раз дамо, як буде можливість, не крали землю. Бо учасникам

АТО ці держиморди розповідають, що землі немає, а самі її роздають.

А ви кому по голові дали, що і на себе подання очікуєте?

— Я багато кому в житті дав по голові, але більше словом. Хто на що вчився.

В певний момент усі обвинувачення проти ваших партійців були «заглохли». Мосійчука навіть відпустили. Це був період перемир'я з Порошенком? Про що ви з ним домовилися?

— Петро Порошенко зі мною ні про що не буде домовлятися: він точно знає, що після того, як він зі мною домовиться, я вийду і розповім про все журналістам.

Коли ви востаннє зустрічались з президентом?

— Та от коли він зачитував своє щорічне послання в парламенті.

Ви просто бачили його у залі чи була якась неформальна зустріч?

— Після виступу я мав можливість з ним дві хвилини поспілкуватися і сказав йому свої враження від його виступу.

Хвалили?

— Я сказав, що емоційно це виглядало...

Круто?

— Нормально. Круто – це коли я виступаю (*сміється*).

Але до змісту у нас є великі претензії: і щодо питання землі, і щодо стратегії подолання бідності і стратегії майбутнього країни.

Президент і влада не мають стратегії розвитку країни. Вони реагують як пожежна команда, при чому з великим запізненням.

Із зміною глави Адміністрації, на вашу думку, ситуація не зміниться?

— А що, глава Адміністрації виробляє стратегії? Глава Адміністрації – це особиста технічна справа президента. Це як у мене керівник секретаріату фракції. Людям байдуже, хто у мене керівник секретаріату. Їм важливо, що роблю я.

Давайте говорити про українців, а не про чиновників (<https://glavcom.ua/interviews/oleg-lyashko-vpershe-viznyayu-pered-vivorami-mi-domovilis-z-lovochkinim-inshogo-vihodu-prosto-ne-bulo-371621.html>).

Завдання 3. Назвіть основні угруповання сучасної української політичної дійсності: назви партій, імена політичних діячів, їхню ідейну спрямованість. З'ясуйте ставлення цих угруповань та осіб до ключових ідеологічних понять: нейтральне (0), позитивне (+), негативне (-).

Ключові ідеологічні поняття	Провладні тексти	Тексти правих угруповань	Тексти лівих угруповань
Україна			
Політика влади			
Представники влади			
Опозиція			
Представники правих			
Представники лівих			
Європейська інтеграція			
НАТО			
Війна на сході України			
Повернення окупованих територій до складу України			
Політика та влада Росії			

Завдання 4. Прочитайте текст. Спрогнозуйте й опишіть реакцію та заяви провладних та опозиційних сил на поданий інформативний текст.

Фінансування субсидій урізали на 8 мільярдів

Кабмін зменшив обсяг фінансування програми з надання субвенцій місцевим бюджетам на надання пільг та житлових

субсидій населенню на оплату послуг ЖКГ, обсяг яких за 2019 р. зріс на 40 %, на 13,6 мільярда гривень, водночас збільшивши програму з виплати субсидій у грошовій формі на 5,5 мільярда гривень.

Про це йдеться в розпорядженні Кабміну № 357-р від 22 травня 2019 р., передають Українські Новини.

Так, в документі наголошується, що уряд доручив перерозподілити кошти за рахунок зменшення обсягу видатків споживання за програмою надання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату послуг ЖКГ на суму 13,558 мільярда гривень.

В той же час, на 5,544 мільярда гривень було збільшено фінансування програми «Виплата пільг та житлових субсидій громадянам на оплату житлово-комунальних послуг у грошовій формі».

Усього загальне фінансування виплати субсидій населенню зменшено на 8,014 мільярда гривень.

Як повідомляли Українські Новини, Кабмін направив 5,7 млрд гривень на субсидії: скільки українців отримають готівкою.

Тим часом, субсидії на літо і монетизацію переоформлять автоматично

(<https://ukranews.com/ua/news/634618-kabmin-urizav-subsydiyi-profinansuye-na-8-mlrd-menshe>).

Завдання 5. Прочитайте речення про призначення Юрія Луценка Генеральним прокурором України 12 травня 2016 р. Як у них оцінено цю подію? Які мовні засоби використано?

(1) Юрій Луценко — новий Генеральний прокурор України... (Голос України. – 14.05.2016).

(2) Юрія Луценка призначено Генеральним прокурором України (Офіційний сайт Генеральної прокуратури України,

12.05.2016:http://www.gp.gov.ua/ua/news.html?_m=publications&_t=rec&id=183564&fp=10).

(3) Лише за участі нових позасистемних сил ми можемо змінити прокуратуру – Президент представив нового Генерального прокурора України (Там само, 13.05.2016: http://www.gp.gov.ua/ua/news.html?_m=publications&_t=rec&id=183599).

(4) Майданно-олігархічний генпрокурор Луценко.

(5) Луценко-генпрокурор

Спринтерський забіг у крісло генерального прокурора (СТБ, Вікна-Новини, 12.05.2016).

(6) Юра і прокуратура: Луценко входить до «генерального могильника» (BBC Україна. – 12.05.2016: http://www.bbc.com/ukrainian/politics/2016/05/160512_lutsenko_prosecutor_sx).

(7) Луценко-Генпрокурор: карт-бланш чи кадрова безвихідь? (5 канал. Час. Підсумки тижня, 12.05.2016).

(8) Прокурорський бліцкриг. Як Луценко став генеральним прокурором (Українська правда. – 12.05.2016).

Завдання 6. Прочитайте 10 речень, присвячених резонансній події в політичному житті України. Визначте, про яку подію йде мова. Як вона оцінена авторами повідомлень? Які мовні засоби використано?

(1) Чому Надія Савченко перетворилася на «терористка №1» в Україні? (<https://glavcom.ua/columns/srudenko/chomu-nadiya-savchenko-peretvorilasya-na-terorista-1-v-ukrajini-483521.html>)

(2) Надія Савченко: від героїні до терористки (<https://glavcom.ua/publications/nadiya-savchenko-vid-gerojini-do-teroristki-481304.html>)

(3) «Терористка» Надя: з Савченко у мережі зробили героїню бойовиків (<https://tabloid.pravda.com.ua/lounge/5aab8aff91c6a/>)

(4) Надя від народу: Навіщо Савченко імідж терористки? (<https://www.depo.ua/ukr/politics/nadya-bombistka-navischo-savchenko-hizuyetsya-imidzhom-teroristki-20180320745621>)

(5) Число звіра: Савченко була на свободі рівно 666 днів (<https://www.depo.ua/ukr/life/chislo-zvira-savchenko-bula-na-svobodiv-rivno-666-dniv-20180323747439>)

(6) Тимошенко «безмежно шкода» Савченко: Вона опинилася не на тому місці (<https://www.depo.ua/ukr/politics/timoshenko-bezmezno-shkoda-savchenko-vona-opinilasya-ne-na-tomu-misci-20180324747833>)

(7) З героїні в підслідну: як Надію Савченко позбавили депутатської недоторканності (<http://www.dw.com/uk...>)

(8) Надія Савченко: секс по телефону, російський полон і переговори з терористами (<https://politeka.net/ua/person/528692-nadezhda-savchenko-seks-po-telefonu-rossijskij-plen-i-peregovory-s-terroristami/>)

(9) Партія Савченко – безнадійний проект на зло владі (www.dw.com/uk/партія-савченко-безнадійний-проект-на-зло-владі/a-39776284)

(10) Була Надя стала Гадя: Як рейкова Савченко хвалила Путіна (<http://www.dw.com/uk/...>).

Завдання 7. Оберіть важливу подію в політичному житті України за останні півроку. Із текстів ЗМІ доберіть 10 речень про цю подію, що містять яскраві оцінні мовні засоби. Вкажіть джерела, з яких дібрано речення.

Тести з теми 2:

1. Відновіть пропущений концепт, властивий критичному аналізу політичного дискурсу:
влада, історія, ...
2. Метою якої школи дискурс-аналізу є моделювання когнітивних структур у суспільній свідомості шляхом аналізу дискурсу, спрямованого на легітимізацію соціальної нерівності?
 - а) критичний аналіз дискурсу;
 - б) метафоричний аналіз дискурсу;
 - в) когнітивний аналіз дискурсу;
 - г) це властиве будь-якій школі дискурс-аналізу.
3. Яким терміном позначають різновид статистичного оброблення, призначений для розбиття сукупності об'єктів на однорідні групи?
 - а) кластерний аналіз;
 - б) наративний аналіз;
 - в) критика пентагми;
 - г) ідеографічна критика.
4. У межах якої школи дискурс-аналізу оперують категорією «концептуальні змінні» (К-змінні)?
 - а) когнітивний дискурс-аналізу;
 - б) дескриптивний дискурс-аналізу;
 - в) ідеографічна критика;
 - г) наративний аналіз.
5. Як називають різновид метафор, ґрунтованих на універсальних архетипах (образи спеки й холоду, хвороби й здоров'я та ін.), що полегшують розуміння між людьми, створюють умови для переконання та впливу?
(самостійна відповідь)

ТЕМА 3. Мовна картина політичного світу. Політична комунікація

1. Мовна картина політичного світу (політикуму).
2. Політична комунікація: типові властивості, дискурсивні характеристики.
3. Політична мова (мова політики), політичний дискурс: визначення, основні ознаки.

Рекомендована література:

а) основна:

Чудинов А. П. Политическая лингвистика: учебное пособие. 3-е изд., испр. М.: Флинта: Наука, 2008. С. 31–51.

Кондратенко Н. Український політичний дискурс: Текстуалізація реальності: монографія. Одеса: Чорномор'я, 2007. С. 7–27.

Українська мова: Енциклопедія. К., 2007. 3-є вид. 856 с. (статті «Мова і суспільство», «Мова преси», «Мова телебачення і радіо», «Мова інтернет-комунікації»).

б) додаткова:

Бацевич Ф. С. Типи дискурсів. *Основи комунікативної лінгвістики*: підручник. К.: Видавничий центр «Академія», 2004. С. 138–146.

Загнітко А. П. Сучасний політичний газетний дискурс: комунікативні особливості. Лінгвістичні дослідження: Зб. наук. праць. Харків, 2007. Вип. 22. С. 79–89.

Нагорна Л. П. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. К.: Світогляд, 2005. 316 с.

Яремко Я. П. Концептуальні поняття сучасної політології: лінгвокогнітологічний аспект. Автореферат дис. ... д-р філол. наук: 10.02.01 – українська мова. Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2015. 36 с.

Завдання з теми 3:

Завдання 1. Підготуйте усний виступ, метою якого є довести, що політичний дискурс є окремим видом дискурсу поряд з публіцистичним, офіційно-діловим, рекламним та ін.

Завдання 2. Зіставте терміни на позначення основних характеристик політичної комунікації та запропоновані визначення:

- 1) *політичний наратив;*
- 2) *гетеростереотипи;*
- 3) *стратегія;*
- 4) *інтертекстуальність.*

а) використання елементів відомого тексту в процесі створення й функціонування нового;

б) сукупність політичних текстів різних жанрів, сконцентрованих навколо певної політичної події, ситуації;

в) планування, орієнтоване на зміну політичних поглядів адресата, зміну його ставлення до подій, людей;

г) уявлення про інших, «чужу» націю, культуру.

Завдання 3. Прочитайте статтю, визначіть властиві їй ознаки політичного дискурсу. Яку/і ознаку / ознаки політичного дискурсу в цій статті не реалізовано?

Війна й «пластилінові» політики

Ще однією огидністю від повернення російської делегації до ПАРЄ є хибне підтвердження «правильності» політики Путіна. Що тут казати: європейські політики «добили» сумніви у тих, хто вже починав вагатися, в тому числі – в Росії. Це потужний негативний сигнал тим, хто шукав і не знаходив логічні відповіді на питання: а що ж робить РФ у сучасному світі. На жаль, відповідь отримано.

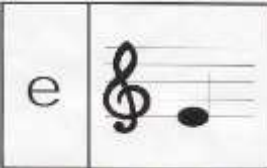
Історичної пам'яті про всі мислимі порушення післявоєнних домовленостей – про незастосування сили, про непорушність кордонів, про принципи безпеки, затверджені Гельсінським актом, вистачило лише на кілька років. Сьогодні в Кремлі свято. Там оцінили слабкість переляканих конформістів, з яких далі, немов з пластиліну, можна ліпити будь-що. Подібні діячі вже приводили континент до глобальної війни, намагаючись врятувати власний газончик з чепурним будиночком й запаркованим автомобілем. Вони думали, що танки нападників не будуть розвертатись на їхньому чудовому подвір'ї й не псуватимуть повітря й рівенько підстрижену траву. Яку вони поливають тричі на день. А «Люфтваффе» не накриватиме їхні міста килимовими бомбардуваннями. Й війна буде десь там – на сході Європи. Не пройшло. Тепер вони теж думають, що рятують свій рукотворний рай. Й не помічають, що це вже давно не рай. Бо в царстві небесному не трощать вітрини, не палять автомобілі, не знають, що таке хвилі масової міграції. Зокрема, й з країни на Близькому Сході, яку їхній друг Путін перетворив на купу битої цегли. Відкрию вам величезний секрет: раю на Землі вже давно не існує. Він зник.

Це попередник нинішніх делегатів ПАРЄ (не всіх, слава Богу, а частини), мав дурість вимовити фразу: «Я привіз вам мир». Насправді, зрадивши принципи й домовленості із слабшими партнерами, він привіз у європейську хату велику війну, яка коштувала цивілізації десятки мільйонів життів. Історія нас вчить тому, що нічому не вчить. Сподіваюсь, не всі в ПАРЄ є суцільними переляканими конформістами.

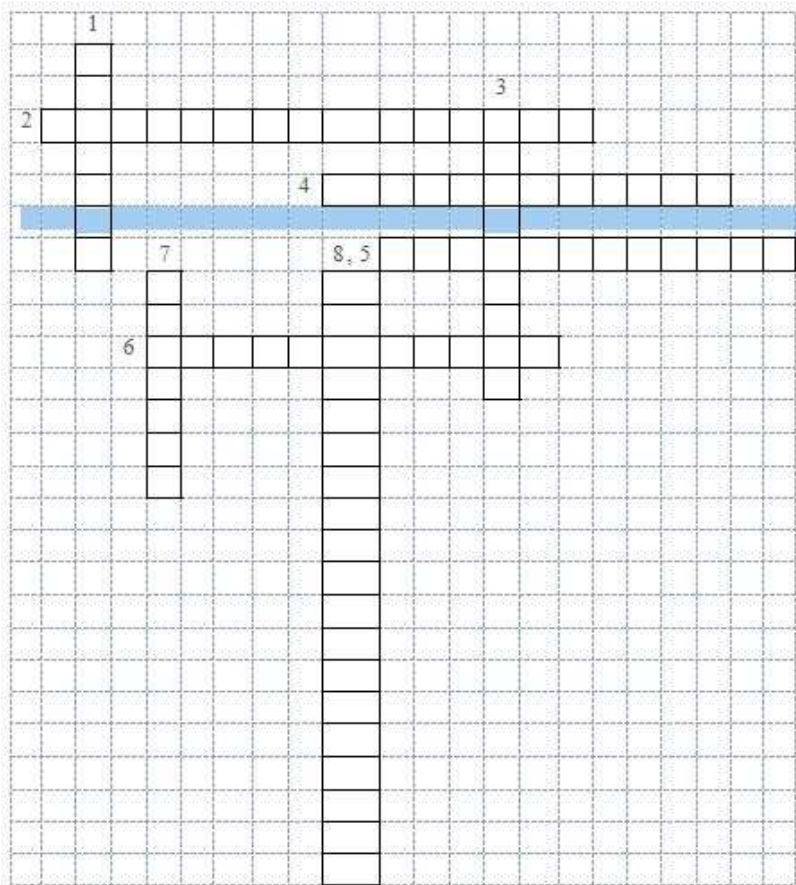
Так, в Москві сьогодні свято. Політику їхнього лідера визнали пластилінові політики Європи. Вони її легалізували. Вони сказали Путіну: так можна. Бо у тебе є армія й зневага до наших законів. Ці особи з мандатами нанесли нищівний удар анти-путіністам й тим, хто коливався. Кремль вже заявив, що чекатиме сприятливих для нього рішень по Криму. Гангрена прогресуватиме. Я знав, що в Україні вистачає «політиків» – ідіотів. Але те, що їх вистачає і в західних краях... таке

підтвердження ми отримали сьогодні. І все-ж, не всі діячі в Європі зроблені з пап'є-маше й пластиліну. Спротив агресору триватиме (Тузов Дмитро. Війна й «пластилінові політики». Українська правда. 25 червня 2019: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/tuzov/5d1261aba220a/>).

Завдання 4. Визначте, про яку ознаку політичного дискурсу йде мова?

Завдання 5. Виконайте кросворд.

Відновіть пропущене слово в запропонованих реченнях:

1. Політичний ... (або «надтекст») – сукупність політичних текстів різних жанрів, пов’язаних із конкретною політичною ситуацією або подією.

2. Дистинктивна ознака політичного дискурсу, що дозволяє виокремити його як форму політичної дії, частину політичного процесу, називається ...

3. У політичній лінгвістиці для характеристики особливостей масової свідомості застосовується поняття «...», запропоноване на початку ХХ ст. американським журналістом В. Ліпманом.

4. Кліше, ідіоми, система політичних термінів – це так звані ... форми.

5. Ознака політичного дискурсу, що спрямована на вироблення внутрішньо негативного ставлення до політичних противників оратора, на нав'язування інших цінностей та оцінок, називається ...

6. ... підхід дозволяє визначити політичний дискурс як своєрідну знакову систему, у якій відбувається модифікація семантики й функцій різних типів мовних одиниць і стандартних мовленнєвих дій.

7. Політичний ... – це конкретний вияв політичної комунікації, що передбачає актуалізацію політичного тексту в комунікативному акті взаємодії політичного суб'єкта та політичного адресата.

8. Ознака політичного дискурсу, що має на увазі використання елементів відомого тексту в процесі створення й функціонування нового, що в політичному дискурсі виявляється у відтворенні певних ідеологем, соціокультурних настанов, цінностей, норм, називається ...

Завдання 6. До пропонуваного переліку основних ознак політичного дискурсу додайте ще дві.

Процесуальність, інтертекстуальність, ідеологічність...

Як розуміють інтертекстуальність у лінгвістиці? Які вияви інтертекстуальності властиві українському політичному дискурсу? З останнього номера газети «День» (<https://day.kyiv.ua/uk>) доберіть 3 речення, у яких вжито інтертекстуальні одиниці.

Тести до теми 3:

1. Яким терміном позначають схематичне і стандартне уявлення про політичний феномен, що характеризується стійкістю та має емоційне забарвлення?

- а) схема;
- б) стереотип;
- в) цінність;
- г) фразеологізм.

2. Зіставте ознаку політичного дискурсу з її характеристикою:

- а) інтертекстуальність;
- б) ідеологічність;
- в) конвенційність;
- г) інституційність.

- 1) зв'язок політики з системою міфологічних уявлень, групових знань, вірувань;
- 2) сукупність правил публічної поведінки під час політичних дискусій, закладених попередньою традицією;
- 3) відтворення в політичному тексті певних ідеологем, цінностей, ремінісценцій, норм;
- 4) постання політичного дискурсу в стандартизованих формах, що полегшує розуміння політичних реалій.

3. Які типи політичних текстів виділяють за чинником адресата:

- а) інформативні, спонукальні, іміджеві, мотиваційні, експресивні;
- б) особисто адресовані і масово адресовані;
- в) адресантно прямі й опосередковані;
- г) усні й писемні.

4.3 наведених у початковій формі слів сконструйте визначення інституційності політичного дискурсу:

дискурс

ознака

політичний

він

сукупність

який

передбачати

що

традиція

утворювати

політика

всі

політичний

досвід

правила

акт

який

закладений

використовуватися

в

публічний

та

мовленнєвий

і

перевірений

дискусія

5. Додайте пропущений компонент твердження:

Полемічність політичного дискурсу є виявом ..., що реалізується через добирання особливих слів і спрямована на вироблення внутрішньо негативного ставлення до політичних противників оратора, на нав'язування потрібних цінностей та оцінок (самостійна відповідь).

ТЕМА 4. Ігрова природа політичної комунікації

1. Основні характеристики політичної комунікації
2. Міфологізація політичної комунікації
3. Театралізація політичної комунікації
4. Ритуалізація політичної комунікації
5. Агональність політичної комунікації

Рекомендована література:

а) основна:

Кондратенко Н. Український політичний дискурс: Текстуалізація реальності: монографія. Одеса: Чорномор'я, 2007. С. 28–50.

Петренко В. В. Політична мова як засіб маніпулятивного впливу: автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2003. 17 с.

б) додаткова:

Кущенко В. Радянізми в сучасному українському політичному дискурсі як засіб стереотипізації оцінних значень. *Мовознавчий вісник*: Зб. наук. пр. Черкаси, 2007. Вип. 5. С. 200–206.

Набокова І. Ю. Актуалізація концепту Перша леді / First lady в англomовному політичному дискурсі ЗМІ. Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків, 2015. 20 с.

Почепцов Г. Г. Теория коммуникации. М.: Рефл-бук; К.: Ваклер, 2001.

Фоменко О. С. Лінгвістичний аналіз сучасного політичного дискурсу США (90-ті роки ХХ ст.): автореф. дис. ... канд. філол. наук. (10.02.04) / НАН України. К., 1998. 20 с.

Черепанова І. Ю. Заговор народа: Как создать сильный политический текст. М.: КСП+, 2002.

Завдання з теми 4:

Завдання 1. Прочитайте новорічні та різдвяні привітання Петра Порошенка, Барака Обами та Владіміра Путіна. Виділіть у наведених текстах спільні та відмінні риси. Розмежуйте рамкові елементи, контаувальну частину, власне привітання та елементи самопрезентації мовця як сильного, розумного, небайдужого політика.

Новорічне привітання Президента України

31 грудня 2016

Дорогі українці!

Не лише діти, а кожен з нас, незалежно від віку, вірить у диво. Особливо в цей святковий час, який починається ще зі Святого Миколая та завершується аж Водохрещем. Особливо в цю ніч, коли настає Новий рік і переповнює наші серця радістю, вірою, надією.

Приводів для оптимізму сьогодні більше, ніж рік тому. Легко ще не буде, але й найгірше в економіці – позаду.

Ми подолали шок від руйнування частини індустріального потенціалу, спричиненого військовою агресією. Так само, як і від ворожого закриття Росією ринку для наших товарів, від торговельної та транспортної блокади.

Ми адаптували наше господарство до нових умов. Нам вдалося відновити економічне зростання. І це дозволяє в новому році тримати курс на збільшення доходів українців.

Ми зміцнили нашу обороноздатність. Впоратися із завданням вдалося без мобілізації. Армія стає контрактною, а захисник Вітчизни – одна із найшляхетніших професій.

Вперше в історії не купили жодного кубометра газу із Росії – і це великий крок до енергетичної незалежності!

Як єдиний народ, ми раділи перемозі Джамали на Євробаченні, величезному успіху українських паралімпійців і

медалям олімпійців в Ріо-де-Жанейро, влучним ударам наших боксерів.

Прийдешній рік – особливий. Це – рік століття Української національної революції.

Та тоді українці, замість того, щоби згуртуватися проти зовнішніх загроз, воювали між собою. І зараз, якщо не зробити висновків, бездумне політичне протистояння може легко повернути економіку назад, в піке. Політику – занурити в анархію. А країну – зробити здобиччю агресора.

Про найважливіші уроки історії не варто забувати навіть у новорічну ніч. Я зробив висновки. Чужих помилок – не повторю. Та й іншим – не дам.

Головним своїм завданням бачу підтримку належних політичних умов для розвитку країни. І звичайно ж, – посилення нашої обороноздатності, зміцнення міжнародної підтримки України, зближення з Євросоюзом та НАТО.

Бажаю кожному з вас миру, перемоги, щастя, добробуту.

З особливою пошаною згадаймо наших земних ангелів-хранителів.

Славні українські воїни! Вся країна дякує вам за те, що даруєте нам цю мирну святкову ніч. За те, що гарантуєте захист у новому році.

Від імені всієї України вітаю вас, наші співвітчизники, брати та сестри в Криму, Севастополі та окремих районах Донеччини та Луганщині. Російська окупація – тимчасова. Ми обов'язково об'єднаємося.

Все буде добре!

Слава Україні!

З Новим роком!

(<http://www.president.gov.ua/news/novorichne-privitannya-prezidenta-ukrayini-39354>)

President Obama and Michelle Obama's Last Christmas Address From the White House

December 24, 2016

THE PRESIDENT: Merry Christmas everybody! One of the best parts of the holiday season is spending time with the special people in your life. And for me, that means getting some help from my best friend for our annual Christmas Weekly Address.

THE FIRST LADY: Given how our first Christmas Weekly Address went, I realized that Barack needed all the help he could get.

THE FIRST LADY: Celebrating the holidays in the White House over these past eight years has been a true privilege. We've been able to welcome over half a million guests... our outstanding pastry chefs have baked 200,000 holiday cookies... and Barack has treated the American people to countless dad jokes.

THE PRESIDENT: Although a few got a...Frosty reception.

THE FIRST LADY: This year's White House holiday theme is «The Gift of the Holidays'», and our decorations reflect some of our greatest gifts as a nation: from our incredible military families, to the life-changing impact of a great education.

THE PRESIDENT: And the greatest gift that Michelle and I have received over the last eight years has been the honor of serving as your President and First Lady. Together, we fought our way back from the worst recession in 80 years, and got unemployment to a nine-year low. We secured health insurance for another twenty million Americans, and new protections for folks who already had insurance. We made America more respected around the world, took on the mantle of leadership in the fight to protect this planet for our kids, and much, much more.

By so many measures, our country is stronger and more prosperous than it was when we first got here. And I'm hopeful we'll build on the progress we've made in the years to come.

Tomorrow, for the final time as the First Family, we will join our fellow Christians around the world to rejoice in the birth of our Savior. And as we retell His story from that Holy Night,

we'll also remember His eternal message, one of boundless love, compassion and hope.

THE FIRST LADY: The idea that we are our brother's keeper and our sister's keeper. That we should treat others as we would want to be treated. And that we care for the sick... feed the hungry... and welcome the stranger... no matter where they come from, or how they practice their faith.

THE PRESIDENT: Those are values that help guide not just my family's Christian faith, but that of Jewish Americans, and Muslim Americans; nonbelievers and Americans of all backgrounds. And no one better embodies that spirit of service than the men and women who wear our country's uniform and their families.

THE FIRST LADY: As always, many of our troops are far from home this time of year, and their families are serving and sacrificing right along with them. Their courage and dedication allow the rest of us to enjoy this season. That's why we've tried to serve them as well as they've served this country. Go to JoiningForces.gov to see how you can honor and support the service members, veterans and military families in your community – not just during the holidays, but all year round.

THE PRESIDENT: So as we look forward to the New Year, let's resolve to recommit ourselves to the values we share. And on behalf of the all the Obamas – Michelle, Malia, Sasha, Bo, and that troublemaker Sunny – Merry Christmas, everybody.

THE FIRST LADY: And we wish you and your family a happy and healthy 2017... thanks, and God bless.

(<https://time.com/4617678/president-obama-michelle-christmas-address/>).

Новогоднее обращение к гражданам России

31 декабря 2016 г.

В. Путин: Уважаемые граждане России! Дорогие друзья! 2016 г. уходит. Он был непростым, но трудности, с которыми мы столкнулись, сплотили нас, побудили открыть огромные резервы наших возможностей для движения вперёд.

Главное – мы верим в себя, в свои силы, в свою страну. Мы работаем, работаем успешно, и у нас многое получается. Хотел бы искренне поблагодарить вас за победы и достижения, за понимание и доверие, за настоящую, сердечную заботу о России.

У нас огромная, уникальная и прекрасная страна! Нас объединяют общие заботы и общие радости, объединяет давняя, добрая традиция встречать Новый год в кругу семьи, с надеждой на самое лучшее.

Но не все сегодня за праздничным столом. Немало наших граждан, в том числе и вдали от родного дома, обеспечивают безопасность России, работают на предприятиях и дежурят в больницах, ведут поезда и самолёты. Всем, кто выполняет сейчас свой трудовой и ратный долг, мои самые добрые пожелания в наступающем году.

Дорогие друзья!

Сейчас мы с волнением ждём боя курантов Московского Кремля и как никогда отчётливо слышим ход времени, чувствуем, как приближается будущее. Такое бывает только в эти минуты, в этот чудесный, всеми любимый праздник.

А у него есть и свои секреты. Например, каждый из нас в новогоднюю ночь может стать немного волшебником. Для этого просто нужно с любовью и благодарностью относиться к родителям, окружать вниманием и заботой своих детей, свою семью, уважать коллег по работе, беречь дружбу, защищать правду и справедливость, быть милосердными, помогать тем, кто ждёт поддержки. Вот и весь секрет.

Пусть сбудутся все наши мечты, чистые помыслы и добрые намерения. Пусть в каждом доме царят радость и любовь. Пусть становятся краше и привлекательнее дорогие нашему сердцу улицы, города и посёлки.

Мира и процветания нашей общей, великой Родине – России. Счастья вам и здоровья, благополучия.

С праздником! С Новым, 2017 годом!

(<http://kremlin.ru/events/president/news/53683>)

Завдання 2. Проаналізуйте промову Президента України Петра Порошенка під час церемонії інавгурації. Які характеристики політичної комунікації в ній реалізовано? Які мовні засоби використано для впливу на адресата?

Інавгураційна промова Президента України Петра Порошенка

07.06.2014

Дорогі співвітчизники, від Львова до Донецька, від Чернігова до Севастополя!

Ми, українці, «живий вогник у сім'ї європейських народів і діяльні співробітники європейської цивілізаційної праці». Так казав Іван Франко.

«Стояти ногами й серцем на Україні, свої голови держати в Європі», – заповідав Михайло Драгоманов.

Повернення України до свого природного, європейського, стану було омріяне багатьма поколіннями.

Диктатура, що панувала останніми роками в Україні, прагнула позбавити нас цієї перспективи – народ повстав.

Переможна Революція гідності змінила не лише владу.

Країна зробилася інакшою. Іншими стали люди.

Настав час невідворотних позитивних змін.

Щоб запровадити їх, нам необхідні в першу чергу мир, безпека та єдність.

На заваді колосальних можливостей, які з падінням тиранії відкрилися для європейської модернізації України, стала справжня війна, спланована і розв'язана на українському Донбасі.

Досі багато хто думав, начебто Незалежність дісталася нам без жодних зусиль.

Це – неправда! За нашу незалежність, самостійність боролися цілі покоління українських патріотів.

За неї полягли герої Небесної сотні.

За неї гинуть українські воїни та мирні громадяни.

Прощу вшанувати хвилиною мовчання пам'ять всіх, хто поліг за волю й незалежність України.

Хвилина мовчання

Я йду на посаду Президента, щоб зберегти і зміцнити єдність України.

Забезпечити тривалий мир і гарантувати надійну безпеку.

Знаю: мир – найголовніше, чого прагне сьогодні український народ.

У глави держави – широкий вибір різноманітних інструментів для забезпечення територіальної цілісності України і мирного життя громадян.

Повноважень і рішучості не забракне. Я не хочу війни. Я не прагну помсти. Хоча перед очима – великі жертви, принесені українським народом.

Я прагну миру і доб'юся єдності України. Тому розпочинаю свою роботу з пропозиції мирного плану.

Наполегливо закликаю всіх, хто незаконно взяв до рук зброю, скласти її.

У відповідь гарантую, по-перше, звільнення від кримінальної відповідальності тих, на чіх руках не має крові українських воїнів та мирних людей.

І тих, хто не причетний до фінансування тероризму.

По-друге – контрольований коридор для російських найманців, які захочуть повернутися додому.

По-третє, мирний діалог.

Зрозуміло, що не зі «стрелками», «абверами», «бесами» чи іншою нечистю.

Йдеться про діалог з мирними громадянами України.

Навіть з тими, хто дотримується інших, ніж я, поглядів на майбутнє країни. Сьогодні окремо хочу звернутися до співвітчизників з Донеччини та Луганщини.

Дорогие наши братья и сестры, сограждане!

Многие из вас уже успели ощутить на себе «прелести» правления террористов.

Они, помимо мародерства и издевательства над мирными гражданами, привели и без того кризисную экономику региона на грань полной катастрофы.

Но мы ни при каких обстоятельствах не оставим вас в беде.

Всенародные выборы Президента поставили жирный крест на мифе о якобы нелегитимной киевской власти.

Этот миф посеян и взращен российской пропагандой и кланом Януковича, который предал Донбасс и ограбил его еще в большей степени, чем всю страну.

Донецкой областью он безраздельно правил 17 лет. А теперь финансирует террористов.

Именно он несет полную ответственность за политическую и социально-экономическую ситуацию, в которой оказался регион.

И за безработицу, и за бедность, и за беженцев.

И за убитых граждан, и за слезы матерей.

С чем я как Президент приеду к вам в самое ближайшее время?

С миром.

С проектом децентрализации власти.

С гарантией свободного использования в Вашем регионе русского языка.

С твердым намерением не делить украинцев на правильных и неправильных.

С уважительным отношением к специфике регионов. К праву местных громад на свои нюансы в вопросах исторической памяти, пантеона героев, религиозных традиций.

С проработанным еще до выборов совместным проектом с нашими партнерами из Евросоюза по созданию рабочих мест на Востоке Украины.

С перспективой инвестиций, с проектом программы по экономической реконструкции Донбасса.

Сьогодні нам нужен легитимний партнер по диалогу. Говорить с бандитами мы не будем. А действующие местные депутаты уже никого не представляют. И мы готовы огласить досрочные местные выборы на Донбассе.

Такий мій мирний план для Донбасу та всієї країни. Дискусії не підлягає питання про територіальну цілісність України.

Щойно я присягнув «усіма своїми справами боронити суверенітет і незалежність України», і завжди буду вірний цій святій обітниці.

Кількість людей, з якими мав честь поспілкуватися під час виборчої кампанії, – перевищив мільйон.

Україна – різноманітна, але вона сильна духом і духом єдина!

Прагнення до миру та соборності нашої держави домінує в усіх областях України.

Я глибоко вражений патріотизмом мешканців південних та східних українськими областей від Одещини до Харківщини.

Мир ще не настав, але вже сьогодні ми твердо можемо сказати, що важкі випробування об'єднали українську родину.

Вони зміцнили нас як українську політичну націю, впевнену у своєму європейському виборі.

Наш народ ніколи не був таким сильним, як тепер.

Але свобода не дається раз і назавжди. За неї треба постійно боротися.

Мир, якого ми сподіваємося досягти найближчим часом, не буде тривалим, якщо ми належним чином не зміцнимо нашу безпеку.

Щоб мир став довготривалим, нам слід призвичаїтися до життя в умовах постійної бойової готовності.

Ми повинні тримати порох сухим.

Армія та її переозброєння зусиллями вітчизняного військово-промислового комплексу – це наш найголовніший пріоритет.

Більше того, завантаження державними замовленнями підприємств ВПК дасть поштовх реіндустріалізації економіки.

Хто шкодує коштів годувати свої збройні сили, той годує чужу армію.

А наша армія повинна стати справжньою елітою українства.

Слово генерал має асоціюватися не зі словом «корупція», а зі словом «герой».

Все, від чого залежить забезпечення стійкого миру та безпеки України, ми повинні зробити своїми силами.

Найнадійніші наші союзники і найкращі гарантії миру – армія, флот, Нацгвардія та професійні спецслужби!

Ніхто нас не захищатиме, доки ми не навчимося оборонятися самі.

Я використаю свій дипломатичний досвід, щоб забезпечити підписання міжнародного договору, який прийшов би на заміну Будапештському меморандуму.

Такий договір має надати прямі та надійні гарантії миру та безпеки – аж до військової підтримки в разі загрози територіальній цілісності.

Будь-який агресор на кордоні України має згадати Євангельську мудрість: хто з мечем прийде, той від меча і загине!

Громадяни України не зможуть відчувати блага миру та безпеки, доки ми не врегулюємо наші відносини з Росією.

Росія окупувала Крим, який був, є і буде українським.

Вчора під час зустрічі в Нормандії я саме так і сказав Президенту Путіну – Крим є українським. І крапка.

Ні з ким не може бути компромісу в питаннях Криму, європейського вибору і державного устрою.

А все інше повинно обговорюватися і вирішуватися за столом переговорів.

Будь-які спроби зовнішнього і внутрішнього поневолення українців – зустрічають і зустрінуть найрішучішу відсіч.

Ми хочемо бути вільними.

А жити по-новому – це і означає жити вільно в умовах такої політичної системи, яка гарантує права та свободи людини і нації.

Хотів би наголосити на відданості ідеї парламентсько-президентської республіки.

Ніякої узурпації влади!

Європейська демократія для мене – найкращий спосіб державного правління, винайдений людством.

Саме європейський досвід підказує нам, що значну частину повноважень вже зараз треба делегувати з центру місцевим органам влади.

Реформа щодо децентралізації розпочнеться вже цього року змінами до Конституції.

Нові повноваження отримують новообрані місцеві Ради.

Але Україна була, є й буде унітарною державою.

Марення про федерацію не має ґрунту в Україні.

Важливою частиною суспільного запиту на повне переважання влади є дострокові вибори парламенту.

Давайте будемо відвертими.

Чинний склад цього шановного зібрання не відповідає настроям суспільства. Бо воно суттєво змінилося у 2012 р. А жити по-новому означає не хехтувати волею народу.

Жити вільно – означає вільно користуватися рідною мовою.

Керуватимуся статтею 10 Конституції.

Вона визначає українську мову як єдину державну, але гарантує вільний розвиток російській та іншим мовам.

Слово «праця», як і «мир», «зарплата», «пенсія», «стипендія» звучать однаково або дуже подібно, що українською, що російською.

Наявність роботи – це те, що дає людині можливість жити безбідно.

Найбільше професійне задоволення я досі отримував саме від створення нових робочих місць.

Що може втішати людину більше, як праця та гідна зарплата за неї?

Робочі місця мають організовувати підприємці. А от справа глави держави – це забезпечення таких умов, коли ніхто і ніщо не заважає працювати.

Держава цінуватиме вклад роботодавця та платника податків в економіку та соціальну сферу.

Забезпечення людей роботою та гідною оплатою – це перша гарантія внутрішнього миру та національної безпеки.

Хоча управління економічними процесами належить до компетенції вільного ринку або Уряду, Президент як гарант Конституції зобов'язаний забезпечити умови для інноваційної економіки та соціальної справедливості.

Справедливий розподіл національного багатства – це нагальна вимога часу.

Але перш ніж національне багатство ділити, його треба примножити.

Україна має все необхідне, щоб забезпечити людям європейський добробут.

Ми вміємо і хочемо жити власною працею, здатні бути творчими та інноваційними.

Ми вже навіть вчимося не заздрити успіху сусіда чи колеги.

Але ми й досі пасемо задніх

Чому?

Тому що на відміну від нас країни європейської спільноти побудували економіку вільної конкуренції. Нових ідей, ділової ініціативи, наполегливої праці, постійного самовдосконалення.

Так буде і в Україні.

Але для цього треба знищити корупцію.

Нам потрібен загальнонаціональний антикорупційний пакт між владою та народом.

Суть його проста: чиновники не беруть, а люди – не дають.

Ми не зможемо змінити країну, якщо не змінимо себе, своє ставлення до власного життя і до життя цілої держави.

В тому, що Україна прийшла до кризи державності, є частка відповідальності кожного з нас.

Хтось вважав нормою не сплачувати податки.

Хтось розкошував за державний рахунок.

Хтось голосував і мітингував за гроші.

Хтось отримувал не заслужені пільги і нагороди.

А всі разом руйнували фундамент суспільної довіри, засади права й суспільної організації.

Європейський вибір України – це серце нашого національного ідеалу.

Це вибір, зроблений нашими предками і пророками.

А що нам треба конкретно зробити, щоб жити вільно, жити безбідно, жити в мирі і безпеці?

Це все написано в угоді про політичну асоціацію та зону вільної торгівлі з Євросоюзом.

Ми разом докладали зусиль до цього документу. Тепер мрію втілити його в життя, а для цього нам треба якнайшвидше підписати економічну частину угоди.

Моя ручка – вже в руках, і як тільки ЄС ухвалить відповідне рішення, підпис українського Президента миттєво з'явиться під цим доленосним документом.

Ми не маємо права зволікати із підписанням економічної частини угоди.

Те ж саме стосується і якнайшвидшого запровадження безвізового режиму для України з ЄС. Ми завершили перший етап і дуже швидко зможемо завершити другий, щоб вже з січня 2015 р. українці мали можливість подорожувати без віз.

Угоду ж про асоціацію ми розглядаємо лише як перший крок до повноправного членства України в ЄС.

Ніхто не має права вето на європейський вибір України.

Визнати це – значить проводити політику миру та спокою в Україні.

Але така політика збанкрутіла ще в тридцяті роки минулого століття.

Для реалізації наших амбітних планів нам потрібні не лише мир та єдність країни, але й консолідація всіх патріотичних, проукраїнських, проєвропейських сил.

Маємо постійно тримати в пам'яті суворі уроки національно-визвольних змагань сімнадцятих-двадцятих років минулого століття.

Тоді наші політики не змогли об'єднатися, спільно протистояти агресії.

Володимир Винниченко боровся проти Михайла Грушевського, Симон Петлюра проти Павла Скоропадського. А Нестор Махно – проти всіх.

Постійні чвари та конфлікти між видатними українцями призвели до втрати нашої державності.

Висновки належить робити не лише з архівів столітньої давнини, але й з недавніх подій.

Ми не сміємо повторити старі помилки і маємо забезпечити злагоджену роботу Президента, Верховної Ради та Кабміну.

Настав час будувати нову велику країну. Сучасну, високотехнологічну, обороноздатну, конкурентоспроможну.

Врахуємо досвід країн, які з'явилися на політичній карті лише кілька десятків років тому, але стали лідерами, поставивши на розвиток інтелекту та новітніх технологій.

Бо найцінніше – не гроші, не заводи та підприємства, а «людський капітал», який має Україна.

Немає сумніву в тому, що ми здолаємо всі труднощі. Відстоїмо територіальну цілісність нашої держави, забезпечимо мир та спокій.

Нас уже ніхто не оберне в рабів криміналу та бюрократії, в прислужників колоніальної влади.

Нас підтримує цілий світ. За останні три дні я мав можливість пересвідчитись в цьому.

Навколо ідеї незалежності, свободи, гідності, правової держави, європейської інтеграції об'єдналася вся Україна і все світове українство.

Народ своє вагоме слова сказав. Під час революційних подій. Під час спротиву агресії. Під час виборів. Тепер черга – за нами, за владою.

Простягаю руку миру всім, хто подав голос за мене, і тим, хто не голосував.

Всім, хто допоможе встановити мир, порядок і спокій в Україні.

І всім, хто вірить у європейську майбутність України.

Ми – народ, що був одірваний від своєї великої

Батьківщини Європи – повертаємося до неї.

Остаточо і безповоротно.

Мир нам!

Нехай нас благословить Господь!

Слава Україні!

Завдання 3. Прочитайте інавгураційну промову Президента України Володимира Зеленського. Які мовні засоби використано та з якою метою? Виділіть спільні та відмінні ознаки з наведеною в попередньому завданні інавгураційною промовою Петра Порошенка.

Інавгураційна промова Президента України Володимира Зеленського

20.05.2019

Дорогі українці!

Після моєї перемоги на виборах мій шестирічний син сказав:

«Та! По телевізору кажуть, що «Зеленський – Президент...»

Виходить, що... я... теж Президент?!»

І тоді це прозвучало як жарт, але згодом я зрозумів, що насправді це істина.

Тому що кожен з нас Президент.

Не 73 відсотки, які за мене голосували, а всі 100 відсотків українців.

Це не моя, це наша спільна перемога.

І це – наш спільний шанс. За який ми несемо спільну відповідальність.

І щойно – не тільки я складав присягу. Кожен з нас поклав руку на Конституцію і кожен з нас присягнув на вірність Україні.

Уявіть собі гучні заголовки: «Президент не платить податків», «Президент напідпитку промчав на червоне світло», «Президент потихеньку краде, бо «всі ж так роблять».

Ви згодні, що це ганьба?

Ось що я маю на увазі, коли кажу, що кожен з нас – Президент.

Відсьогодні кожен з нас несе відповідальність за країну, яку ми залишимо своїм дітям.

Кожен з нас, на своєму місці, зможе зробити все для розквіту України.

Європейська країна починається з кожного. Ми обрали шлях до Європи, але Європа – не десь там. Європа ось тут (у голові – ред.). І коли вона буде ось тут – тоді вона з'явиться і ось тут – у всій Україні.

І це – наша спільна мрія.

Але у нас є і спільний біль.

Кожен з нас загинув на Донбасі.

Кожного дня ми втрачаємо кожного з нас.

І кожен з нас – переселенець.

Ті, хто втратив власний дім... І ті, хто відчинив двері власного дому, розділивши біль.

І кожен з нас – заробітчанин.

Ті, хто не знайшов себе вдома, а знайшов заробіток на чужині...

Ті, хто в боротьбі із бідністю змушений втрачати власну гідність.

Але ми все це подолаємо! Бо кожен з нас – українець.

Ми всі українці: не існує більших чи менших, правильних чи неправильних.

Від Ужгорода до Луганська. Від Чернігова до Сімферополя. У Львові, Харкові, Донецьку, у Дніпрі й в Одесі – ми українці.

І ми маємо бути єдині. Адже тільки тоді – ми сильні.

І сьогодні я звертаюсь до всіх українців у світі. Нас 65 мільйонів.

Так, не дивуйтесь – нас 65 мільйонів. Тих, кого народила українська земля.

Українці в Європі та Азії, у Північній та Південній Америці, в Австралії і в Африці. Я звертаюсь до всіх українців на планеті!

Ви нам дуже потрібні. Усім, хто готовий будувати нову, сильну та успішну Україну, я з радістю надам українське громадянство.

Ви повинні їхати в Україну не в гості, а додому. Ми чекаємо на вас. Сувенірів з-за кордону не потрібно, привезіть, будь ласка, свої знання, досвід і ментальні цінності.

Все це допоможе нам почати нову епоху.

Скептики скажуть: це фантастика. Це неможливо.

А може, це і є наша національна ідея? Об'єднавшись – зробити неможливе.

Всупереч усьому!

Згадайте збірну Ісландії з футболу на чемпіонаті Європи.

Коли дантист, режисер, пілот, студент і прибиральник билися й захищали честь своєї країни. І зробили це, хоча ніхто не вірив.

І це наш шлях. Ми повинні стати ісландцями у футболі, ізраїльтянами – в обороні рідної землі, японцями – у технологіях, швейцарцями – в умінні щасливо жити одне з одним, незважаючи на будь-які розбіжності.

І наше найперше завдання – припинення вогню на Донбасі.

Мене часто питали: а на що ви готові заради припинення вогню?

Дивно запитання. А на що готові ви заради життя близьких вам людей?

Можу запевнити – задля того, щоб наші герої більше не гинули, я готовий на все. І я точно не боюсь ухвалювати складні рішення, я готовий втрачати свою популярність, свої рейтинги, і якщо буде потрібно – я без вагань готовий втратити свою посаду, щоб тільки настав мир. Не втрачаючи наших територій.

Історія – несправедлива річ.

Не ми почали цю війну. Але нам цю війну закінчувати. І ми готові до діалогу. І я уверен, что прекрасным первым шагом для начала этого диалога, станет возвращение всех украинских пленных.

Наш наступний виклик – це повернення втрачених територій.

Чесно кажучи, мені здається, що це формулювання не зовсім коректне.

Бо неможливо втратити те, що й так наше. І Крим, і Донбас – це наша українська земля.

Де ми втратили найголовніше. Це – люди.

И сегодня мы должны возвращать их сознание. Вот что мы потеряли.

За эти годы власть не сделала ничего, чтобы они чувствовали себя украинцами. Знали – они не чужие, они наши, они украинцы.

И пусть кто угодно раздает хоть по 10 паспортов, это ничего не изменит. Украинец – это не в паспорте.

Украинец – это вот здесь.

І я точно це знаю. Знаю від бійців, які захищають Україну – наших героїв, і україномовних, і «русскоговорящих».

Там, на передовій, немає чвар і розбрату, там є сміливість і честь.

І я хочу звернутися до наших захисників.

Не буває сильної армії там, де влада не поважає людей, які щодня віддають життя за країну. Я зроблю все, щоб ви відчували повагу. Це гідне, а головне, стабільне фінансове забезпечення, ваші житлові умови, законні відпустки після виконання бойових завдань, відпочинок для вас і ваших родин.

Потрібно не розповідати про стандарти НАТО, а творити ці стандарти.

Безумовно, окрім війни, є ще багато бід, які роблять українців нещасливими. Це шокуючі тарифи, принизливі зарплати і пенсії, болючі ціни, неіснуючі робочі місця.

Це медицина, про покращення якої говорять здебільшого ті, хто ніколи не лежав з дитиною у звичайній лікарні.

Це міфічні українські дороги, які будуються та ремонтуються тільки у чиїсь бурхливій уяві.

Дозвольте мені процитувати одного американського актора, який став класним американським президентом: «Уряд не вирішує наших проблем. Уряд і є нашою проблемою».

І я не розумію наш уряд, який тільки розводить руками й каже: ми нічого не можемо зробити.

Неправда. Можете.

Ви можете взяти аркуш, взяти ручку і звільнити свої місця для тих, хто буде думати про наступні покоління, а не про наступні вибори!

Зробіть це. І люди оцінять. Якісь у вас вибіркові оплески. Не всім подобається, що я кажу?

Дарма, бо це кажу не я, а народ України.

І моє обрання доводить – громадяни втомились від досвідчених, системних, надутих політиків, які за 28 років створили країну можливостей.

Можливостей «відкатів», «потоків», «дерібанів».

Ми збудуємо країну інших можливостей.

Де всі рівні перед законом, де є чесні та прозорі правила гри. Одні для всіх.

А для цього до влади повинні прийти люди, які будуть служити народу.

І я дуже хочу, щоб у ваших кабінетах не було моїх зображень.

Бо Президент – не ікона, не ідол, Президент – це не портрет. Повісьте туди фотографії своїх дітей і перед кожним рішенням дивіться в очі їм.

Я можу ще багато чого сказати, але українці хочуть не слів, а дій. Тож...

Шановні депутати!

Ви призначили інавгурацію у понеділок, у робочий день. Я бачу в цьому один плюс – це значить, ви готові працювати.

А тому прошу вас ухвалити:

1. Закон про скасування депутатської недоторканності.
2. Закон про кримінальну відповідальність за незаконне збагачення.
3. Багатостраждальний Виборчий кодекс і зробити відкриті списки.

А також. Прошу звільнити з посад:

1. Голову Служби Безпеки України.
2. Генерального Прокурора України.
3. Міністра оборони України.

Це геть не все, що ви можете зробити. Але для початку – достатньо.

У вас буде два місяці. Ухваліть ці важливі закони та рішення.

Повісьте усі медалі собі.

Заробіть непогані бали на дострокові парламентські вибори.

Я розпускаю Верховну Раду України 8-го скликання. Слава Україні!

І наостанок. Дорогий народе!

Протягом свого життя я намагався робити все, щоб українці усміхалися.

Це була моя місія.

Тепер я робитиму все, щоб українці принаймні більше не плакали (<https://www.president.gov.ua/news/inavguracijna-promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelensk-55489>)

Завдання 4. Прочитайте заяву Президента України Петра Порошенка. Доведіть, що звернення Президента до народу з приводу певних важливих (але не святкових) подій належить до ритуальних жанрів політичної комунікації, як і новорічне привітання та інавгураційна промова.

Заява Президента України щодо затвердження Указу про введення в Україні воєнного стану

Дорогі українці!

Сьогодні в Парламенті буде розглядатися питання надзвичайної ваги, яке безпосередньо стосується вашого захисту, вашої безпеки, безпеки України, її суверенітету і територіальної цілісності.

Згідно рішення Ради національної безпеки і оборони України, ухваленого сьогодні вночі, як Президент і як Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України я виконав свій конституційний обов'язок і кілька годин тому своїм Указом запровадив воєнний стан на всій території України з дев'ятої години ранку 28 листопада.

Росія вже п'ятий рік веде гібридну війну проти нашої держави. Але нападом на українські військові катери вона перейшла до нового етапу агресії. Ніхто вже тепер не скаже: «Их там нет». Ніхто не камуфлюється в зелених гуманоїдів чи ополченців. Це зухвала і відверта участь регулярних підрозділів Російської Федерації, їхній демонстративний напад на

підрозділ Збройних Сил України. Це якісно інша ситуація, якісно інша загроза.

І ця атака, звичайно, не випадкова. Це – явно спланований росіянами елемент в ескалації ситуації, яка склалася в акваторії Азовського моря, яка вже триває протягом кількох місяців. І я впевнений, що це ще далеко не кульмінація.

Силовики і дипломати детально поінформували сьогодні на прес-конференції вас про всі обставини вчорашнього інциденту.

Розвідувальні дані говорять про надзвичайно серйозну загрозу сухоподільної операції проти України. У мене в руках є документ розвідки, зведення наших розвідувальних даних. Тут на кілька сторінок – детальний опис всіх сил противника, які розташовані на відстані буквально в декількох десятках кілометрів від нашого кордону. Готових в будь-який момент до негайного вторгнення в Україну. Рушниця, що висить на стіні, має рано чи пізно вистрілити. А тут – літаки, вертольоти, танки, ракетні комплекси, бронетранспортери, системи залпового вогню.

Із всіх опцій, які надає закон «Про правовий режим воєнного стану» до Указу, мого Указу «Про запровадження воєнного стану» увійшли лише ті, які стосуються головним чином різних військових заходів – ми маємо посилити охорону прямо зараз. (Заходів – ред.) Які у разі вторгнення дозволять нам якнайшвидше відреагувати, якнайшвидше мобілізувати всі ресурси. Тим більше, що хлопці і дівчата з першої хвили резерву, які вже мають бойовий досвід, готові вже хоч зараз пакувати рюкзаки і ресурси будуть мобілізовані – і людські, і збройні, і фінансові.

Наголошу, що в Указі я не передбачаю жодних заходів, пов'язаних із обмеженням прав і свобод громадян, впровадженням цензури тощо. Сподіваюся, що і політики, і мас-медіа діятимуть відповідально і адекватно у ситуації, що склалася і не атакуватимуть Україну тезами, які позичені у російських пропагандистів.

Так само не планую поки що вдаватися до повної чи часткової мобілізації – ця можливість залишається відкритою лише якщо Росія таки вдасться до подальшої ескалації.

Воєнний стан не означає оголошення війни. Він вводиться винятково з метою посилення оборони України на фоні зростаючої агресивності з боку з Росії. Воєнний стан не означає нашої відмови від політико-дипломатичного врегулювання на Сході. Я про це сьогодні детально інформував наших західних партнерів, а в мене сьогодні з самого ранку відбулися дуже детальні переговори з Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом, із Президентом Польщі Анджеєм Дудою, бо Польща представляє зараз позицію зараз в Україні і є ініціатором розгляду ситуації на Раді безпеки ООН, і з Канцлером Німеччини Ангелою Меркель, і з багатьма іншими вже відбулися і ще продовжаться консультації сьогодні ввечері. І можу вам сказати, що їхня увага до ситуація і на Сході, і безпосередньо в акваторії Азовського моря дуже зросла. Сьогодні нас чують набагато краще, ніж вчора чи позавчора.

Шановні друзі, дорогі українці

Наш спільний обов'язок, в першу чергу мій як Верховного Головнокомандувача – захистити Україну. І захист України – це не лише захист території чи військової техніки. Це – насамперед захист людей. Ми маємо бути максимально готові до будь-яких дій з боку нашого агресивного, невірноваженого і, на жаль, доволі передбачуваного сусіда.

Ідеться, зрозуміло, і про захист людей на право вільного вибору. Лише надійна оборона, лише подвоєння і потроєння наших оборонних зусиль гарантує той мир, який потрібен, в тому числі і для проведення виборів.

РНБО рекомендувала сьогодні запровадити мені воєнний стан на 60 днів. Хочу оголосити вам моє рішення – я буду пропонувати Парламенту запровадити воєнний стан на тридцять днів. Для чого? А щоб воєнний стан жодним днем не накладався на початок виборчої кампанії. Щоб ні в кого з тих,

хто про свою партію, про свій політичний інтерес печеться більше, ніж про націю та український інтерес, зараз не залишилося жодних підстав для брудних політичних спекуляцій чи інсинуацій.

Воєнний стан триватиме тридцять днів. Саме в грудні я внесу – на початку грудня – проект рішення Парламенту про дату президентських виборів, які мають відбуватися відповідно до Конституції 31 березня 2019 р. Крапка. Як Верховний Головнокомандувач докладу всіх зусиль для того, аби вклас-тися в цей стислий термін і за місяць витиснути максимум можливостей для підвищення нашої готовності відбити можли-вий повномасштабний наступ країни-агресора Росії.

Слава Україні! (Петро Порошенко, 26 листопада 2018. Офіційне інтернет-представництво Президента України: <https://www.president.gov.ua/news/zayava-prezidenta-ukrayini-shodo-zatverdzhennya-ukazu-pro-vv-51362>).

Завдання 5. Зіставте міфологічні образи Юлії Тимошенко, актуалізовані в різні періоди її діяльності: «Попелюшка», «помаранчева принцеса», «мучениця» («Жанна д'Арк»), «залізна леді», «мати українського народу». Чи зазнали ці образи модифікації з часом?

Завдання 6. Прочитайте звернення Юлії Тимошенко до парла-ментської опозиції 30 січня 2014 р. Визначіть мету побудову тексту та елементи театралізації в ньому.

Доброго дня, дорога моя командо!

Дивлюся, як ви б'єтеся на барикадах, скільки сил від-даєте цій боротьбі і вірю, що ви здатні досягти результату.

Я переконана, що ви добре усвідомлюєте вашу відпові-дальність за цей історичний момент. Диктатура, як дикий звір рветься вперед та прагне крові, але тимчасово ув'язла в кап-канах народного повстання. Поки... Зараз ви можете або

допомогти народу добитися свободи, або допустити фатальні помилки та програти разом з Україною всю нашу боротьбу.

Революційні енергії настільки високі, що можуть як підняти націю на новий рівень розвитку, так і позбавити її навіть надії на довгі роки. Зараз життєво важливо не помилитися.

Ви бачите, що Янукович обрав специфічну технологію управління країною. Він робить десять кроків вперед у розбудові диктатури, потім відступає на крок назад, щоб нейтралізувати суспільство та світ, а далі знову на повній швидкості рухається до встановлення абсолютної диктатури. Ця технологія реалізовується кожної миті і треба визнати, що вона працює. Ось ми вже не вимагаємо повного перезавантаження влади та підписання Угоди з ЄС, а торгуємося за закон про амністію для людей, які не вчиняли ніяких злочинів. Не грайте з Януковичем в його ігри. Це небезпечно.

Революція не входила в його план. Спочатку він спробував утопити її в крові. Не вийшло. Українці стоять насмерть. Тепер він поміняв тактику та спробує задушити її в своїх дружніх обіймах. Саме тому він запропонував Арсенію Яценюку посаду Прем'єр-міністра, а опозиції – формування Уряду Народної Довіри під своїм дахом.

Я попереджаю опозицію та Євромайдан – ця пропозиція – пастка! Не варто в неї наївно потрапляти! Створення Уряду Народної Довіри, який не буде спиратися на надійну проєвропейську парламентську більшість, віддану реформам у модернізації країни, не є виходом з політичної кризи. Це авантюра. Це – Уряд меншості, який не зможе виконати свою позитивну програму. Йому просто не дадуть це зробити. Його створюють, щоб легалізувати диктатуру перед президентськими виборами, змити кров мирних людей з її мундиру.

Можливо, хтось вважає, що Янукович вже втратив свою керовану парламентську більшість або втратить її вже у найближчий час? На жаль, це не так. Нам всім хотілось би в це повірити. Але не вводьте себе і суспільство в оману. Він не

втрата контролю над парламентською більшістю, і не втрачати поки в нього є такі абсолютні повноваження. Як тільки народ розійдеться з майданів по домівках, Янукович, разом із своєю парламентською більшістю, перемеле Уряд Народної Довіри, як гарматне м'ясо. Саме так він зробив з міністрами Ющенко та з ним самим у 2007 р.

Після формування Уряду Народної Довіри за участю опозиції, саме на опозицію буде покладена вся відповідальність за провальну економічну і соціальну ситуацію у вже розграбованій країні, за падіння гривні, за корупцію, за безправ'я, за весь цей «беспредел».

По-друге, в Уряді Народної Довіри, сформованому опозицією не буде жодного шансу підписати та ратифікувати Угоду про асоціацію з ЄС, поки Янукович буде займати пост Президента України. Якщо зараз хтось з опозиційних політиків обіцяє це зробити силами нового, сформованого з опозиціонерів Уряду, він є, або дилетантом, або провокатором. Поки Янукович займає посаду Президента України Угоди з ЄС не буде і бути не може. У Януковича немає і вже ніколи не буде свободи розірвати в односторонньому порядку його домовленості з Володимиром Путіним. Якщо він ризикне порушити ці конфіденційні обітниця, його перетворять на повного політичного лузера за лічені місяці. Я майже переконана, що перед наступними президентськими виборами або одразу після них Янукович введе Україну в Митний та Євразійський Союзи навіть, якщо не буде цього хотіти. Він вже собі не належить, так само, як і його рішення. Тому створення Уряду Народної Довіри силами опозиції, під патронатом Януковича не призведе до підписання Угоди з ЄС і, як наслідок, суспільство, яке повірить в добру перспективу буде сильно розчароване. Як наслідок, народ поступово перейменує Уряд Народної Довіри в Просто Уряд. А після перемоги Януковича у 2015 цей уряд швидко відправиться у небуття разом із залишками політичної опозиції та надією українців на зміни.

По-третє – треба чітко зрозуміти, що посада Прем'єр-міністра не просто так запропонована Арсенію Яценюку. Причина в тому, що на цю хвилину він єдиний з усіх опозиційних лідерів, хто має шанс у 2015 взяти участь у президентських виборах та перемогти Януковича. Віталія Кличка не допустять до участі у виборах, бо він останні десять років не проживав в Україні, Олега Тягнибока в другому турі будуть перетворювати на агресивного радикала та побудують на цьому всю виборчу кампанію. Арсеній Яценюк єдиний, проти кого режим ще не знайшов політичної отрути. Він – гарантований учасник президентських виборів і це проблема для влади. Тепер вони знайшли, як його політично знищити, а саме запропонувати стати Прем'єр-міністром у Януковича. Якщо Арсеній Яценюк прийме цю пропозицію в такій ситуації – його політична кар'єра завершиться, так само, як у Тигипка.

Пропонуючи Арсенію Яценюку Прем'єрство, а опозиції – Уряд Народної Довіри, Янукович вирішує одночасно всі проблеми – вбиває революцію, опозицію та єдиного реально-го кандидата в Президенти від опозиції, який ще залишився. Тому прошу опозицію не грати з Януковичем у піддавки і не приймати пропозицію щодо створення Уряду Народної Довіри. Інакше зробіте Януковича Президентом України на другий термін ще в першому турі.

Безумовно в будь-якому демократичному суспільстві розв'язання політичної кризи мусить відбуватися шляхом мирних та чесних переговорів. Але я завжди була впевнена, що в умовах українських реалій переговорний процес потрібен Януковичу не для демократизації країни, а для того, щоб мати час «виморозити» та маргіналізувати народне повстання. Події останніх днів підтвердили мою правоту. Я переконана що, якщо Янукович піде на мирний переговорний процес то будь-які компроміси він прийме лише на умовах збереження диктатури. Я в цьому впевнена і тому вірю лише в позитивну силу народного повстання. Сподіваюся, що політична опози-

ція та демократичний світ не дозволить Януковичу зламати віруючий в свободу Український народ. Допоможіть народу всіма своїми силами не програти боротьбу за своє та ваше гідне майбутнє.

Завжди ваша Юлія Тимошенко

(www.uainfo.org)

Завдання 7. Зіграйте у гру «Угадай-політика». Про якого політика йдеться? Які з наведених положень можна цілком віднести до інших сучасних українських політиків?

Портрет одного генія або гра-забавка

1) Хоч не читає українські книги, але чітко знає, за що їх потрібно засуджувати.

2) Останні кілька десятиліть працює в кабінетах, але завжди готовий розказати, як треба годувати корів, кому слід брати до рук лопату, як вирощувати капусту, та скільки в Україні насправді заробляє робітник.

3) Любить відкривати мости, але не любить їх добудувати.

4) При владі довше за всіх в українській політиці, але у всьому винить «попередників».

5) Пропагує ідею «російської мови як державної», оскільки більшість громадян вже морально готові до цього, аби він тільки перестав виступати по-українськи.

6) Єдиний з політиків не соромиться зізнаватися в тому, що «любить капусту».

7) Створив і очолює Партію регіонів. Більше злочинів проти людяності не чинив.

8) Вважає Батьківщиною і любить Росію. Тому навіть і не думає повертатися туди з України.

9) Щиро вірить, що економіка – це як маркшейдерство, і в ній головне – «правильно все розмітити і потім розділити».

10) Ненавидить попередників і чергування голосних в українській мові

(Петр Олешук. Угадай політика. URL:

<http://uainfo.org/blognews/57076-igra-razvlechenie-ugaday-politika.html> (дата звернення 19.10.2012)).

Тести до теми 4:

1. Відновить пропущений у переліку критерій, за яким новорічне привітання зараховують до ритуальних жанрів політичного дискурсу:

а) часова і локальна зумовленість;

б) ?

в) закріплена форма;

г) перформативний характер

(самостійна відповідь)

2. Яка функція є зайвою у переліку функцій політичних міфів?

а) пояснювальна;

б) підтримання стабільності;

в) комунікативна;

г) єднальна;

д) магічна.

3. Відновить пропущений компонент у схемі трансакційного аналізу, за якої структура особистості (Я) відображена трьома головними станами «Я»: Дорослий, ?, Дитина.

(самостійна відповідь)

4. Який вчений сформулював положення, згідно з яким у мовному спілкуванні реалізовано «ігри» мовців, відтворювані за правилами буденної мови?

- а) Л. Вітгенштейн;
- б) Й. Гейзінга;
- в) А. М. Баранов;
- г) Г.-Е. Дебор;
- д) А. П. Чудінов.

5. *Зі слів, наведених у початковій формі, сконструйте визначення терміна «політичний перформанс»:*

здійснюватися

діяльність

індивід

символічний

що

люди

створення

мета

люди

або

спеціальний

індивід

маса

позитивний

переважно

ритуальний

або

група

з

враження

про

група

ТЕМА 5. Жанри політичних текстів

1. Біографія політика як різновид політичного тексту.
2. Слоган (гасло) у політичній комунікації.
3. Політична програма: структурні й семантичні особливості.
4. Листівки як знаряддя політичних маніпуляцій.
5. Особливості жанру інтерв'ю.
6. Жанри політичного фольклору.
7. Інші жанри політичної комунікації.

Рекомендована література:

а) основна:

Алешина Е. Ю. Жанровая градация политического дискурса. *Российский гуманитарный журнал*. 2016. Т. 5. № 3. С. 293–301.

Кондратенко Н. Український політичний дискурс: Текстуалізація реальності: монографія. Одеса: Чорномор'я, 2007. С. 51–87.

Кондратенко Н. В. Типологія мовленнєвих жанрів українського політичного дискурсу. *Studia Philologica* (Філологічні студії). 2017. Вип. 9. С. 18–22.

Шило С. Б. Жанрова диференціація політичного дискурсу. *Мовознавчий вісник*. 2017. № 22–23. С. 125–132.

б) додаткова:

Билінська О. С. Агітаційні жанри українського політичного дискурсу: сугестивний і лінгвопрагматичний аспекти. Автореферат дис. на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Одеса, 2017. 20 с.

Діденко М. О. Політичний виступ як тип тексту (на матеріалі виступів німецьких політичних діячів кінця 20 ст.): Автореф. дис. ... канд. філол. наук. Одеса, 2001. 19 с.

Кондратенко Н., Стрій Л., Билінська О. Лінгвопрагматика політичного дискурсу: типологія мовленнєвих жанрів: монографія / за заг. ред. Н. В. Кондратенко. Одеса: Астопринт, 2019. 236 с.

Стрій Л. І. Ритуальні жанри українського політичного дискурсу: структурно-семантичний і лінгвопрагматичний аспекти. Автореферат дис. на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Одеса, 2015. 21 с.

Sharififar Massoud, Rahimi Elahe. Critical Discourse Analysis of Political Speeches: A Case Study of Obama's and Rouhani's Speeches at UN. *Theory and Practice in Language Studies*. Vol. 5. No. 2. Pp. 343–349. February 2015. DOI: <http://dx.doi.org/10.17507/tpls.0502.14>

Завдання з теми 5:

Завдання 1. Складіть повний перелік жанрів (усних і письмових) політичної комунікації, які можна використати з метою створення позитивного іміджу політика.

Завдання 2. Проаналізуйте структурні та семантичні особливості слоганів, використаних у передвиборчій кампанії 2014 р.

Нас змінив МАЙДАН, РАЗОМ змінимо УКРАЇНУ (Ольга Богомолець).

Гарантую безпеку (Анатолій Гриценко).

ЄДИНА КРАЇНА (Михайло Добкін).

МОЛИТЕСЬ ДЕЛАМ! (Валерій Коновалюк).

Объединенные достатком Земли Украины (Ренат Кузьмін).

Я ніколи і нікому не віддам рідного дому.
Я поверну Україні Крим!
В РІДНІМ КРАЇ ПАНУВАТИ НЕ ДАМО НІКОМУ!
(Олег Ляшко).

ЧАС ЖИТИ ПО – НОВОМУ.
25 ТРАВНЯ ТВІЙ ГОЛОС ВИРІШАЛЬНИЙ (Петро
Порошенко).

ОСТАНОВИМ РОСТ ЦЕН! (Вадим Рабінович).

Повернемо країну народів! (Петро Симоненко).

УКРАЇНА ПЕРЕМОЖЕ!
ДЯКУЮ ЗА ВАШУ ВІРУ І ПІДТРИМКУ. Я З ВАМИ!
ВОНА ПЕРЕМОЖЕ – ВОНА ЦЕ УКРАЇНА!
УКРАЇНА ПЕРЕМОЖЕ – УКРАЇНА ЦЕ ТИ!
Я проти олігархів, корупції та війни! 25 травня я голосую
за Тимошенко! (Юлія Тимошенко).

СИЛЬНИЙ ПРЕЗИДЕНТ – СИЛЬНА КРАЇНА! (Тігіпко
Сергій).

СВОБОДА (Олег Тягнибок).

Хто з Богом, – з тим і Україна! (Дмитро Ярош).

Завдання 3. Сконструйте політичні гасла за такими моделями:

N₁! N₁! N₁!

Геть руки від N₂!

Inf! Inf! Inf!

За N₄!

Проти N₄!

N₁ – N₃!

Україна – це N₁!

Завдання 4. Перелічіть соціальні сфери, на яких найчастіше сфокусована увага у програмі будь-якого політичного суб'єкта (партії або політика). Придумайте окремі слогани для сфер «Захист пенсіонерів», «Охорона здоров'я», «Освіта».

Завдання 5. Сформулюйте й запишіть по 10 питань, які б Ви як інтерв'юер поставили колишньому й чинному Президенту України під час телевізійного інтерв'ю 20 червня 2019 р.

Завдання 6. Прочитайте тексти. Які структурні та змістові складники біографії політика як жанру можна виділити? Установіть спільні та відмінні компоненти.

Біографія

Гройсман Володимир Борисович

Прем'єр-міністр України

Народився 20 січня 1978 р. у Вінниці.

Освіта:

1995–1999 рр. – Вінницький інститут регіональної економіки та управління, здобув кваліфікацію юриста за спеціальністю «Правознавство» (освітньо-кваліфікаційний рівень – молодший спеціаліст).

2000–2002 рр. – Міжрегіональна академія управління персоналом, здобув кваліфікацію бакалавра права за напрямом підготовки «Право».

2002–2003 рр. – Міжрегіональна академія управління персоналом, здобув кваліфікацію юриста за спеціальністю «Правознавство» (освітньо-кваліфікаційний рівень – спеціаліст).

2007–2010 рр. – Національна академія державного управління при Президентіві України, здобув кваліфікацію магістра управління суспільним розвитком за спеціальністю «Управління суспільним розвитком».

Кар'єра:

1994–2005 рр. – працював на керівних посадах у комерційних структурах.

2002 р. – обраний депутатом Вінницької міської ради. Працював заступником голови постійної депутатської комісії міської ради з питань прав людини, законності, депутатської діяльності та етики.

2005 р. – обраний секретарем Вінницької міської ради, працював в. о. Вінницького міського голови.

2006 р. – у віці 28 років був обраний міським головою Вінниці, ставши наймолодшим міським головою обласного центру України.

2010 р. – переобраний Вінницьким міським головою на другий термін, здобувши підтримку 77,81 % виборців. Віцепрезидент Асоціації міст України та громад із питань житлово-комунального господарства.

Лютий 2014 р. – Віце-прем'єр-міністр України – Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

Листопад 2014 р. – Голова Верховної Ради України.

2016 р. – Прем'єр-міністр України.

Відзнаки та нагороди:

Нагороджений орденами «За заслуги» II та III ступенів, Кавалерським хрестом Ордена заслуг Республіки Польща.

Одружений. Виховує двох доньок і сина.

Фейсбук: www.facebook.com/volodymyrgroysman

Твіттер: twitter.com/VGroysman?lang=ru

(Урядовий портал:

<https://www.kmu.gov.ua/ua/profile/volodimir-groysman>).

Біографія

Володимир Олександрович Зеленський

Народився 25 січня 1978 р. в місті Кривий Ріг Дніпропетровської області.

Громадянин України. Проживає в Україні, зокрема протягом останніх десяти років до дня виборів.

Освіта вища. У 1995–2000 рр. навчався у Київському національному економічному університеті за спеціальністю «Правознавство», здобув кваліфікацію юриста.

1997–2003 рр. – актор, сценарист, художній керівник команди Клубу веселих і кмітливих «Квартал 95».

2003–2011 рр. – художній керівник у товаристві з обмеженою відповідальністю «Студія «Квартал 95».

2011–2012 рр. – генеральний продюсер у приватному акціонерному товаристві «Телеканал «Інтер».

2013–2019 рр. – художній керівник у товаристві з обмеженою відповідальністю «Студія «Квартал 95».

Засновник ГО «Молодіжний центр «Ліга сміху». На виборних посадах не перебував.

У творчому доробку має 10 повнометражних ігрових фільмів. Володар понад 30 нагород Національної телевізійної премії України «Телетріумф». Є також володарем премій і лауреатом багатьох міжнародних кіно-, телефестивалів і медіафорумів.

Зіграв головну роль у серіалі «Слуга народу», який став лауреатом міжнародної кінопремії WorldFest Remi Award (США, 2016) та потрапив до четвірки фіналістів у категорії комедійних фільмів на Seoul International Drama Awards (Південна Корея). Також «Слуга народу» був удостоєний нагороди Intermedia Globe SILVER у категорії «Розважальні телевізійні серіали» на міжнародному фестивалі медіаконтенту WorldMediaFestival у Гамбурзі (Німеччина).

Від самого початку бойових дій на Донбасі разом зі студією «Квартал 95» допомагав армії. Актори передавали бійцям

кошти, техніку, відвідували з концертами передову та різні військові частини.

Безпартійний.

Одружений. Дружина – Олена Володимирівна Зеленська. Має дочку Олександру та сина Кирила.

Судимості, не погашеної та не знятої в установленому законом порядку, не має.

21 квітня 2019 р. був обраний Президентом України на чергових виборах, здобувши підтримку 73,22 % виборців. 20 травня склав присягу перед народом України як Глава держави (Офіційне інтернет-представництво Президента України. <https://www.president.gov.ua/president/biografiya>)

Завдання 7. Проаналізуйте політичну казку. Які жанрові особливості фольклорної казки можна виділити? Які мовні засоби використано та з якою метою? Схарактеризуйте співвідношення вербального і візуального кодів.

Кирило Кожум'яка і Змій Кремлівнич Політична казка

На високих пагорбах, біля широкого Дніпра стояло стародавнє місто Київ. І правив тим стольним градом варвар Чивокуня. У молоді роки промишляв бузувір хутром краденим. Думав, як назбирає срібняків і купить собі портки з начосом заморські Abibas, то барчуком стане, і ніхто не здогадається, що він босотою ріс. Та жадність Чивокуню згубила. Щоб утридорога крадені шапки продавати, навчився хрестиком літери заморські на вивороті вишивати. Такі, як на каракулевій вушанці, що її Чивокуня з купця з далеких земель зняв, а потім Людмилі Престрашній подарував, коли за жону собі її взяв. З тими незрозумілими для Чивокуні чарівними літерами – Dolce & Gabbana – навіть крадені шапки зі собачого хутра за ціною соболиного розходилися.

Радів Чивокуня, та недовго. За «палену габану» засудили його до каторги. А коли на волю вийшов, так його «абібаси» зачесалися, що силою під першу ж спідницю поліз. За це йому ще кілька років каторги дали.

Як після двох ходок Чивокуня у барчуки вибився, літописи замовчують. А коли той шапкокрад хтивий київським правителем став, серед люду поголос пішов, що то нечиста, з якою договір уклав, його туди занесла. Правив Чивокуня так, наче ним і справді злі духи керували. Хороми його золотом набиті були, у спочивальнях – диковинки всякі заморські.

Кличе до себе Чивокуня придворного блазня Азірку, щоб той смердам черговий бузувірський указ оголосив. Азірка радий старатися. Вийде на площу і голосить: «Укізом його прімудрості, правителя Чивокуні, усім смердам віліно ні стогнати, а браті лапаті і капаті! У дїржави нічого ні клянчіті, а ріпу сажаті і ній дітїй годуваті!».

Та одного дня придворний блазень промимрив таке, що у люду київського терпець увірвався.

— Вікно в Європу, – каже Азірка, – не будім рубаті, щоб сісіда масківського не дражніті.

— Та ви ж, бузувіри, «пакращення» нам обіцяли! — обурився народ. — А тільки те й робите, що нас гнобите! Ще й Змію Кремлівичу на поталу віддати хочете, замість того, щоб вікно в Європу прорубати, аби народ свіжим повітрям нарешті дихнув!

Думали, схаменеться бузувір Чивокуня. А він сидить на горщику золотому, вуха розвісив і слухає, що йому радники-зрадники нашіптують. «Ваша проФФесорська величносте, — кажуть придворні шептуни, — якщо смерди по-хорошому не хочуть з площі розходитися, треба їх хитрістю звідти витурити. Скоро — Новий рік. Веліть зрубати у лісі найбільшу «йолку» і везти її возами на Майдан. Хай возів буде стільки, щоб люду на площі місця не вистачило. Ось смерди і розійдуться».

Зігнали вози з «йолкою» на Майдан, а народ не розступається. У Чивокуні зі злості такий закреп стався, що його разом із горщиком ледь не розірвало. Чи сам придумав, чи радники нашептали, велів спустити на бунтарів кровожерливих беркутів, яких при дворі краще за сторожових псів видресировували. Чорною хмарою налетіла та оскаженіла зграя і давай беззахисний люд дзьобами калічити, кігтями рвати. Коли звістка про це не лише Києвом, а й околицями пронеслася, на Майдан почали люди з усіх-усюд сходитися. Бо де ж це бачено, щоб приручена беркутня народ мирний шматувала?! «Чивокуню — на «йолку»!» — кричить розгніваний люд, якого стільки на площі зібралося, що яблуку ніде впасти. Тут у бузувіра вже від страху закреп стався. Велів усіх беркутів і дружинників до стольного граду стягнути, щоб силою людей розігнали. Думав, як кров проллється, злякаються бунтарі, побіжать, і духу їхнього на Майдані не залишиться.

Тільки даремно боягуз Чивокуня по собі усіх міряв. Навіть кров'ю омитий, вистояв Майдан. Як уявив собі бузувір, що його зі золотого горщика на колючу «йолку» водрузять, від страху усі «абібаси» обмочив. Поскидав, скільки встиг, золота на вози, запряг їх найспритнішими страусами і давай окаянний городами до Московії пробиратися. Там і донині сидить.

Зрадів народ, що Чивокуню проклятушого прогнав. Обрав собі нового правителя, сподіваючись, що тепер по-новому заживе. Аж тут знову лихо. Змій Кремлівич на землі київській занадився. Летить страхопудало, кресалом біля морди чиркає, щоб газ з пащі на вогонь перетворити. «Усіх спопелю!» – гарчить, іскрами плюючись.

Та побачив Змій, що газу, аби враз землі київські на згарище перетворити, у нього не вистачить. І замислив інший підступний план під кодовою назвою «Новоросія». «Щомісяця, – каже, – буду у Києва по одній околиці забирати і до свого темного царства приєднувати. Потрохи усе і загребу».

І наслав Змій свою зелену сарану на Кримську околицю, де з усіх земель київських найбільше «руським духом» йому пахло. Засліпило частину люду кримського злими чарами так, що Змієву сарану хлібом-сіллю зустрічають, до господи своєї запрошують. «Добро пожаловать с русским миром! – примовляють. – Не пожилі в Московії, то хоть помрём там». Як у воду гляділи нерозумні.

Загріб хробак триголовий Кримську околицю, і давай на Донбаську своїм миршавим язиком облизуватися. Колорадська нечисть, яку змії таємно роками на Донбасі плодив, гірше за сарану усе навколо себе спустошує. А підвладний злим чарам люду донбаський тішиться: «Колоради – это к русской весне».

Як почув люду у Києві й околицях, що Змієвою раттю вже й на Донбасі кишить, вирішив землю свою боронити. Згуртувався, розуміючи, що тільки так зможе ворога лютого здолати. Хто мав силу і мужність меч у руках тримати, пішов зі Змієвою нечистю воювати. Інші взялися допомагати дружинникам – хто чим міг. Хто хліб несе, хто лати клепає, хто рала на мечі перековує.

Не одна сотня славних легінів голови у битвах проти війська Змієвого поклала. А на високих київських пагорбах, у правительських палатах, усе думу думали: що б його зробити, щоб Змія скаженого втихомирити? Звістка про його бузувірства по всіх усядах розлетілася. А він, скотиняка, усе божиться:

«Крим не брал – он сам прішол. На Донбасе – нас рать. Нас рать, но не на Донбасе. Мамой, тьху, мумією дедушкі Леніна клянусь».

Скільки думу у Києві не думали, а нічого путнішого не придумали, як гінців до сусідньої Францфруляндії послати. Так на столичних пагорбах ще з Льонька I повелося, що своя голова – добре, а на сусідську оглядатися – краще. Усе хвалився Льонко, що вміє між крапельками ходити, і доходився: за улесливі обіцянки західних правителів бути Києву надійною бронєю й опорою, віддав чарівний ядерний кристал, який зупиняв усякого, хто мріяв землі київські загарбати. Як Змії Кремлівич на ті землі занадився, і коню стало зрозуміло, що обіцянки, на які повівся Льонко, виїденого яйця не варті. «Ми від грамот своїх охоронних не відмовляємося, – виправдовуються заморські сусіди. – Але і виконати їх не можемо, щоб Змія скаженого ще дужче не розлютити. У нього ж не всі вдома. Є у Змія скринька, а в ній – червона кнопка. Як натисне її, всіх вогнем спопелить. Прийміть наші глибокі занепокоєння і йдіть на... На угоду з Кремлівичем. А ми будемо його темне царство санкціями морити».

Послухали у Києві радників сусідських й уклали зі Змієм угоду мирну. Висікли її на камені, а камінь на Мінському роздоріжжі поставили. Раз на місяць їздять туди гінці з Києва, Московії та Францфруляндії, хороводи довкола каменя водять і воду у ступі товчуть. То ззаду наперед кам'яний напис читають, то вздовж, то впоперек. Тільки для Києва усе на одне виходить: «Наліво підеш – Донбас зі Змієвими опричниками втюхають, направо чи прямо ступиш – див. пункт 1». Посланці з Московії руки потирають. Київські потилиці чухають. А заморські голови ламають, як би їм подалі з цього хороводу «чухнути»: вдома своїх проблем повно, а тут чужі бери і вирішуй.

Київ плачами Ярославни розжалобити сусідів намагається, щоб не залишали його сам на сам зі Змієм скаженим. А Змії і собі на всі боки звивається. Кого з заморських поганців златом підкупує, щоб воду мутили і на його млин лили. Когось

на «слабо» бере: а слабо, мовляв, санкції скасувати, щоб, як і раніше, мати навар від купецьких зв'язків з Московією? Ще й на землі київські своїх троянських конячок засилає, аби тамтешній люд підступними трюками баламутили. Заслані кобиліці копитами хвицають, пилюку в очі пускають. «Та ми на скаку, – іржуть, – ворога зупиняли, на льоту у палаючу хату «могьом»! А ось ці ребра бачите? То ми так голодували, як поганці нас у полон взяли і грозилися на ковбасу пустити. А ці копита? Як запроторили нас до клітки, ми ними у морду Змієві тицяли: «Іго-го, «моргала» виколимо, «пасть» порвемо!». Гад з переляку на волю нас відпустив. І ось ми вдома. І тільки на нас уся НАДІЯ!».

Бачить народ, що від зла добра не діждешся, що, як сам собі не допоможе, вірна погибель на нього чекає. Треба, вирішили люди, самим рятуватися. Згадали про давню книгу, в котрій старійшини зібрали секрети, як Змія можна здолати. «Смерть його в яйці, яйце – у качці...», – читають. «Та ні, цей рецепт вже застарілий, – кажуть. – У того вилупка триголового зроду яєць не було. То він тільки ходить так широко, щоб усі думали, ніби йому щось велике заважає. А прийде у свою печеру, посадить на колінця Аліну-наложницю і тільки жалібно дивиться на неї. «Разбуді, – крекче, – мого зверя, разбуді». А вона йому: «Пора ботокс принімать, Змеюшка. А зверя ти сам такого в себе разбуділ, что все вокруг дрожат. Слишал, как тебя велічают? Ху...ло. Прізнают твою сілушку мужскую, уважают».

А люд київський усе книгу старовинну гортає, щоб довідатися, як того хробака проклятушого спекатися. Аж тут дійшли до пророцтва давнього про Кирила Кожум'яку. «Тільки герой, у грудях якого б'ється безстрашне серце, а у венах тече кров з пам'яттю про славні подвиги дідів-прадідів, Зло здолає, – читають. – Сила того героя не у мечі, захист – не у щиті. Могутність його з чарівного енергетичного джерела живиться, куди струмочками людська єдність, саможертвність і мужність стікаються».

Знайшли люди Кирила Кожум'яку, переказали йому про-роцтво давнє. «Ну раз така справа, – каже богатир, – піду зі Змієм битися. Зберіть мені смоли побільше та зброю погост-рішу». Взяв Кирило триста пудів шкіри, обгорнувся, та ще й засмолив так, що ні меч не розсіче, ні Змієві кігті не проді-рвлять. Прийшов до печери Кремлівича. «Виходь, Вужику Вогнепальний! – кричить. – Але спершу вели прислужникам ложе у мавзолі на двомісне перекувати: будеш поряд з тією таранькою у кепці лежати. Смерть твоя прийшла!».

Як почув то Змій, давай зубні протези об кремлівську стіну гострити, газ у горлянку помпувати. А Кирило часу не втрачає: і в хвіст, і в гриву булавою триголового виродка місить. «Це тобі за Крим, а це – за Донбас, – примовляє, по пупець Змія у землю вганяючи. – А це – контрольний, у голову, за кров моїх братів, які у бою з твоєю нечистою поляг-ли!»). Як уперіщив Кирило поганця по «кумполу», по лисину проклятушого у землю встромив. Там Змій своїми газами і задихнувся. Привалив Кирило могилу бузувіра величезною каменюкою, водрузив на неї свою булаву і напис на камені висік: «Хто з мечем до нас прийде, той від булави і загине».

Ось і казці кінець. А молодець не той, хто слухав, а хто зрозумів, у чому сила богатирська, яка допомогла Кирилові ненажерливого Змія здолати.

Карикатура автора

(Пукіш-Юнко Інна. Кирило Кожум'яка і Змій Кремлі-вич. Політична казка. *Високий замок*. 31.12.2016. URL: <http://wz.lviv.ua/ukraine/189992-kyrylo-kozhumiaka-i-zmii-kremlivych>) (дата звернення: 6.09.2017)).

Завдання 8. Прочитайте політичні анекдоти. Встановіть кому-нікативну мету їх створення (утвердження позитив-ного образу політика, утвердження негативного образу політика, інформування, натяк на певні події або особу і под.).

– Кажуть, відмова Тимошенко лікуватися в Україні – це удар по іміджу нашої медицини.

– Що ж, залишається зняти з медицини побої і пришити Юлі ще одну справу (Галицький кореспондент. URL: <http://gk-press.if.ua/x6566/>)

Не всі політики – проститутки. Є й сутенери
(Галицький кореспондент. URL: <http://gk-press.if.ua/x6566/>)

Депутати днями перевершили самі себе. Вони вночі прийняли бюджет, а до ранку вже встигли його «розпиляти» (Галицький кореспондент. URL: <http://gk-press.if.ua/x6566/>)

Результат матчу «Шахтар» – «Динамо» засвідчив серйозну підготовку Партії регіонів до виборів. Головне – не як голосували (грали), головне – хто і як рахував (судив)
(Галицький кореспондент. URL: <http://gk-press.if.ua/x6566/>)

У центрі Києва міліція «накрила» елітний бордель. Але після з'ясування всіх обставин Верховна Рада продовжила роботу в звичному режимі (Галицький кореспондент. URL: <http://gk-press.if.ua/x6566/>)

Як іноді хочеться взяти чашку гарячої кави, закутатись в плед, сісти в крісло-гойдалку і задумливо дивитися, як затишно і приємно потріскуючи горить каміні (Галицький кореспондент. URL: <http://gk-press.if.ua/x6566/>)

Депутат на прийомі в психіатра:

– Лікарю, в мене «розтروєння» особистості: говорю одне, думаю про друге, роблю третє.

– Заспокойтеся, це доводить, що ви цілком нормальний український політик

(Галицький кореспондент. URL: <http://gk-press.if.ua/x6566/>)

Син питає в батька:

– Тату, а це правда, що всі казки починаються словами «Жили собі дід та баба...»?

– Ні, синку. Справжні казки починаються словами: «Якщо ви проголосуєте за мене на виборах...» (Галицький кореспондент. URL: <http://gk-press.if.ua/x6566/>)

Я щиро сподіваюсь, що коли Гройсман захворіє, то йому дістанеться лікар, який розбирається в медицині, як Гройсман – в економіці (Цензор.нет. URL: <https://ua.censor.net.ua/jokes/all>).

Напис на українсько-російському кордоні: «Обережно! За парканом злий народ!» (Цензор.нет. URL: <https://ua.censor.net.ua/jokes/all>)

Мер Кличко домовляється з Google про створення віртуального Києва.

Дороги, соціальні програми, медицина, дитячі садки і школи, магазини, продукти, платіжки за комунальні послуги і навіть гаряча вода в країні будуть віртуальними.

І буде нам щастя. Віртуальне... (Цензор.нет. URL: <https://ua.censor.net.ua/jokes/all/page/2/hero/0/category/0/interval/5/author/0/sortby/date>).

В Киеве 30 человек отправили на призывной пункт прямо из ночного клуба.

– Хорошо в клуб сходили?!

– АТО!

(Цензор.нет. URL: <https://ua.censor.net.ua/jokes/all/page/3/hero/0/category/0/interval/5/author/0/sortby/date>).

В Україні російську мають вивчати лише розвідники та контррозвідники... (Цензор.нет. URL: <https://ua.censor.net.ua/jokes/all/page/5/hero/0/category/0/interval/5/author/0/sortby/date>).

– Що буде після пенсійної реформи?

– Перепис пенсіонерів, хто лишиться живий (Цензор. нет. URL: <https://ua.censor.net.ua/jokes/all/page/6/hero/0/category/0/interval/5/author/0/sortby/date>).

Одно уважаемое издание опубликовало статью под таким заголовком: «Президенту доверяют 24,8 % украинцев, Правительству – 19,8 %, Верховной Раде – 13,8 %, – опрос». Почитав статью, я пришёл к выводу, что более правильно звучал бы такой заголовок: «Президенту не доверяют 68,2 % украинцев, Правительству – 73,1 %, Верховной Раде – 80,7 %, – опрос». Удивительное дело – разные заголовки к одной и той же статье создают впечатление, что речь идёт о двух разных странах! К сожалению, мы живём во второй (Цензор.нет. URL: <https://ua.censor.net.ua/jokes/all/page/8/hero/0/category/0/interval/5/author/0/sortby/date>).

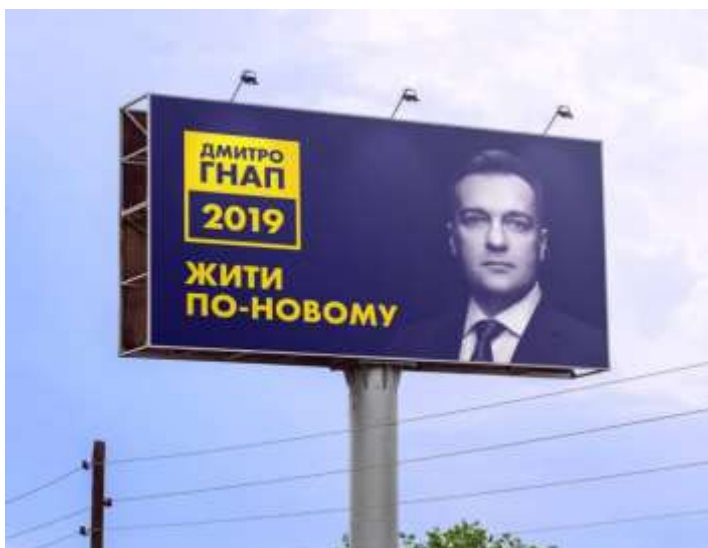
Всі бажаючі вигравати по три рази в рік в лотерею терміново змінили орієнтацію, купили вила та вдягли вишиванки... (Цензор.нет. URL: <https://ua.censor.net.ua/jokes/all/page/7/hero/0/category/0/interval/5/author/0/sortby/date>).

Після перемоги Зеленського на президентських виборах учителі в школах перестали казати своїм учням: «На своїх хихоньках та хахоньках далеко не зайдеш» (Дзеркало тижня. 5.07.2019: <https://dt.ua/ART/virmenske-radio-316554.html>).

Зеленський прийшов на інавгурацію пішки, склав присягу, розпустив Раду і ще встиг на зворотний автобус (Дзеркало тижня. 5.07.2019: https://dt.ua/ART/virmenske-radio-316554_.html)

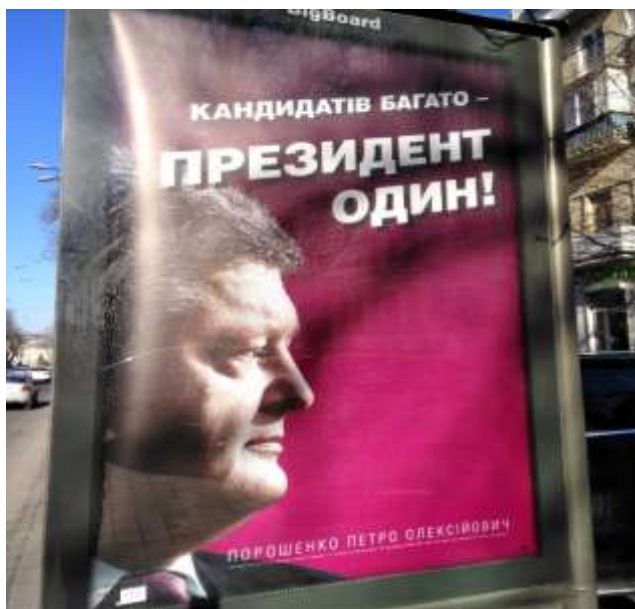
Завдання 9. Проаналізуйте змістове наповнення та оформлення білбордів, використаних під час виборів Президента України 2019 р.

Завдання 10. Напишіть власні біографію та програмні принципи для виходу на політичну арену як нового політичного діяча. Придумайте слоган.

Тести з теми 5:

1. Який фольклорний жанр не реалізовано в політичному дискурсі?

- а) частівка;
- б) інтермедія;
- в) казка;
- г) листівка.

2. Відновіть пропущений тип інтерв'ю.

- а) інтерв'ю-міркування;
- б) інтерв'ю-портрет;
- в) ?

3. Який тип політичного анекдоту ґрунтовано на суперечливій ситуації дійсності (реальність виступає абсурдною, анекдот лише підсилює її)?

(самостійна відповідь)

*4. З наведених у початковій формі слів сконструйте визначення **слогану**:*

- ізольовано
- могти
- інший
- згорнутий
- рекламний
- що
- існувати

та
повідомлення
короткий
зміст
самостійний
від
продукт
становити
рекламний
кампанія.

5. Який принцип побудови передвиборної програми передбачає формулювання програмних положень у вигляді комплексу питань і відповідей?

- а) діалогічний;
- б) комунікативний;
- в) магічний;
- г) контрастний.

ТЕМА 6. Мовні та графічні засоби впливу на свідомість адресата в політичному дискурсі

1. Аксіологічна модель «своє» – «чуже» в сучасному українському політичному дискурсі.
2. Аксіологічна лексика та фразеологія.
3. Метафора в українському політичному дискурсі.
4. Перифрази в політичному дискурсі.
5. Прецедентні феномени як засіб впливу на адресата.
6. Прагматична роль іншомовних вкраплень в українському політичному дискурсі.
7. Графічні засоби впливу в політичному дискурсі.

Рекомендована література:

а) основна:

Равлюк С. І. Аксіологічна лексика і фразеологія художньо-публіцистичних виступів 90-х рр. ХХ ст.: автореф. дис. ... канд. філол. наук. (10.02.01) / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. К., 2003. 24 с.

Загнітко А. П. Семантика великої літери. *Лінгвістичні студії*: Вип. 1. Збірник наукових праць. Донецьк: ДонДУ, 1994. С. 150–153.

Куценко В. Особливості реалізації аксіологічної моделі «своє» – «чуже» в сучасному українському політичному дискурсі. *Лінгвістичні студії*: Зб. наук. праць. Випуск 13. Донецьк: ДонНУ, 2005. С. 331–336.

Степаненко М. І. Політичне сьогодення української мови: актуальний перефразистикон: монографія. Харків: Вид. Іванченко І. С., 2017. 616 с.

Філатенко І. О. Сучасна політична метафора в російськомовній газетній комунікації України: когнітивно-прагматичний опис: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.02 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка; Інститут філології. К., 2003. 20 с.

б) додаткова:

Богданова І. В. Сугестивний потенціал прецедентних одиниць в українському медійному дискурсі початку ХХІ ст.: автореферат дис. на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова. Вінниця, 2016. 20 с.

Брага І. І. Мовна репрезентація образу держави у пресі України (кінець 1970-х – початок 2000-х рр.): автореф. дис. ... канд. філол. наук. (10.02.01) / Нац. акад. наук України. К., 2002. 20 с.

Дацишин Х. П. Метафора в українському політичному дискурсі (за матеріалами сучасної періодики): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.08 / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2005. 18 с.

Дзюба Е. В. Бархатные метафоры чешского политического дискурса. *Политическая лингвистика*. 2017. № 1. С. 31–40.

Дикан О. Мова тоталітарного суспільства: аксіологічний аспект (на матеріалі текстів засобів масової інформації 70-х років ХХ ст.). *Лінгвістичні студії*: Зб. наук. праць. Випуск 16. Донецьк: ДонНУ, 2008. С. 256–260.

Куценко В. О. Актуалізація в сучасних українських політичних текстах: факультативне вживання лапок. *Функціоналізм как основа лингвистических исследований* / Сб. науч. докладов (Ялта 3–7 октября 2005 г.). Симферополь, 2005. С. 185–186.

Куценко В. Оцінний потенціал ідеологічно маркованої лексики в сучасному українському політичному дискурсі. *Лінгвістичні студії*: Зб. наук. праць. Випуск 14. Донецьк: ДонНУ, 2006. С. 188–193.

Чадюк О. М. Метафора у сфері сучасної української політичної комунікації: автореф. дис. ... канд. філол. наук. К., 2005. 20 с.

Чудинов А. П. Очерки по современной политической метафорологии: Монография / Урал. гос. пед. ун-т. Екатеринбург, 2013. 176 с.

Завдання з теми б:

Завдання 1. Прочитайте речення. Підкресліть мовні засоби впливу на адресата та визначіть їх тип.

1) *Антикорупційний цугцванг Порошенка і Яценюка: Солідарність і Нарфронт не взяли в найбільшу європейську партію* (Українська правда. 4.06.2019: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/drik/5cf69bec1e7f5/>).

2) *Давайте поглянемо тепер на політичний лад України. Більше за все він відповідає визначенню – НЕпрезидентсько-НЕпарламентська республіка* (Товариш. 27.06.2002).

3) *Важливо те, що за змішаної системи Зе мав 40 % від 225 депутатів, які обирались за списком. Якщо виборчу систему змінять, то він може отримати реальних 40 % всього парламенту! Мінімум 40 %* (Українська правда. 21.05.2019: <https://www.pravda.com.ua/articles/2019/05/21/7215698/>).

4) *Виборчі гастролі: як кандидати в президенти зустрічаються з виборцями*

Томос-тур і засідання Ради регіонального розвитку Порошенка, всеукраїнський», гастролі «Ліги сміху» та студії «Квартал-95» Зеленського, «Какао-розмови» Садового, пісні Степана Гіги та Лілії Сандулеси від Ляшка – це лише частина виборчих турів учасників президентських перегонів-2019 (Українська правда. 18.03.2019: <https://vybory.pravda.com.ua/articles/2019/03/18/7149911/>).

5) *Ляшко повідомив про вихід Мосійчука з «Радикальної партії»: Баба з воза – кобилі легше* (Українська правда. 24.05.2019: <https://www.pravda.com.ua/news/2019/05/24/7216064/>).

6) *Сьогодні можна, звичайно, запитати: а що дав нам цей «Мінський капкан», у якому опинилася Україна, але який гарантував відносну безпеку?* (Українська правда. – 12.10.2017: <http://www.pravda.com.ua/columns/2017/10/12/7158105/>).

7) *Донбас рубають – тріски летять*

Рішення бойовиків про «націоналізацію» і офіційна блокада Донбасу можуть покласти початок великого вибуху регіону (ТСН, 22.03.2017: <https://tsn.ua/authors/yevgen-plinskiy>).

8) *«Жінки за майбутнє» об'єднують громадян України незалежно від статі, національності, соціального стану та віросповідання навколо ідеї правової держави, де основною цінністю є ЛЮДИНА (Передвиборчий плакат Всеукраїнського політичного об'єднання «Жінки за майбутнє», 2002, березень).*

9) *Депутатам по цимбалах. БПП і «Народний фронт» ігнорують медреформу (Українська правда. 18.10.2017).*

10) *Ні поліцейській державі!*

Вже декілька тижнів представники МВС «інтригують» громадськістю інформацією про те, що підготовлено законопроект, який повинен збільшити повноваження поліцейських в Україні, реалізуючи тезу «щоб поліція працювала, треба дати їй нові механізми», якими, на думку МВС повинні стати, наприклад, збільшення часу затримання людини поліцією до з'ясування її особи – замість існуючих трьох пропонується 24 години, або можливість складати протокол про вчинення певних видів адміністративних правопорушень без свідків (лише на підставі рапорту поліцейського) тощо (Українська правда. Українська правда. 24.10.2016: <http://blogs.pravda.com.ua/authors/lutsenko/580e1a80f0ea6/>).

11) *«Автомайдан» приїхав до Авакова*

Активісти проведуть акцію протесту «АвакOFF» з вимогою відставки міністра внутрішніх справ (Українська правда. – 4.12.2016: <http://www.pravda.com.ua/news/2016/12/4/7128822/>).

12) *Для більшості «східняків» – «західняки» – то ліс густий, «бандеравиціна» (Шлях перемоги. 9.10.2003).*

13) *Український ТРАМПлін для Манафорта*

Українська корупція підкорює Америку. Несподівано для самої себе, українська політика зуміла увірватись у найголовнішу подію в житті США – президентські перегони.

Виборча кампанія у Штатах незворотно наближається до своєї розв'язки 8 листопада. Але 14 серпня у ній поруч із «російською», міграційною, «ісламською» та іншими суперечливими темами з'явилась і ще одна – українська (Українська правда. 18.08.2016).

14) *Політичний хіт-парад листопада. Янукович, груди за спиною Авакова та солдат Міхо (Українська правда. 2.12.2016).*

15) *За словами Павла Правого, цього року на 9 травня Андрій Лесик демонстративно одягнув колорадську стрічку. Колишній депутат харківської міськради, якого з ганьбою вигнали з міськради і партії «Відродження» за постійні провокації і проросійськість має сьогодні спільні справи з Савченко. «Ця мерзота, від якої навіть Геннадій Кернес відхрестився, дозволяє собі далі паклюжити Україну. Панове адвентисти Савченко, поясніть мені, вбогому, що ваша месія робить у компанії з путіноїдом?», – написав риторично блогер (Високий замок. 3.08.2016).*

16) *І зроблено це буде не через переворот чи Майдан, а руками старих політичних еліт. Адже саме вони в погоні за збереженням політичного майбутнього своїх дискредитованих і немічних проєктиків, віддають усю владу в руки усміхненого преЗЕдента (Українська правда. 21.05.2019: <https://www.pravda.com.ua/articles/2019/05/21/7215698/>).*

17) *Енерго(Не)безпека, або Чи наступить влада на ті ж самі граблі?*

Енергетична безпека залишається поки що недосяжною ціллю для України, а насправді ми перебуваємо в перманентному стані енергетичної небезпеки (Українська правда. 12.03.2019: <https://www.epravda.com.ua/columns/2019/03/12/645991/>).

18) *Робота не вовк. Як депутати у новому році працювали (Українська правда. – 17.01.2019: <https://vybory.pravda.com.ua/articles/2019/01/17/7149837/>).*

19) *Діяти в напрямку, як мінімум, своїх передвиборчих обіцянок. Адже частково в основі нинішньої бюджетної кризи*

лежить спроба виконати обіцянки, з якими Дональд Трамп йшов на вибори ще 2016 р. Бо ж увесь президентський шлях Дональда Трампа підпорядкований стратегічній формулі «зробити Америку знову великою», що виходить далеко за рамки тільки теми прикордонної стіни.

Інша справа, що початок нового «шатдауну», та ще й через введення надзвичайного стану, було б «too much» навіть для Трампа (Економічна правда. 28.01.2019: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2019/01/28/7092117/>).

20) Стіну ламають – цегла летить: які наслідки матиме бюджетна поразка Трампа (Економічна правда. 28.01.2019: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2019/01/28/7092117/>).

Завдання 2. З'ясуйте роль графічних засобів впливу на свідомість адресата в поданих реченнях.

1) Українська політична тусовка – це закрита, самоциклена і зверху публіка. Останні місяці там важко і масштабно розігрується чергова штабна баталія з умовною назвою «Він і Вона» (Українська правда. – 16.01.2019: <https://www.pravda.com.ua/articles/2019/01/16/7203871/>).

2) Журналістів ще можна пожаліти. Але найпідліші ті, хто використовує цю систему. Найпідліші всі пінчуки, роднянські, волкови, лещики... (Скачко В. Журналіст против «мессії». Фрагменти невосприяття. Київ, 2004. С. 218).

3) Чи, може, Вікторові Медведчуку не можуть пробачити, що за радянського часу він був адвокатом у Василя Стуса на тому процесі. Який фактично послав поета на смерть – ті, хто певен: Медведчук адвоКАТУВАВ Стуса недостатньо ретельно? (Шлях перемоги. 2005. 9 лютого).

4) ЗаМОРОЗимо ціни! (Передвиборче гасло Соціалістичної партії України. 2006, лютий-березень).

5) Шановний у наукових колах професор Потічний далекий від українських суспільних реалій, і не знає, що до Дмитра Табачника треба звертатися «профф», або «проффесор і

аккадемік», і обов'язково – «полковник». Хоча – можливо вже й «генерал» (Нація і держава. 2007. 28 серпня).

6) *(Не)Гидке каченя: якою бачать Україну з вікон першого світу* (Українська правда. – 28.09.2017: <http://www.pravda.com.ua/columns/2017/09/28/7156640/>).

7) *Вибори у шапіто. Звідки беруться преZЕденти-коміки*
Зрозуміло, що будь-хто, навіть комік, має право стати президентом. Дивина починається тоді, коли задуматися, а звідки у коміка можливість реалізувати своє право бути обраним? (Українська правда. – 16.01.2019: <https://www.pravda.com.ua/articles/2019/01/16/7203871/>).

8) *А ось реальність – днями з'явилася інформація про те, що на батьківщині Президента України В. А. Ющенко в селі Хоружівці планують спорудити не просто музей, а музейний комплекс. Що тут сказати? Мо-лод-ці!* (Народна газета. 2005. 7 липня).

9) *(Для себе, для країни – зробив так вибір путній, собі обрав майбутнє, свій шанс не прогуляю, я виборець, Я ЗНАЮ!* (Дубинянський М. Тисяча посмішок помаранчевої революції: політичні сатири. Київ, 2005. С. 227).

10) *Війна з(а) НАБУ, або Кишеньковий аудитор Банкової*
Історія з аудитом НАБУ має всі шанси стати одним з головних скандалів останнього часу.

Після кількох гротескних засідань антикорупційного комітету Ради владі таки вдалось протиснути свого кандидата Найджела Брауна в список претендентів.

У четвер проект рішення з прізвищем цього «аудитора», який вигулькнув нізвідки, навіть потрапив у сесійну залу парламенту. Але голосів для його призначення несподівано не вистачило.

Головний результат цих маніпуляцій – тепер у владної коаліції є можливість поставити питання про голосування за «кишенькового» аудитора. А скористатися нею вона зможе в будь-який зручний момент.

Однак що ж завадило БПП протиснути свого кандидата уже зараз, та чому ручний аудитор НАБУ такий важливий для президента, розбиралась «Українська правда» (Українська правда. – 17.03.2017: <http://www.pravda.com.ua/articles/2017/03/17/7138444/>).

Завдання 3. Поданий ряд слів і словосполучень, які використовуються у сучасній пресі на позначення України, розподіліть на 5 груп: із нейтральним значенням; із помірним позитивним значенням, із виразним позитивним значенням, із помірним негативним значенням, із виразним негативним значенням.

Україна, Вітчизна, банкрут, моя країна, держава, нова європейська держава, країна, велика держава, ненька, країна «третього світу», рідна земля, зла мачуха, незалежна Українська держава, нещасна країна, «Титанік», зменшена копія «Титаніка», скривавлена країна.

Завдання 4. Поясніть значення вживаних у сучасних українських політичних текстах неологізмів. Утворіть з ними складні багатокomпонентні речення.

Анти-Трамп, Єврокраїна, Євромайбутнє, Європорятунок, Зе-дипломатія, Зе!Президент, зрадофіл, Кримнаш, недоукраїнець, переЗЕвантаження, порохобот, прихватизація, псевдodemократія, путіноїд, тимошенківець, україноненависник, Зе-команда (Z-команда, Зе!команда).

Поясніть значення слів, які в політичних текстах набули переносного значення: *вата, ватник, помаранчевий, укроп*. Складіть з ними складні речення.

Завдання 5. Із поданими фразеологізмами утворити речення політичного змісту.

Абсолютний нуль, баба з воза – коням легше, буря в склянці води, вилами на воді писане, виносити сміття з хати,

гарматне м'ясо, гребти гроші лопатою, Соломонове рішення, стрибуту в гречку, як червоний колір для бика.

Завдання 6. З українських періодичних видань, інтернет-джерел виписати ряд номінацій на позначення Володимира Гройсмана, Юлії Тимошенко, Петра Порошенка, Володимира Зеленського, згрупувавши їх за оцінним значенням.

Приклад виконання:

Віктор Ющенко:

1) Президент України, політик, банкір, лідер, голова фракції, гарант, демократ, правитель (нейтральне оцінне значення);

2) переможець, хазяїн, патріот, реформатор, лицар, молодець, людина справи, син України, надія України, майбутнє України (позитивне оцінне значення);

3) неборак, маріонетка, зрадник, Ющ, лже-Віктор, ставленик США, вождь оранжистів (негативне оцінне значення).

Завдання 7. Прочитайте оцінно нейтральний політичний текст. За рахунок уведення мовних засобів впливу на адресата перетворити запропонований текст на текст із позитивною оцінкою і текст із негативною оцінкою. Записати обидва перетворені тексти.

Учора розпочала свою роботу VIII сесія Верховної Ради України IV скликання. Це передостання сесія напередодні парламентських виборів 2006 р., на яких виборці оцінюватимуть роботу народних обранців.

Саме цей чинник буде визначальним у діяльності депутатів і, без сумніву, ускладнить законотворчу роботу парламенту. Тим часом, уже заплановано упродовж сесії розглянути понад тисячу законопроектів.

Серед них – законопроект про Державний бюджет 2006 р., пакет законодавчих актів щодо вступу України в СОТ. Бурхливими будуть дискусії щодо підвищення прохідного

бар'єру для політичних партій на виборах до Верховної Ради України.

Будемо сподіватися, що політичні пристрасті не затьмарять здорового глузду, а народні обранці не забудуть про свій обов'язок – творити закони задля добробуту людей і процвітання України (Шлях перемоги. 2005. 7 вересня).

Зразки виконання

Позитивна оцінка (Інна Сахарук):

Учора розпочала свою роботу VIII сесія Верховної Ради України IV скликання, на якій вирішуватимуться найбільочіші соціальні проблеми, такі як надання додаткових пільг дітям-сиротам, лікування хворих на лейкемію та інші захворювання серцево-судинної системи тощо. Це передостання сесія напередодні парламентських виборів 2006 р., на яких виборці оцінюватимуть активну роботу народних обранців, що призвела до багатьох позитивних зрушень в економічній та соціальній сферах.

Саме цей чинник буде одним із визначальних у діяльності депутатів, і, можливо, трохи ускладнить законотворчу роботу парламенту. Тим часом, уже заплановано упродовж сесії розглянути понад тисячу важливих законопроектів.

Серед них – законопроект про Державний бюджет 2006 р., в якому, за прогнозами, буде зменшено відсоток дефіциту в 2,5 рази та пакет законодавчих актів щодо вступу України в СОТ, який планується здійснити до 2007 р. На засіданні буде також обговорюватися питання щодо підвищення прохідного бар'єру для політичних партій на виборах до Верховної Ради України. Але навряд чи політичні пристрасті вплинуть на виконання обов'язку народних обранців творити закони задля добробуту людей і процвітання України.

Негативна оцінка (Інна Сахарук):

Учора розпочала свою роботу VIII сесія Верховної Ради України IV скликання, де знову, на жаль, лише обговорювалися

важливі соціальні питання, які потребують негайного вирішення. Активних дій щодо цього від нинішньої Верховної Ради, мабуть, годі й сподіватися. Це передостання сесія напередодні парламентських виборів 2006 р., на яких виборі нарешті матимуть змогу оцінити «роботу» народних обранців.

Саме цей чинник буде визначальним у діяльності депутатів, і, без сумніву, стане черговою причиною ускладнення, а, може, навіть гальмування законотворчої роботи парламенту. Отже, запланований розгляд понад тисячі законопроектів упродовж сесії видається чимось абсолютно фантастичним.

Серед них – законопроект про Державний бюджет 2006 р., в якому, за прогнозами спеціалістів, матимемо підвищення дефіциту, та пакет законодавчих актів щодо вступу України в СОТ, що вже здається таким же нереальним, як і багаторазове обіцяне входження України до Євросоюзу. Бурхливими будуть дискусії (добре, якщо все обмежиться лише словесною бійкою) щодо підвищення прохідного бар'єру для політичних партій на виборах до Верховної Ради України. Нам залишається лише сподіватися, що політичні пристрасті не затьмарять здорового глузду, а народні обранці, можливо, нарешті згадають про свій прямий обов'язок – творити закони задля добробуту людей і процвітання України.

Завдання 8. Прочитайте оцінно-нейтральний політичний текст. За рахунок уведення мовних засобів впливу на адресата перетворити запропонований текст на текст із позитивною оцінкою і текст із негативною оцінкою. Записати обидва перетворені тексти.

Порошенко, Меркель, Олланд і Путін зустрілися в офісі федерального канцлера Німеччини

Глави держав «Нормандської четвірки» почали переговори в Берліні ввечері у середу, 19 жовтня. Зустріч федерального канцлера Німеччини Ангели Меркель із президентами України, Франції та Росії Петром Порошенком, Франсуа

Олландом і Володимиром Путіним розпочалася у приміщенні офісу голови уряду ФРН близько 19:30 за Києвом, повідомляє «Інтерфакс-Україна». У прес-службі російського президента висловили припущення, що переговори триватимуть до ранку четверга, 20 жовтня.

Крім президента Порошенка, з української сторони у переговорах беруть участь міністр закордонних справ Павло Клімкін та заступник глави Адміністрації президента Костянтин Єлісеєв. До російської делегації, крім Путіна, включені його помічник Владислав Сурков і голова МЗС РФ Сергій Лавров. У переговорах також беруть участь міністри закордонних справ Франції та Німеччини Жан-Марк Еро і Франк-Вальтер Штайнмайер. Повідомляється, що переговори почалися з півгодинною затримкою через традиційне запізнення президента РФ. Переговорам передували тристоронні консультації лідерів Франції, Німеччини та України, на яких Олланд, Меркель і Порошенко узгодили свої позиції перед зустріччю з Путіним.

Напередодні, 18 жовтня, президент України Петро Порошенко заявив, що українська сторона виступає за узгодження на саміті лідерів нормандської четвірки в Берліні дорожньої карти реалізації мінських домовленостей. В свою чергу, міністр закордонних справ Франції Жан-Марк Еро заявив, що учасники саміту будуть вимагати від України «детальних зобов'язань щодо статусу Донбасу» і «календаря» проведення виборів в ОРДЛО (Дзеркало тижня. – 19.10.2016).

Завдання 9. Видозмініть у поданому тексті оцінку ситуації, увівши до його структури метафоричні конструкції різних типів.

**Рада попередньо схвалила зміни
до розподілу комітетів між фракціями**

Розподіл посад в комітетах буде здійснюватися за чіткою формулою, яку застосовують у багатьох парламентах європейських країн.

*Рада намагається реформувати сама себе.
Один документ ухвалили в першому читанні*

Верховна Рада прийняла у першому читанні зміни до деяких законів щодо розподілу посад у комітетах парламенту за принципом д'Онדה. Законопроект № 7550 за основу підтримав 241 народний депутат.

Проектом, зокрема, пропонується, що обрання народних депутатів України на посади голів комітетів, перших заступників, заступників, секретарів та членів комітетів здійснюється на основі пропозицій депутатських фракцій за принципом д'Онדה.

За принципом д'Онדה посади розподіляються між депутатськими фракціями послідовно, одна за іншою. Чергову у зазначеній послідовності посаду отримує та депутатська фракція, яка має найбільшу квоту (визначену з точністю до сотих), що обчислюється за формулою $K = \Phi : (\Pi + 1)$, де Φ – загальна кількість членів депутатської фракції, а Π – кількість посад, отриманих депутатською фракцією до даного кроку. Після кожної отриманої посади квота депутатської фракції перераховується з урахуванням нової кількості отриманих посад.

Пропозиції щодо обрання народного депутата на відповідну посаду до конкретного комітету вносяться до Верховної Ради депутатськими фракціями у порядку черговості, отриманої в результаті застосування принципу д'Ондта (Василь Артюшенко. Рада попередньо схвалила зміни до розподілу комітетів між фракціями. Дзеркало тижня. 5 квітня 2018 р.).

Тести з теми 6:

1. *Визначіть тип мовного засобу впливу на адресата, підкресленого в наведеному реченні:*

Гуртом і батька бити легше. А кнопкодавители – й поготив. Тож інколи представники різних кнопкодавських шкіл об'єднуються для проведення спільних занять та навчань (Українська правда. – 23.10.2017: <http://vybory.pravda.com.ua/articles/2017/10/23/7149488/>):

- а) метафора;
- б) окаяоналізм;
- в) фразеологічна одиниця;
- г) перифраза;
- д) оцінна лексика.

2. *Продовжіть ряд лексем, утворених від неологізму кнопкодав: кнопкодавители, кнопкодавський, ...*

(самостійна відповідь)

3. *Визначіть тип мовного засобу впливу на адресата, підкресленого в поданому реченні:*

Підвищення ставок у луганському покері

Переворот у Луганську переважно інтерпретується як боротьба між різними московськими групами впливу. Зокрема в протистоянні військових, ФСБ і адміністрації президента,

тобто політичного керівництва (Юрій Райхель. Підвищення ставок у луганському покері. День. 27.11.2017: <https://day.kyiv.ua/uk/blog/polityka/pidvyshchennya-stavok-u-luganskomu-pokeri>).

- а) метафора;
- б) okazіоналізм;
- в) фразеологічна одиниця;
- г) перифраза;
- д) введення іншмовних вкраплень.

*4. Наведіть 3 приклади ідеологічного кліше.
(самостійна відповідь)*

5. З наведених у початковій формі слів сконструйте визначення перифрази:

- найменнування
- істота
- описовий
- явище
- зворот
- що
- бути
- образно-переносний
- і
- предмет

ТЕМА 7. Політична реклама як іміджева технологія

1. Політична реклама, її специфіка як різновиду комунікації.
2. Політичний імідж як комунікативний складник політичної реклами.
3. Основні прийоми побудови текстів політичної реклами.
4. Завдання та специфіка «антиреклами» (сірого та чорного піару).

Рекомендована література:

а) основна:

Бадрак В. Імідж кандидатів на посаду президента України. *Українська журналістика в контексті світової*. Зб. наук. праць. Вип. 3. К.: Центр вільної преси, 1999. С. 19–41.

Кондратенко Н. Український політичний дискурс: Текстуалізація реальності. Монографія. Одеса: Чорномор'я, 2007. С. 98–112.

Луценко К. В. Політична реклама як іміджева технологія у системі комунікації та маркетингу: автореф. дис. ... канд. політ. наук (23.00.02) / Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці, 2006. 20 с.

Шовкун І. В. Політична реклама як комунікативний процес: автореф. дис. ... канд. політ. наук (23.00.02) / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. К., 2004. 20 с.

б) додаткова:

Сивак Ю. В. Політична реклама у французьких засобах масової інформації: прагмакомунікативний та жанровий аспекти: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.05 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. К., 2007. 20 с.

Гранадзер Г. Б. Політична реклама як засіб розвитку комунікативного дискурсу: автореф. дис. ... канд. соціол. наук: 22.00.04 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. К., 2007. 16 с.

Почепцов Г. Г. Символы в политической рекламе. К.: Ваклер, 1997.

Терлецька І. В. Політична реклама: навч. посібник / Дніпропетровський національний ун-т. Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2002. 47 с.

Sarnowski Michał. Hasła propagandy radzieckiej w polskim dyskursie prasowym. *Лінгвістичні студії*: Зб. наук. праць. Випуск 13. Донецьк: ДонНУ, 2005. С. 348–353.

Завдання з теми 7:

Завдання 1. Зіставити риси комерційної та політичної реклами. На підставі прочитаного скласти два рекламні тексти: а) комерційного змісту (реклама, нового сорту морозива); б) політичного змісту (реклама нової політичної партії на виборах до парламенту), схарактеризувати їхні відмінності.

Комерційна реклама	Політична реклама
1	2
1. Мета – змусити покупця купити товар	1. Мета – змусити виборця віддати свій голос за партію або кандидата
2. Товар купують на різний (часто короткий) термін і можуть потім висловити претензії, навіть повернути. До покупки можуть спробувати товар, скориставшись пробним екземпляром	2. Вибір довгостроковий і здійснюється за відсутності попередньої «апробації»
3. Придбаний товар стає повною власністю покупця	3. Обраний кандидат або партія не є власністю виборців. Немає гарантії, що обраний суб'єкт політики буде безпосередньо виконувати вимоги виборців, які віддали за нього свій голос

1	2
4. У продажу певного товару бере участь кілька виробників, які типово перебувають у ситуації стабільної конкуренції десятиліттями. Результатом вдалої рекламної кампанії має стати збільшення обсягів продажу і відповідно доходу	4. Боротьба за голоси виборців – короткочасна й передбачуваний результат (переможець отримує владу)
5. Комерційна реклама сприймається конкурентами досить спокійно, у неї переважно немає жорсткої опозиції, яка б застосувала проти неї «брудні» технології	5. Політична реклама реагує на опозицію, вона часто є предметом критики з боку супротивників

Завдання 2. Установіть відповідність між політичними партіями і наведеними гаслами.

Політична партія	Гасло
Об'єднана опозиція	«Жити по-новому»
Блок Петра Порошенка	«Змінити все на користь українців»
Партія «Свобода»	«Настав час удару!»
Комуністична партія України	«Голосуй за себе – голосуй за Батьківщину!»
Удар	«Вернем страну народу»
Партія регіонів	«Разруха преодолена – стабільність досягнута»

Завдання 3. Придумати ключове гасло (слоган) до іміджу політика.

1) Мета: заявити про себе під час виборів у народні депутати.

Образ: 61 рік, спокійний врівноважений політик, виходець з народу, який розуміє його проблеми, оскільки відчув їх на собі.

Електорат: соціально незахищені верстви населення.

2) Мета: заявити про себе під час президентських виборів.

Образ: 37 років, молодий енергійний політик, схильний швидко вирішувати проблеми, приймати блискавичні рішення, боротися проти застарілої системи.

Електорат: молодь.

3) Мета: взяти участь у президентських виборах, щоб ввести нове ім'я в політику.

Образ: 50 років, працелюбний, інтелігентний, м'який політик, який виступає за поступове поліпшення життя в країні шляхом системних реформ.

Електорат: інтелігенція (лікарі, вчителі, інженери та ін.).

4) Мета: перемогти у президентських виборах.

Образ: жінка 50 років, енергійна і розумна, спокійна і розсудлива, справжня «мати для знедоленого народу».

Електорат: жінки, особливо жінки-матері.

5) Мета: перемогти у президентських виборах.

Образ: чоловік 45 років. Сильний, заможний та успішний бізнесмен, родом з України, більшість життя прожив за кордоном, повернувся на Батьківщину для проведення системних реформ.

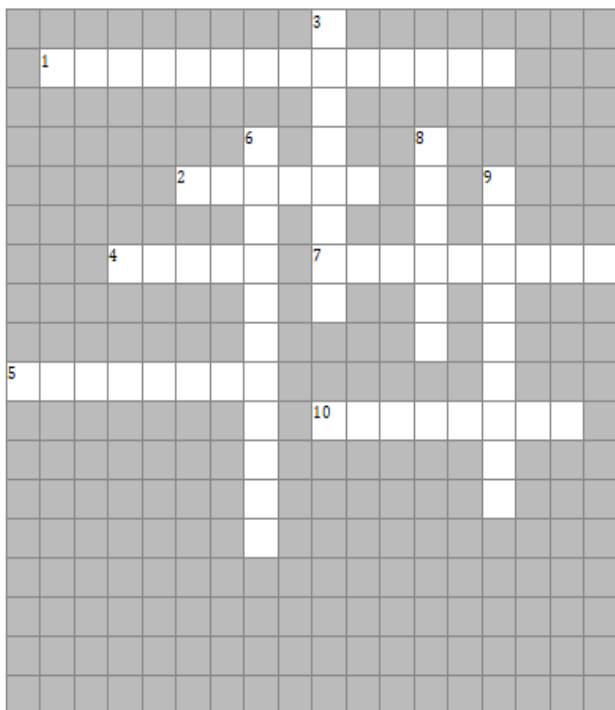
Електорат: молодь, бізнесмени.

6) Мета: перемогти у президентських виборах.

Образ: чоловік 35 років. Позасистемна людина, яка ще не була в політиці й має не заплямовану репутацію. Йде в політику з метою «перезавантажити» країну.

Електорат: молодь, усі незадоволені діями влади категорії населення.

Завдання 4. Розгадайте кросворд.

Питання:

За горизонталлю:

1. Який тип мотиву політичного рекламного звернення ґрунтується на бажанні людини бути визнаною серед конкретної групи людей, піднести свій соціально-політичний статус, добитися іміджу?

2. Коротка запам'ятовувана фраза, основа рекламної комунікації, своєрідний девіз, що виражає головну думку комерційної пропозиції, озвучуючи яку рекламодавець розраховує залучити потенційного споживача.

4. Прізвище автора американської моделі споживацької поведінки AIDA (attention – interest – desire – action).

5. Прізвище автора, який склав слоган *Kava Maxwell смачна до останньої краплі*.

7. Який тип слоганів є найбільш поширеним?

10. Громадянин, що має активне виборче право, місце проживання якого розташоване в межах виборчого округу, що забезпечує представницький характер органу публічної влади відповідного рівня.

За вертикаллю:

3. Функція формування іміджу кандидата.

6. Основний державний документ, який визначає державний устрій, порядок і принципи функціонування представницьких, виконавчих та судових органів влади, виборчу систему, права й обов'язки держави, суспільства та громадян.

8. Основна функція реклами.

9. Виборний голова, керівник установи, організації, товариства тощо.

Завдання 5. Яка відома постать української політики зашифрована в поданому ребусі?

Завдання 6. Розподіліть наведені агітаційні матеріали кандидатів у депутати на парламентських виборах 2019 р. на три групи:

- 1) зразки білого піару;
- 2) зразки сірого піару;
- 3) зразки чорного піару.

Відповідь обгрунтуйте.

Визначіть, які прийоми побудови політичної реклами використано в цих матеріалах.

Немає необхідності гурманити білого, сірого чи чорного піару. Вони не додають політичній діяльності ні грошей, ні гонимців, політичного рейтингу і не дають додатковий розвиток країні. І це дає більше розвитку. Але це не означає, що потрібно нехтувати білим, сірим чи чорним піаром. Це означає, що потрібно бути чітко і правильно.

Темаріал: у м. Київ, в районі метро "Червонопрапорська"

1. Волонтерство не допомагає побудувати Україну. На цьому можна тільки втрачати гроші та викликати недовіру у 2019 році виборів.
2. Не даються відради і відпочинку. Підприємство не повинно бути на якійсь стороні.
3. Підприємство не повинно бути залежним від держави. Це означає, що підприємство повинно бути незалежним від держави.
4. Підприємство не повинно бути залежним від держави. Це означає, що підприємство повинно бути незалежним від держави.
5. Підприємство не повинно бути залежним від держави. Це означає, що підприємство повинно бути незалежним від держави.

ВОЛОДИМИР КІСТІОН
 Депутат парламенту України

ІРИНА ПЕВНІЦЬКА
 Депутат парламенту України

СЕРГІЙ ПІВНІЦЬКИЙ
 Депутат парламенту України

ВОЛОДИМИР КІСТІОН
 Депутат парламенту України

ПРАЦЮВАТИ ВІДПОВІДАЛЬНО – СПРАВА НАШОЇ ЧЕСТІ

ВОЛОДИМИР КІСТІОН
 ВИБОРЧИЙ ОКРУГ 11

Попити ніколи не бракує, не може бути. Я бачив простіє, для якого працював керівництвом в організації міста.

Навряд чи вперше в українському місті Дніпрок Віницької області. Ми бачили і менше, аніж мене свідчилисть та відповідальності. Служба в армії потягнула це на мене і навчила, що таке командна робота та дисциплінований результат.

За моєю спиною майже 30 років керівного стажу. У дорадничому ані і рідше консультував підприємство, яке інтегрувалося з величезним водно-воєним містом Рязань. Це був серйозний виклик для мене, який я прийняв з охорою. Сьогодні дата розуміє не працює галузь, але нічого не сказати про те як управити підприємством, особливо в кризовій ситуації.

Завжди перебував дові довершеної відповідальності понад усім - за колектив, справу, якою займався, державу, в якій мав честь працювати.

Відродження міста в Віницькій області, одна з найважливіших задач нашої держави. Після нещодавнього трагічного випадку в місті необхідно було провести об'єктивну оцінку ситуації.

Нам потрібно вирішити всі питання відповідальності в місті, це питання не тільки про місто, «Віницький» і «Сівер» навідувалися на нас до державного управління міста.

Ми провели роботу в місті, посприяли її виконанню і допомогли місцевим підприємствам діяти в місті. Нам було важливо розуміти, як буде виглядати місто в майбутньому, як буде виглядати місто в майбутньому, як буде виглядати місто в майбутньому, як буде виглядати місто в майбутньому.

Ми запустили програму капітального ремонту та благоустрою міської інфраструктури, це програма програма стабільного життя для мешканців міста. Район «Віницький» став одним з найбільш розвинутих міст.

Дієвим є Б. Трайковичем (раніше у нас 10 років) приїждів до нас працювати в українському місті. Нам довелося вирішити всі питання, які виникли в місті. Ми провели роботу в місті, посприяли її виконанню і допомогли місцевим підприємствам діяти в місті.

Завжди хотіли бути кращими для всіх, не ми тільки хотіли бути кращими, але ми хотіли бути кращими для всіх.

- ✓ Інвестиційний розвиток, адже це не тільки про місто.
- ✓ Залучити фінансування для розвитку розвитку міста.
- ✓ Провести реформи, зміни.
- ✓ Запровадити нові стандарти та побудувати.
- ✓ Провести реформи, зміни та покращити роботу.
- ✓ Провести акцентування - реформи, які будуть реформами міста.
- ✓ Розпочати масштабний ремонт доріг, які будуть реформами міста.
- ✓ Забезпечити комфорт урбаністичного середовища та покращити якість життя.
- ✓ Добудувати Омбудсмена - інструмент державного управління для покращення управління містом.
- ✓ Запустили масштабний проект: утворили завод в місті Віницький, це проект міста, який покращить життя в місті.

СЛУЖИТИ НАРОДУ
заради майбутнього!

ВІКТОРІЯ
ГАЛІЦЬКА

ОКРУГ 12

НАШІ ДІТИ – МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ! УСПІШНА КРАЇНА – МАЙБУТНЄ НАШИХ ДІТЕЙ!

ПРОБЛЕМИ

- У наших дітей дуже малі шанси на достойне майбутнє в рідній країні. Отримавши освіту, молодь має обмежені варіанти працевлаштування. Трудова міграція: за різними оцінками від 5 до 7 млн. українців працюють за кордоном. Чому люди їдуть з України?! Молодь та старше покоління змушені виїжджати за кордон у пошуках можливостей забезпечити свою сім'ю. Кожен третій громадянин України розглядає можливість емігрувати, серед них 55% – молодь у віці від 18 до 29 років.
- Низький рівень доходів населення.
- Держава, яка має піклуватися про своїх громадян, обирає їх високими тарифами на комунальні послуги. Влада не може забезпечити людям гідного працевлаштування та не дає бізнесу цього зробити.
- Підняття цін на основні товари та інфляція. Люди змушені економити на якості продуктів, ризикуючи власним здоров'ям.
- Система продовжує ламати підприємців через тотальну корупцію, бюрократію, нерегульоване оподаткування. Як наслідок – масове безробіття, відсутність надходження коштів до місцевих бюджетів.
- Розростання мереж ломбардів, ігрових автоматів, магазинів секонд-хенду з геометричною прогресією – як відображення реальної картини зубожіння громадян України.

ЗНАЮ ЯК ЦЕ ЗМІНИТИ!

Рішення є! Я сама мати двох дітей і хочу, щоб вони жили, навчалися і розвивалися в Україні. Це можливо зробити, підвищивши рівень нашої економіки. Потрібно звернути увагу на створення нових робочих місць та підтримку вже існуючих; необхідно змінювати законодавство про працю та податковий кодекс; спрощувати для роботодавців систему оподаткування.

Підвищувати заробітні плати, щоб люди могли жити, а не виживати. Не йшли на чужину, шукуючи кращої долі.

Потрібно підтримувати та створювати підприємства, виробництва, адже Україна багата на природні ресурси, родючі землі та має вигідне місце розташування на малі світу. Ми настільки розумні і працьовиті, що українцям потрібні лише гідні умови для самореалізації. Підтримка малого бізнесу, не просто словами, а діями. Для початку – надання підприємцям кредитів на розвиток бізнесу за адекватною відсотковою ставкою.

Потрібно залучати європейські інвестиції в бізнес та інфраструктуру, а не навпаки – дозволити іноземним компаніям забирати наш «розум» за межі України... Наші громадяни мають залишатися і розвиватися в Україні та отримувати європейську заробітну плату! Для інвестицій потрібна стабільність, закінчення війни та викорінення корупції. Будемо брати приклад з Арабських країн, таких як ОАЕ і Катар, вони це зробили і нам це під силу!

Тарифи – це знуцання над населенням. Люди не мають можливості платити комунальні платежі, коли вони більші за дохід. А як може бути інакше, коли контроль над критичною інфраструктурою в країні захопили олігархи-монополісти, а державні регулятори це допускають?!

Ми зможемо все змінити разом, стара політика має залишитись у минулому! Країні потрібні лідери з досвідом відповідальності і порядності, а не з досвідом корупції.

ДАВАЙТЕ НАЗАВЖДИ ВИКОРИНИМО ЗІ СВОЇХ СЛОВНИКІВ ТЕРМІН «БІДНІСТЬ»!

РАЗОМ ДО ПЕРЕМОГИ!

ВІКТОРІЯ ГАЛІЦЬКА

ОКРУГ 12

Мені 30 років. Я молода і активна. Я не мала багатих батьків, заможного чоловіка чи спонсорів. Народилася в селі і знаю, як доїти корову, доглядати городину, мити посуд в ресторані, працювати на ринку. Я створювала свій бізнес самостійно з нуля – від базару до великої мережі магазинів одягу JBC, від одного побудованого будинку – до розбудови мікрорайонів. Нові сучасні житлові комплекси, дороги, мережі, дитячі та спортивні майданчики – це є результатом спільної кропіткої роботи моєї команди. Я знаю, як нести відповідальність за людей, я маю досвід успішного управління, тому готова взяти на себе відповідальність за розвиток 12 округу Вінниччини і всієї України!

Я ніколи не займалася самопіаром. Не заради реклами, а за покликом душі з 2011 року постійно підтримую та забезпечую всім необхідним дитячі будинки, інтернати, будинки для людей похилого віку. Я разом зі своєю командою допомагала людям після вибухів на військових складах в Калинівці. Активно займаюсь розвитком дітей випускників інтернатів. Ціль – допомогти молоді визначитись із майбутньою професією, навчити заробляти власні кошти, зацікавити їх розвивати свої інтереси та вміння, реалізуватися поза межами закладів. Залучаю до цього підприємців, які готові допомагати випускникам з майбутньою роботою та житлом. Я завжди оточую себе людьми, які розділяють мої цінності. Разом зі своєю командою, я забезпечила будинком багатодітну сім'ю переселенців (в сім'ї 15 дітей). Ми всі разом займалися їх переїздом в омріяне власне житло. Переконана – чужих дітей не буває. Сьогоднішні діти – це вже завтра майбутнє нашої успішної держави!

Заявник: Галіцка Вікторія Вікторівна, кандидат у народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі №12 на Полімергових виборах народних депутатів України 21 липня 2019 року. Посвідчення № 4Д.1885 від 20.06.2019 року. Дріп: ФОП Корзун Д. Ю. Заявлення 5464/3. Наклад: 50 000 прим. Відповідальний: Віталійський М. В.

БАТЬКІВЩИНА

**ЗА ЗМІНИ,
ПРОТИ РЕВАНШУ!**

**ПРИХОДЬКО
Анастасія**

**№11
округ**

Надруковано: ФСП Дружина Ветеранів Юліана (097) 327-3400. Юліана - це перша жінка-лідерка в історії депутатів України.
Приходько Анастасія. Наклад: 30000 прим. Дружина Ветеранів за адресою: Київська Юліана, Сторбівка.

Я МАЮ ДО ТЕБЕ ПИТАННЯ:

Чого ти хочеш? Чого ти чекаєш від свого життя, свого майбутнього, своєї країни, своєї влади?

Я ставлю собі ці питання щоранку. І так само, як і ти, я дуже часто не знаходжу на них відповіді. А буває так, що відповіді мене не влаштовують. **Знайомо?** Я пропоную разом знайти рішення, які нас влаштують.

Тобі теж набридло, що політики брешуть, крадуть та викручуються як вуж на пательні?

Ти теж втомився, що порошенківські песики сприймають нас за лохторат?

Настав час відповідати. Я вже перемогла у суді Петра Порошенка за брехню людям. Тепер я йду далі і мені потрібна твоя допомога.

Вони звикли брехати людям, тому брешуть і до виборів і під час них. Посадимо їх разом!

Я пропоную нам разом покарати зло. Володимир Кістіон вже забув, що є шісткою в уряді Порошенка. А Кудлаєнко - кнопкодав Порошенка в парламенті. Та ми пам'ятаємо, як вони спільно грабували людей, встановлювали грабіжницькі тарифи та заганяли людей за межу виживання.

Заженемо під плінтус Порошенків, Кістіонів, Кудлаєнків і всіх песиків режиму!

Анастасія Приходько

ВАКОЛЮК ЛЮДМИЛА

Слуга народу та Батьківщини

Кандидат у депутати Верховної Ради по
12 одномандатному виборчому округі

*Я з людьми попросити
«Сільки ціна,
З кожним словом,
прошує від мене»*

***«Україна – це не просто. Україна – це супер.
Україна – це ексклюзив. По ній пройшли всі
катки історії. На ній відпрацьовані всі види
випробувань. Вона загартована найвищим гартом.
В умовах сучасного світу їй нема ціни».***

Ліна Костенко.

ВАКОЛЮК ЛЮДМИЛА

Займається у депутатів Верховної Ради України по 14 депутатських виборчих округу. Яка вступила до ВО «Свобода». Юлія Тимошенко доручила цій підставі, а також та інше: жінка вступила у ЦОК партії «Свобода», «Журнали», «Земельно-дальні», «Чинівники», загарбана влада, востаннє розв'язання державні війни та востаннє українці - все це змусило мене взяти участь у виборах до Верховної Ради.

Проголосувати за ВАКОЛЮК

Людилю кохати хотіли частини міста Вішні (Дніп) бері Надвояки Буру, несли сім Вішніми Хутори, Штан, Писарівка, Лука-Менішівська, Парубівка, Хвишині, Сокараці, Майдан Чупаківський, Мокшів, Гумени, Михайлівка, Тютюни, Прибузька, селу Вересини, Корданишівка, Люберівка, Степанівка, Майданівка, Опанівка, Давидівка, Великі Бугорівці, Мали Бугорівці, Гавришівка, Бугорівка, Соколка, Десня, Цілини, Іванівка, Коварівка, Рівень, Горбівка, Шерока Грива, Пушківці, Майданівка, Іванівка.

Ми не можемо дозволити собі бездіяльність ще 5 років. Саме сьогодні, коли в українській суспільстві відбувається найбільший переворот, ми не можемо залишитися в стороні. Ми не можемо залишитися в стороні до Верховної Ради.

Решити питаннями - не просяди мене. Я українська і дозволю, що не тільки українська, а і українська, перша суспільстві свого народу. Сьогодні ми не можемо залишитися в стороні. Ми не можемо залишитися в стороні. Ми не можемо залишитися в стороні. Ми не можемо залишитися в стороні.

Мене тріщать димом, коли вибори будуть тільки українці, а не українці. Ми не можемо дозволити собі бездіяльність ще 5 років. Саме сьогодні, коли в українській суспільстві відбувається найбільший переворот, ми не можемо залишитися в стороні. Ми не можемо залишитися в стороні.

Дякую, що вибори будуть тільки українці, а не українці. Ми не можемо дозволити собі бездіяльність ще 5 років. Саме сьогодні, коли в українській суспільстві відбувається найбільший переворот, ми не можемо залишитися в стороні. Ми не можемо залишитися в стороні.

Ми не можемо дозволити собі бездіяльність ще 5 років. Саме сьогодні, коли в українській суспільстві відбувається найбільший переворот, ми не можемо залишитися в стороні. Ми не можемо залишитися в стороні.

Мене тріщать димом, коли вибори будуть тільки українці, а не українці. Ми не можемо дозволити собі бездіяльність ще 5 років. Саме сьогодні, коли в українській суспільстві відбувається найбільший переворот, ми не можемо залишитися в стороні. Ми не можемо залишитися в стороні.

Ми не можемо дозволити собі бездіяльність ще 5 років. Саме сьогодні, коли в українській суспільстві відбувається найбільший переворот, ми не можемо залишитися в стороні. Ми не можемо залишитися в стороні.

Повірте собі, не дайте можливості брехавим політикам організувати вибори. У мене немає жодного слова або сукупності слів вибори, навіть якщо буде 10 років, це не змінить нічого. Ми не можемо дозволити собі бездіяльність ще 5 років. Саме сьогодні, коли в українській суспільстві відбувається найбільший переворот, ми не можемо залишитися в стороні. Ми не можемо залишитися в стороні.

А ще, ми не можемо дозволити собі бездіяльність ще 5 років. Саме сьогодні, коли в українській суспільстві відбувається найбільший переворот, ми не можемо залишитися в стороні. Ми не можемо залишитися в стороні.

Ми не можемо дозволити собі бездіяльність ще 5 років. Саме сьогодні, коли в українській суспільстві відбувається найбільший переворот, ми не можемо залишитися в стороні. Ми не можемо залишитися в стороні.

Щодо незворотності, я бачу ший лоту до Верховної ради бачити депутата. Мені жана не потрібна, я значава людина, яка своєю наявою працює заради нас всіх нас. Цява тежко сказувать популяризація виборів має не саме-смакати.

Я підтримую зміну акван в Україні. Я за те, що суспільство має право на свій вибір, а голова підтримувать всі правамири, законні, які рішення нового президента. Все тільки для блага України!

Цява Катя підтримувать зміну акван в Україні. Мені жана не потрібна, я значава людина, яка своєю наявою працює заради нас всіх нас. Цява тежко сказувать популяризація виборів має не саме-смакати.

Новому Президенту потрібна підтримка нової команди. Я не підтримаю, якщо самі немагаються прожити до парламенту, якщо просять люди свого кандидата-кандидату, який кожного дня не думає про добробут людей.

Я підтримую політику нашого нового Президента, робитиму усе, щоб Україна пройшла всі етапи трансформації на шляху до розвинутої європейської держави. Я переконана, що люди, які цього великого життя і зосредити зможуть віддати своє європейське майбутнє, які стору створити нову і процвітающую державу.

Я відкриті до спілкування. Никому не відмовляю людям, які звертаються до мене. Завжди намагаюсь боротися за правду та справедливість.

Моя переконання що за нас жити нікого не добусть. Справитися на віддану ділану не хочу, а якщо у Facebook нічого не дають. Треба йти і змінювати країну. Україна - з дім-країна правдивості, моралі, а якщо є родина земля і гарні кліматичні умови. Країна має все, щоб стати успішною.

Що хотілось би змінити? Змін на сьогоднішній день, і так багато, хочеться насамперед змінити ділану. Щоб рішення, які приймаються владою були "для всіх людей", а не тільки для одягатичних кланів.

У ВИПАДКІ ЗМІН, НА КІІ ЧЕКАМІТЬ УКРАЇНЦІ, ШІЛІЯ ТИМОШЕНКО З ПРЕЗИДЕНТОМ ЗЕЛЕНСЬКИМ - ОДИНАУМЦІ

«За час зустрічі з нашим президентом з'ясувалося, що у нас є багато спільних інтересів, і ми будемо працювати разом, щоб Україна могла розвинути свій економічний потенціал».

«Тимоман і жана завжди підтримувать наші інтереси».

«У нас є багато спільних інтересів, і ми будемо працювати разом, щоб Україна могла розвинути свій економічний потенціал».

«Тимоман і жана завжди підтримувать наші інтереси».

Одним із пріоритетних питань, яке необхідно вирішити державі, це створення нових робочих місць, які сприятимуть економічному розвитку країни. За останній рік було створено понад 2 мільйони нових робочих місць в інших державах.

Але, зважаючи на поточну ситуацію, необхідно створити нові робочі місця, які будуть сприяти економічному розвитку країни. Це можна зробити, якщо вжити певних заходів, таких як:

- зниження тарифів на енергоносії;
- зниження податків на підприємства;
- зниження вартості кредитів;
- зниження вартості логістики;
- зниження вартості послуг.

Ці заходи допоможуть знизити вартість виробництва і привернуть інвестиції в Україну.

Юлія Тимошенко передала президенту документи, що дозволять знизити тарифи

Юлія Тимошенко передала президенту документи, які дозволять знизити тарифи на енергоносії в Україні. Ці документи були отримані від міжнародних організацій і будуть використані для прийняття рішення про зниження тарифів.

«Ці документи будуть використані для прийняття рішення про зниження тарифів на енергоносії в Україні».

«Ці документи будуть використані для прийняття рішення про зниження тарифів на енергоносії в Україні».

«Ці документи будуть використані для прийняття рішення про зниження тарифів на енергоносії в Україні».

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР 2019

Завдання 7. Створіть рекламний текст у зв'язку з виходом на політичну арену вашої гіпотетичної партії. Наголосіть у тексті на оригінальності, несхожості з іншими політичними угрупованнями.

Тести з теми 7:

1. Якої сучасної ефективної форми політичної рекламної комунікації не вистачає в поданому переліку:

- а) листівки, плакати, буклети і под.;*
- б) зустрічі з виборцями, організація різноманітних заходів;*
- в) радіореклама;*
- г) телевізійна реклама;*
- д) ?*

(самостійна відповідь)

2. Зіставте типи реклами за функцією та наведені пояснення (за Ф. Котлером):

- а) інформаційна реклама;*
- б) реклама-запевнення;*
- в) порівняльна реклама;*
- г) «підсилювальна» реклама;*
- д) реклама-нагадування;*

- 1) створює виборчий попит і доводить, що саме цей політик / партія є найбільш прийнятним для певної групи виборців;*
- 2) призначена для формування первинного зацікавлення політиком або партією;*
- 3) показує переваги одного з кандидатів або політичної сили над іншими;*
- 4) примушує актуалізувати в пам'яті постать політика або партію, їхні досягнення, сильні якості;*
- 5) запевняє в правильності зробленого вибору.*

3. До якої групи прийомів побудови текстів політичної реклами зараховують тропи, фразеологічні звороти, крилаті фрази, цитування, гру слів, навмисне порушення сполучуваності слів:

- а) синтаксичні прийоми;
- б) лексичні прийоми;
- в) психологічні прийоми;
- г) філософські прийоми;
- д) графічні прийоми.

4. Складниками якого феномена є зовнішність, посада, професія, біографія, хобі, спосіб вести бесіду, комплекс переконань, «легенда» – реальні або міфологізовані події з життя політика, які в суспільній свідомості роблять його більш гідним високої посади, ніж інші претенденти?

- а) програма політика;
- б) антиреклама політика;
- в) імідж політика;
- г) рекламна кампанія політика.

5. Зіставте функції політичного іміджу та їх змістове наповнення (за К. В. Луценко):

- а) естетична;
- б) адресна;
- в) номінативна;
- г) комунікативна.

- 1) виокремлення особистості політика серед інших, наголос на чеснотах і перевагах;
- 2) ошляхетнює враження від політика серед публіки;
- 3) зв'язок політика і цільової аудиторії;
- 4) надання інформації про політика групам електорату.

ТЕМА 8. Контент-аналіз у політичній лінгвістиці

1. Контент-аналіз як метод дослідження. Історія розвитку контент-аналізу
2. Сутність, умови, принципи і вимоги до методу. Основні етапи проведення контент-аналізу
3. Використання контент-аналізу в політичній лінгвістиці

Рекомендована література:

а) основна:

Костенко Н., Іванов В. Досвід контент-аналізу: Моделі та практики: монографія. К.: Центр вільної преси, 2003. 200 с.

Шалак В. И. Современный контент-анализ: Приложения в области: политологии, психологии, социологии, культурологии, экономики, рекламы. М.: Омега-Л, 2004. С. 90–111.

Юськів Б. М. Контент-аналіз. Історія розвитку і світовий досвід: монографія. Рівне: «Перспектива», 2006. 203 с.

б) додаткова:

Краснобаєва-Чорна Ж., Павлович О., Коненко І. Дискурс-аналіз: практикум. Донецьк: ДонНУ, 2011. 103 с.

Мангейм Дж. Б., Рич Р. К. Политология: Методы исследования. М.: Издательство «Весь Мир», 1997. С. 269–291.

Завдання з теми 8:

Завдання 1. Заповніть таблицю про напрями контент-аналізу.

Таблиця 3

Напрями контент-аналізу

Напрямок контент-аналізу	Характеристика напрямку	Представники
...

Завдання 2. Розташуйте етапи проведення контент-аналізу за послідовністю:

вибір одиниці кодування,
кодування даних,
вибір концептуальної змінної та визначення її значень,
підрахунок даних та інтерпретація результатів,
вибір матеріалу,
відбір кодувальників і формулювання інструкцій з кодуванням.

Завдання 3. Чи можна назвати спливаючу рекламу на веб-сайтах, розділ «Цікаве» в Інстаграмі, підбірку новин у Фейсбукці результатами контент-аналізу? Обґрунтуйте відповідь.

Завдання 4. Виділіть 5 найбільш частотних слів з програми кандидата в Президенти України Анатолія Гриценка (2019 р.). Проаналізуйте мовний рівень програми.

Передвиборна програма кандидата на пост Президента України Гриценка Анатолія Степановича

ЧЕСНИЙ ПРЕЗИДЕНТ – СЛУЖИТИМЕ ЛЮДЯМ!

Досить Україні пасти задніх. Наша мета – наступити на п'яти лідерам Європи!

Вибори дають нам шанс – повернути у владу професійність, чесність і совість. Щоб людина, родина і наша країна жили гідно – в мирі, добробуті і безпеці!

Потрібні швидкі рішучі зміни. Порядок і справедливість!
Чого при моєму президентстві **не буде** – і що **буде зроблено?**

Чесний президент задає стандарт – роби як я!

Не буде в президента бізнесу, офшорів і власності за кордоном – **буде** чесне служіння Україні і українцям.

Не буде поборів знизу-догори – верхівка корупції **буде** відрізана з першого дня на посаді.

Не буде президент відбирати чужий бізнес – власність кожного **буде** захищена.

Не буде дискримінації за расовою, мовною, релігійною, статевою чи іншою ознакою – **буде** захист прав і свобод усіх громадян, незалежно від того, голосували вони за президента чи за іншого кандидата.

Не буде президент ховатися за недоторканність – **буде** Закон про імпичмент президента.

Не буде «любих друзів» – **буде** невідворотність покарання для всіх, незалежно від партійної приналежності, влади чи опозиції.

Не буде президент дбати про рейтинги, уникаючи прийняття необхідних країні рішень – **будуть** рішучі дії, незалежно від виборів.

Не буде популізму – президент **буде** підписувати забезпечені ресурсами закони.

Не буде нав'язування Україні чужої волі – президент **буде** укладати лише вигідні для України угоди.

Не буде «черкаського» клану у владі та олігархічних квот – **буде** призначення на посади кращих представників з усіх регіонів, кадрова політика на основі «трьох П»: професійності, порядності, патріотизму.

Чесний президент – безпечна країна!

Капітулянтського повернення Донбасу не буде – окуповані території **повернемо** без «особливих статусів» дипломатичними, воєнними, економічними, санкційними засобами спільно із зарубіжними партнерами. Це можливо здійснити протягом 5-річного президентського терміну.

Не буде Україна поступатися правами на Крим в обмін на будь-які економічні поступки – у Криму наші громадяни, це наша земля, і Крим **буде** українським!

Не буде штучного поділу країни на Схід і Захід – **буде** єдина Україна для нас усіх, нас об'єднає спільне успішне майбутнє!

Не буде президент «заробляти на крові» і на армії – армія **буде** оснащеною, а Державне оборонне замовлення стане інструментом розвитку фундаментальної науки і проривних технологій, в тому числі для інновацій і передових кластерів економіки України.

Не будуть силові структури задіяні для захисту влади від свого народу – їх **буде** переорієнтовано на захист країни від зовнішнього ворога.

Не будуть керувати армією «паркетні» генерали – на керівні посади **будуть** призначені бойові офіцери, які дбають про життя солдата і здатні отримувати перемоги.

Не буде надмірної кількості генералів – **буде** їх скорочення до стандартів передових держав.

Не будуть СБУ, ГПУ і Національна поліція «кришувати» чи руйнувати бізнес – вони **будуть** позбавлені впливу на економіку і займатимуться захистом конституційного ладу, протидією терористам і диверсантам, контррозвідкою, боротьбою зі злочинністю і забезпеченням громадського порядку.

Не будуть розвідувальні служби вести «прослушку» чи «наружку» на догоду президенту проти його політичних опонентів – **буде** ефективна робота розвідок з виявлення і попередження загроз Україні.

Не буде переслідування громадських активістів – **буде** підтримка громадянського суспільства, вільної преси, волонтерів та їхньої опори, середнього класу.

Не буде нелегальної зброї і «приватних армій», рейдерства і збройних нападів – зброя **буде** легалізована і взята на облік, а держава, якій люди довірятимуть, відновить монополію на застосування сили згідно Закону.

Не буде примусового призову – **буде** професійна контрактна армія, посилена резервом постійної готовності та системою територіальної оборони.

Не буде пустих обіцянок зарубіжним партнерам – зовнішня політика України **буде** відповідальною і прогнозованою, а президент – договороспроможним. Дипломатія буде націлена на зміцнення безпеки України, захист і звільнення наших громадян, домінанту економічної складової у міжнародних відносинах.

Чесний президент – країна без олігархів і корупції!

Не буде більше імітації боротьби з корупцією, провалів резонансних справ, показових арештів дрібних порушників – **буде** спершу знищено корупцію в Адміністрації Президента, Кабінеті Міністрів, Верховній Раді, СБУ, ГПУ і МВС.

Не буде президент гальмувати роботу антикорупційних органів – **буде** підтримка зусиль НАБУ, САП, НАЗК, ДБР і Антикорупційного суду для протидії корупції та покарання злочинців і мародерів.

Не буде влада власністю багатих – нова виборча система і заборона мільярдної політичної реклами на телеканалах **відкриють** шлях у владу чесним професіоналам, у тому числі – обдарованій молоді.

Не буде дешевих чиновників, які живляться корупцією, – **буде** скорочення посад зі збільшенням зарплати і посиленням відповідальності за корупцію, з перевіркою на поліграфі та провокацією хабара.

Не буде свавілля з перевітками підприємств – **буде** кримінальна відповідальність з відшкодуванням чиновником завданих збитків.

Не буде олігархів, які паразитують на монополіях і бюджеті, – **буде** бізнес, який сплачує податки, дотримується законів України, не корумпує владу і не вказує президентові, які рішення приймати. Монополізм замінимо рівними умовами конкуренції – Антимонопольний комітет в інтересах економіки стане потужнішою структурою, ніж ГПУ.

Чесний президент – заможна країна!

Не буде безсистемних реформ і небезпечних експериментів з економікою – **буде** економічне зростання темпами 10 % щорічно на основі Плану дій, розробленого нашою командою спільно з Української Радою Бізнесу, економістами і експертами громадського сектору.

Не буде фіктивного планування – **буде** Всеукраїнський перепис населення і, на його основі, обґрунтовані плани розвитку економіки, освіти, науки, медицини та пенсійного забезпечення.

Не буде невідданих кредитів під гарантії держави – **будуть** внутрішні й зовнішні інвестиції через надійний захист права власності та легалізацію капіталів, у тому числі повернення їх в Україну із офшорів.

Не буде банків-пілососів, власники яких розкрадають внески громадян – **буде** твердий контроль держави за діяльністю банків із захистом прав кредиторів і доступними для громадян і підприємців кредитами.

Не буде нарощування експорту зерна, руди і напівфабрикатів – **буде** стимулювання (через податкові, митні і кредитні механізми) виробництва продукції з високою доданою вартістю в промисловості та аграрному секторі, створення технологічних робочих місць з високою зарплатою, що дозволить зупинити відтік молоді за кордон.

Не буде залежності від імпортного газу – **буде** політика енергозбереження і енергоефективності, опора на власні, зокрема відновлювані ресурси.

Не буде необґрунтованих закупок дорогої імпортної техніки та обладнання – на будівництві нових доріг, мостів, вокзалів та аеропортів **надамо** перевагу вітчизняним виробникам і створимо сотні тисяч нових робочих місць для українців.

Не буде контрабанда руйнувати наше виробництво – **буде** чесна й ефективна митна політика.

Не буде нищення лісів і довкілля – **буде** мораторій на експорт деревини під виглядом дров, з розвитком вітчизняних

деревообробної, меблевої, картонно-паперової галузей і відновленням лісових масивів.

Не буде базару земель, скупки їх за безцінь аграрними олігархами – ринок земель **буде**, але після 100 % формування земельного кадастру, зміцнення фінансової спроможності фермерів, зупинки тіньового обігу земель та збільшення вартості землі на фоні загальної капіталізації країни.

Не будуть бюджетні мільярди збагачувати власників агрохолдингів – державну підтримку **буде** надано середнім і малим фермерським господарствам.

Не буде дефіциту людей робітничих професій – спільно з підприємцями на сучасній технологічній базі **буде** відновлено професійно-технічну освіту; меценатство освітніх установ **буде** звільнене від оподаткування.

Чесний президент – справедлива країна!

Не буде космічних тарифів на житлово-комунальні послуги – викоріненням корупції та олігархічних монополій, прозорим ціноутворенням тарифи **буде** знижено до рівня, що відповідає реальним затратам виробників і доходам населення.

Не буде більше мінімальна пенсія нижчою за реальний прожитковий мінімум – ми підвищимо пенсії до економічно обґрунтованого рівня, що справедливо врахує трудовий внесок і кваліфікацію. Середня зарплата в Україні **буде** понад 700 євро, відповідно зростатимуть пенсії.

Не буде потреби носити в державні установи купу документів, довідок і копій – **буде** Єдиний державний реєстр і заборона чиновникам вимагати інформацію, якою влада вже володіє.

Не буде суддів-хабарників, які позбавляють людей прав і власності – **буде** справедливий суд, а за хабарництво суддя отримає пожиттєво тюрму, без права амністії з конфіскацією майна. Компенсацію за хибне судове рішення, зафіксоване ЄСПЛ, сплачуватиме персонально суддя, який це рішення виніс.

Не буде дискримінації військових пенсіонерів – **буде** гідне забезпечення солдата і коли він служить, і коли стає ветераном.

Не буде знедолених переселенців – **буде** державна політика кредитування їм житла і стимулювання створення робочих місць.

Не будуть поневірятися фронтовики – для їхнього лікування **буде** пріоритетно відкрито Феофанію і всі лікувальні установи, нині доступні для високих чинів.

Не буде фінансування освіти, науки, культури, медицини і екології за залишковим принципом – **буде** вкладення коштів у людський капітал, формування світогляду людини, її професійності, у гармонійний культурний розвиток, моральне і фізичне здоров'я.

Не буде хабарництва у навчальних закладах – **буде** гідна зарплата викладача і якісна освіта як запорука майбутнього України.

Не залишиться людина наодинці зі своїми хворобами – **буде** відновлено контроль держави за якістю і ціною ліків. Руйнація корупційних схем у фармацевтиці дозволить зменшити вдвічі вартість ліків; за підробку ліків буде кримінальна відповідальність, як і за виготовлення та поширення наркотиків.

Не будуть реформувати медицину чиновники, які самі лікуються за кордоном – ключові реформи **будуть** здійснювати професіонали – громадяни України, які своє майбутнє пов'язують з майбутнім нашої держави. Страхова медицина гарантуватиме людині належне лікування.

Не буде освічена молодь безробітною – **буде** державна гарантія першого робочого місця для кожного, хто отримує освіту за державним замовленням.

Не будуть обмеження і покарання визначальними в розвитку української культури і мови – **будуть** стимули для виробництва українських культурних шедеврів, насамперед українського кіно, книговидавництва, сучасних проєктів для підлітків і молоді.

Не буде фізичного вимирання української нації – підтримка материнства і дитинства, стимулювання здорового способу життя, фізичної культури і спорту **стануть** пріоритетами бюджетного фінансування.

Не буде варварського ставлення до природи – **будуть** європейські стандарти екології та виконання Плану дій, направленою нашою командою спільно з вченими-екологами.

Не буде конфліктів у владі – **буде** Конституція, що ліквідує дуалізм виконавчої влади, скасує районні та радикально скоротить обласні державні адміністрації, насамперед їхній вплив на економіку регіонів. Децентралізація **буде** посилена – місцеві громади отримають право розпоряджатися землями за межами забудови населених пунктів. Функції держави будуть скорочені й переведені на інтернет-технології – щоб мінімізувати контакти громадян з чиновником.

* * *

Для виконання цих завдань мені достатньо одного президентського терміну.

За п'ять років ми з командою:

1) розчистимо будівельний майданчик країни від корупції і хаосу;

2) закладемо правильний фундамент взаємної довіри і єдності, умов і стимулів для самореалізації кожної людини;

3) змонтуємо правильні будівельні блоки – держави і політики, економіки і освіти, науки і технологій, громадянського суспільства і середнього класу, безпеки і правосуддя.

А далі на цій міцній основі вже інші люди, молоді й креативні, які за моєї підтримки за п'ять років отримають досвід управління, – поведуть Україну далі вперед.

Чесних більше!

(Персональний сайт Анатолія Гриценка:

<https://www.grytsenko.com.ua/programa-kandidata/>).

Завдання 5. Прочитайте тексти передвиборчих програм кандидатів у Президенти України Петра Порошенка, Юлії Тимошенко та Володимира Зеленського (2019 р.). Виконайте контент-аналіз запропонованих текстів, на його підставі виділіть найчастотніші слова, з'ясуйте основні ідеї програм. Визначіть комунікативні ролі політичного лідера, що домінують у цих програмах. Тексти програм доступні на сайті Центральної виборчої комісії України: <https://www.cvk.gov.ua> (дата звернення 18.03.2019).

**ПРОГРАМА КАНДИДАТА НА ПОСТ
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
ПЕТРА ОЛЕКСІЙОВИЧА ПОРОШЕНКА**

ВЕЛИКА ДЕРЖАВА ВІЛЬНИХ І ЩАСЛИВИХ ЛЮДЕЙ

Своїм шляхом до великої мети

В Україні існує єдиний шлях зберегти свою незалежність – маємо стати великою європейською державою вільних і щасливих людей.

Наша місія – вступ до Євросоюзу і НАТО. Лише повноправне членство в Європейському Союзі та Північноатлантичному альянсі остаточно і безповоротно гарантує нашу українську державну незалежність, нашу українську національну безпеку.

Історія ХХ і початку ХХІ ст. показала, що незалежна Українська держава – наріжний камінь демократії, свободи і миру в Європі, а також важлива складова безпеки і захисту всієї євроатлантичної спільноти.

Ми – країна, яка вже суттєво посилсила східний фланг Альянсу і захистила від російської агресії не лише себе, а й всю європейську цивілізацію.

У 2023 ми подамо заявку на вступ до ЄС, отримаємо і почнемо виконувати План дій щодо членства в НАТО. Завдяки членству в ЄС і НАТО забезпечимо:

- високі стандарти життя людей;
- верховенство права і рівні правила для всіх;
- допомогу в розвитку економіки всієї держави і регіонів;
- доступ до найбільшого світового ринку;
- безпеку і захист держави, бо основний принцип НАТО – це «один за всіх, всі за одного».

До ЄС і НАТО ми вступимо як країна – регіональний лідер. Упродовж наступних 5 років Україна має стати:

- лідером аграрного сектору в Європі;
- одним із п'яти нових глобальних лідерів ІТ-сектору;
- регіональним лідером індустріального розвитку;
- транспортним хабом Східної Європи;
- однією з десяти найбільш відвідуваних країн Європи під гаслом «Модна країна, яку відкриває світ».

Це шлях, який дасть змогу подолати бідність і забезпечити порядок, добробут і безпеку кожного українця.

Формула успіху України передбачає реалізацію плану дій, заснованого на використанні стратегічних переваг України і базованого на досягненнях попередніх п'яти років.

Міцний фундамент великої держави

За п'ять років ми зробили те, що не робилося роками й десятиліттями.

Ми заклали міцний фундамент для розвитку держави – основу для української історії успіху.

Ми відродили армію, яка зупинила російського агресора і стримує його. Зміцнення Збройних Сил, їхня модернізація та оснащення новітніми зразками зброї та військової техніки залишаться нашим безумовним пріоритетом. Це, серед іншого, дає поштовх нашій науці і промисловості.

Ми завершимо створення щільної системи протиракетної та протиповітряної оборони. На часі – докорінна модернізація українського флоту і повітряних сил.

Ми підніmemo рівень соціального забезпечення наших військовослужбовців, розширимо підтримку родин учасників бойових дій.

Критерієм успіху реформи правоохоронних органів буде довіра до них громадян, відчуття і реальна можливість безпеки кожного.

Україна утвердилась як впливовий учасник міжнародних відносин, важливий центр світової дипломатії. Ми створили потужну трансатлантичну коаліцію на підтримку України. Міжнародні санкції проти агресора надійно прив'язані до повної деокупації українського Донбасу та українського Криму, і всі наші громадяни та території мають повернутися під суверенітет України.

Ми захистили наш європейський та євроатлантичний вибір і довели, що європейська та євроатлантична Україна – запорука стабільності та безпеки в Європі.

Ми підписали Угоду про асоціацію та створили зону вільної торгівлі з Євросоюзом. Частка ЄС у нашому експорті перевищила 42 % і надалі зростатиме. Ми прорвали російську торговельну блокаду, відмовились від купівлі газу в Росії, не дозволили країні-агресору задушити нас економічно.

Ми отримали безвіз із країнами ЄС, яким уже скористались понад два мільйони українців. Більше 10 мільйонів отримали біометричні паспорти.

Жодна держава, яка не є в НАТО, не має нині таких тісних відносин з Альянсом, як Україна зараз.

Економіка після кількарічного спаду, спричиненого російською агресією та економічною блокадою з боку РФ, почала зростати завдяки зусиллям влади з макрофінансової стабілізації. Інфляцію знижено вчетверо порівняно з 2015 р. Курс гривні стабільний протягом кількох років.

Ці зусилля дають, нарешті, можливість перейти до відновлення рівня життя і розпочати наступ на бідність.

Завдяки децентралізації доходи місцевих бюджетів зросли більш ніж утричі. Це дало змогу розгорнути масштабний

ремонт доріг, реконструкцію та побудову нових шкіл, лікарень, об'єктів інфраструктури.

Створено незалежні антикорупційні органи. Завершується формування Вищого антикорупційного суду. За прикладом наших сусідів у Європейському Союзі антикорупційні органи мають викоринювати корупцію на найвищому рівні. Тим часом запровадження декларування доходів і статків чиновників усіх рівнів, притягнення до відповідальності корупціонерів, виведення з тіні державних закупівель і ліквідація корупційних схем вже дозволили спрямувати до бюджету сотні мільярдів гривень.

Ми захищаємо свою мову, вкладаємо кошти у підтримку української культури.

Томос про автокефалію нашої православної церкви став актом духовної незалежності України.

Мир – це повне відновлення територіальної цілісності, суверенітету і незалежності України. Мир – це беззаперечне визнання Москвою нашого права йти своїм шляхом.

Ми продовжимо лінію на відновлення територіальної цілісності України, повернення окупованих територій Донецької та Луганської областей і Криму політико-дипломатичним шляхом, забезпечуючи єдність проукраїнської коаліції у світі, використовуючи інструмент санкцій та механізм міжнародної місії ООН на всій території окупованого Донбасу.

За репресії і знущання над нашими громадянами на окупованих територіях, за завдані збитки країна-окупант понесе відповідальність і змушена буде їх відшкодовувати через міжнародні правові механізми.

Ми й надалі робитимемо усе можливе для повернення додому всіх наших громадян, які стали заручниками російського агресора – як у Росії, так і на окупованих нею територіях України.

Усе перелічене створює надійну базу для реалізації нашої візії – перетворення України у велику успішну країну вільних і щасливих людей.

Від подолання бідності до сталого розвитку

Подолання бідності – основне завдання, від реалізації якого залежить виконання нашої візії України як великої держави щасливих людей. Ми повинні зосередити соціальну підтримку на найменш забезпечених верствах населення, як-то самотні люди похилого віку, особи з інвалідністю, багатодітні сім'ї.

Для нас головне – кожна людина, її щастя, можливості вільної самореалізації та гідного життя. Тому базовим принципом нашої політики є «гроші ходять за людьми». І це стосується й освітньої реформи, і змін у системі охорони здоров'я, і політики соціального захисту, і будь-якої іншої реформи. Ми продовжимо децентралізацію як основу всебічного розвитку громад і регіонів.

Суттєве зниження податкового навантаження розширило можливості роботодавців для підвищення заробітних плат працівникам. Ми продовжимо цю політику, зокрема через заміну оподаткування прибутку підприємств на оподаткування виведення капіталу з країни.

Нашим завданням є безпека власників і захист прав власності та інвестицій. Саме це – критерій успішності у реформі системи регулювання економічних відносин.

Зростання зарплат дасть змогу постійно підвищувати також і пенсії, забезпечивши їх гідний рівень. Ми збільшимо обсяги допомоги при народженні і догляді за дитиною, особливо тим родинам, які виховують трьох дітей і більше.

Ми гармонізуємо структуру і зміст нашої освіти та науки з європейськими стандартами, приведемо структуру підготовки кадрів у відповідність із потребами економіки і вимогами конкурентоздатності країни.

Інвестиції в освіту спрямуємо на підвищення оплати праці вчителів і викладачів, а також на можливості їхнього постійного професійного вдосконалення. Зокрема, йдеться про навчання передовим методикам за кордоном із обов'язковим

використанням набутих знань в Україні. Сприятимемо залученню до роботи в українських школах носіїв англійської мови.

По всій Україні розпочнемо масштабну програму ремонту медичних закладів. Завершимо медичну реформу, спрямовану на підвищення якості і доступності медичних послуг, зокрема і на селі, на підвищення зарплат медикам.

Продовжимо політику підтримки української мови як єдиної державної. Розширимо підтримку культурних проєктів – кіно, музики, книги та інших напрямів. Буде підтримано розвиток місцевих закладів культури, які стануть сучасними центрами розвитку громад.

Ми забезпечимо активну підтримку громадянському суспільству, створимо фонди для сприяння громадським ініціативам.

Ми робитимемо усе, аби захистити свободу слова та права журналістів.

Прорив та якісні зміни в економіці

Наша стратегія переходу від глибокої кризи і боротьби за виживання до сталого розвитку базується на тих секторах економіки, де ми можемо вийти на лідерські позиції. Вони стануть точками прориву, які підштовхнуть всю країну вперед. Вони принесуть кошти для того, щоби забезпечити відчутне підвищення рівня життя людей.

П'ять стратегічних пріоритетів дадуть потужний поштовх нашій економіці. Під них можна залучити мільярди доларів інвестицій. Їхня реалізація створить сотні тисяч робочих місць із достойною оплатою праці, дасть змогу створити робочі місця у суміжних галузях, посилить попит і дасть поштовх розвитку для десятків тисяч малих підприємств. Це знизить рівень робочої еміграції українців, створить мотивацію працювати в Україні.

Збільшення чисельності населення світу створює величезну нішу для України як глобального аграрного лідера. Але справжнє лідерство можливе лише за умови, коли експорт

переробленої продукції буде значно перевищувати продаж сировини. Саме на створення переробних підприємств, розвиток інфраструктури для виробників сільськогосподарської продукції і захист прав власників спрямовані першочергові кроки для розвитку агросектору.

IT-сектор уже допомагає Україні збільшити частку креативного середнього класу, що важливо для стабільності, стійкості економіки і країни загалом, для демократії. Але, щоб стати справжнім лідером у цьому секторі, від надання послуг та аутсорсингу, ми сприятимемо перетворенню сектору на креативну індустрію із постійним збільшенням його внеску у вітчизняну економіку.

В індустрії робимо ставку на високотехнологічні галузі з високою доданою вартістю. Традиційно в Україні сильними були і є авіабудування і космічна галузь, суднобудування, оборонно-промисловий комплекс.

Ми спрямуємо зусилля на залучення інвестицій і сприяння експорту продукції з високим рівнем доданої вартості. Окремий пріоритет – підтримка української науки і сприяння її тіснішій взаємодії з реальним сектором.

Для того, щоб реалізувати потенціал української економіки, необхідно перетворити її на транспортно-логістичний хаб Європи. Це потребує модернізації транспортної інфраструктури. На це будуть спрямовані кошти і національних, і міжнародних інфраструктурних фондів, і приватні інвестиції.

Покращення інфраструктури стане поштовхом, зокрема, і для туристичної галузі, яка є потужним двигуном для місцевого розвитку. Без перебільшення, кожна громада має можливість для створення унікального, привабливого туристичного маршруту – навколо природних принад або унікальних історичних пам'яток. Світ лише зараз відкриває для себе Україну, тож можемо увійти до десятка найпопулярніших культурно-туристичних напрямків у Європі. Оскільки туризм є колосальним ринком для малого і середнього бізнесу, будемо підтримувати ініціативи, спрямовані на розвиток туристичних можливостей.

Формула використання наших стратегічних переваг, зосередження зусиль на пріоритетах розвитку, які дадуть змогу забезпечити якісний прогрес усій економіці країни, дасть перспективу місту й селу, кожній громаді. Політика децентралізації буде продовжена.

Все це дозволить наповнити державний та місцеві бюджети, дасть можливість підвищувати зарплати бюджетникам, пенсії, соціальні виплати. Ця стратегія наблизить нас до соціальних критеріїв членства в Європейському Союзі, до побудови країни вільних і щасливих людей.

Україна – це Європа.

03.02.2019

(Передвиборча програма Порошенка П. О. URL: <https://www.cvk.gov.ua/pls/vp2019/wp005pt021f01=295pt001f01=719.html> (дата звертання: 18.03.2019)).

НОВИЙ КУРС УКРАЇНИ
Передвиборна програма
кандидата на пост Президента України
ТИМОШЕНКО Юлії Володимирівни

Нам, **ВЕЛИКОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДУ**, треба стати сильними і успішними, стати як рівні серед рівних в один ряд з розвинутими країнами світу. Я переконана, що Україна зможе стати процвітаючою потужною європейською країною. І ми це зробимо!

Новий Курс України – це реалістичний і сильний шлях повернення миру та окупованих територій. Це наш шлях до успіху, прокладений великою командою українських фахівців. Сотні експертів, правознавців, економістів, соціологів, конституціоналістів, представників українського креативного класу, громадянського суспільства працювали над Новим Курсом України більше чотирьох років. До цього національного плану включено п'ять напрямів змін: Нова Стратегія Миру та Без-

пеки, Нова Народна Конституція, Нова Економічна Стратегія, Нова Соціальна Доктрина та Нова Молодіжна Політика.

НОВА СТРАТЕГІЯ МИРУ ТА БЕЗПЕКИ

СИЛЬНА ДИПЛОМАТІЯ. Завдання української армії на сучасному етапі – стримувати агресора і нарощувати сили. Завдання української дипломатії – на чолі з Президентом – йти у наступ і домагатися колективних заходів з примусу агресора до миру і повернення Криму та Донбасу. Ми доб’ємося організації справжнього переговорного процесу та відновлення миру відповідно до Будапештського Меморандуму. Ми повернемо військово-дипломатичним шляхом мир та окуповані території Криму та Донбасу.

СИЛЬНА АРМІЯ. Дипломатичним шляхом можна досягти лише тих цілей, для досягнення яких є достатньо воєнних можливостей. Саме тому однією з основ нашої стратегії миру і безпеки є зміцнення української армії. Ми проведемо повну модернізацію Збройних Сил України за стандартами НАТО та наростимо нашу військову потужність до рівня, що гарантує безпеку країні і кожній родині.

НАДІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВОЇНА. Одразу після президентських виборів буде запроваджено новий контракт на службу в Збройних Силах України, який розроблявся на основі пропозицій тисяч військовослужбовців і який забезпечить європейський рівень умов служби для солдатів та офіцерів. Важливою частиною нового контракту буде затверджений законом мотиваційний пакет, що включає гарантоване забезпечення житлом, безоплатним медичним обслуговуванням, гідним пенсійним страхуванням та інші важливі питання, а також додаткові пільги для учасників бойових дій та членів їхніх родин.

РЕІНТЕГРАЦІЯ І ВІДБУДОВА ЗВІЛЬНЕНИХ ВІД ОКУПАЦІЇ ТЕРИТОРІЙ. Деокупація і реінтеграція тимчасово окупованих територій України – не послідовні етапи, а

паралельні взаємопов'язані процеси, якими необхідно займатися вже сьогодні. Нашою командою розроблено українську програму реінтеграції Криму і Донбасу, що є альтернативою сьогоднішній «мінській формулі». Головне завдання цієї програми – зруйнувати стіну страху, нерозуміння і ненависті, яка штучно зводиться між Україною і окупованими територіями. Головне завдання цієї програми – вивести мільйони людей зі стану стресу.

СТЯГНЕННЯ КОМПЕНСАЦІЇ З РОСІЇ. Ми проведемо ретельну інвентаризацію заподіяної Росією шкоди. Ми готові докласти вичерпних зусиль для притягнення Російської Федерації як держави-агресора до юридичної відповідальності. Мета таких зусиль – отримання компенсації за шкоду, заподіяну українським громадянам, українському бізнесу та українській державі. Ми захищатимемо в судових інстанціях права держави та громадян, які були порушені державою-агресором Російською Федерацією.

НОВА НАРОДНА КОНСТИТУЦІЯ

Кланово-олігархічну систему буде ліквідовано. Недоторканість усіх високопосадовців – президента, суддів, депутатів – буде повністю ліквідовано. Буде зменшено кількість народних депутатів – з 450 до 350. Громадяни отримають беззаперечне право змінювати центральну та місцеву владу в будь-який момент через справжній референдум за народною ініціативою замість жертовних революцій. Всі контролюючі органи будуть призначатися незалежно від політиків, депутатів, виконавчих та судових органів влади. Мирових суддів та суддів місцевих судів буде обирати народ без політичної реклами. Громадянам буде надано право на законодавчу ініціативу у формі петицій. Парламентську опозицію буде наділено всіма правами парламентського контролю. Буде надано сильні права та можливості місцевим громадам. Вони будуть мати право формувати свої виконавчі комітети, мати гарантовано закріплені за їхнім

бюджетом податки. Громади зможуть повністю розпоряджатися своєю землею. Земля за межами населених пунктів буде належати громадам.

НОВА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ

ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ. Ми відновимо довіру до банківської сфери, підтримаємо створення та розвиток українських банків. Ми змінимо неефективну політику НБУ у сфері монетарного, валютного і банківського регулювання. Ми відновимо справедливість для тих людей, які втратили свої банківські вклади та власність під час стрімкого падіння курсу гривні.

НОВА ЕНЕРГЕТИЧНА ПОЛІТИКА. Ми створимо умови для стрімкого розвитку відновлюваної енергетики: сонячної, вітрової, геотермальної та інших. Буде впроваджено повноцінний ринок електроенергії, що створить реальну конкуренцію та дозволить зменшити тарифи на електроенергію. Ми повністю демонополізуємо імпорт газу та забезпечимо в Україні біржову торгівлю всіма енергоресурсами, що дозволить формувати прозорі ціни та сприятиме зниженню вартості енергоносіїв. Держава стрімко розвиватиме власну вугільну галузь замість імпортування дорогого закордонного вугілля.

РЕФОРМУВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРА ТА ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН. Буде зупинено варварську експлуатацію сільськогосподарських земель та запроваджено дієвий контроль за сівозмінами, технологіями обробки землі. Ми визначимо головною стратегією аграрної політики розвиток та державну підтримку фермерських господарств і малих та середніх сільськогосподарських підприємств. Негайно після президентських виборів буде прийнято закон про введення для аграріїв єдиного податку на гектар землі.

ОПТИМАЛЬНА ПОДАТКОВА СИСТЕМА. Реорганізуємо органи податкової служби та остаточно ліквідуємо податкову міліцію. Ліквідуємо 37 корупціогенних квазіподатків, які дають чиновникам можливість тиснути на бізнес. Ми

скасуємо податок на додану вартість та введемо податок на реалізацію. Замість єдиного соціального внеску, який тримає в тіні 50 % заробітної плати, буде введено персоніфіковану пенсійну систему з приватними накопичувальними рахунками для кожного громадянина України.

НОВА СОЦІАЛЬНА ДОКТРИНА

ЄВРОПЕЙСЬКА ЗАРОБІТНА ПЛАТА. Ми ставимо за мету поступово, за п'ять наступних років, досягти рівня середньої заробітної плати Польщі у доларовому вимірі. Сьогодні середня заробітна плата в Польщі у 3,5 рази вища, ніж в Україні.

СПРАВЕДЛИВІ ПЕНСІЇ. Ми запровадимо персоніфіковану пенсійну систему. Пенсійні внески відкладатимуться на особовий рахунок кожної людини у державному банку протягом усього періоду роботи. Пенсійні збереження будуть щорічно індексуватись, на них будуть нараховуватися депозитні відсотки. Держава гарантуватиме збереження приватних пенсійних рахунків усіма своїми ресурсами. Якщо людина не встигне використати гроші на своєму пенсійному рахунку за життя, суму, яка залишиться, будуть успадковувати члени її родини. Буде скасовано порядок, який позбавляє пенсій працюючих пенсіонерів.

ДОСТУПНА МЕДИЦИНА. Буде запроваджено обов'язкове медичне страхування за рахунок коштів роботодавців з одночасним зменшенням удвічі податкового навантаження на їх підприємства. Медична страховка буде включати повне забезпечення кожного громадянина медичними послугами всіх рівнів найвищої якості та медикаментами. За неповнолітніх дітей, непрацездатних та безробітних осіб і пенсіонерів медичні страхові внески у повному обсязі буде сплачувати держава. Ми підвищимо за п'ять років заробітну плату медиків до рівня заробітної плати медиків у Польщі. Ми проведемо повну модернізацію лікарень, поліклінік та фельдшерсько-акушер-

ських пунктів за рахунок залучення довгострокового експортного кредитування строком не менше ніж на 20 років і за кредитною ставкою не більше 3 % річних.

СПРАВЕДЛИВІ ТАРИФИ. У перший місяць роботи нового президента будуть зменшені ціни на газ у 2 рази, а це означає також зменшення тарифів на тепло і гарячу воду. Ми спрямуємо газ українського видобутку виключно на потреби населення. Побудуємо LNG-термінали для імпорту скрапленого газу неросійського походження, що призведе до зменшення вартості газу для промисловості.

ЯКІСНА ТА ДОСТУПНА ОСВІТА. Всеохоплюючим пріоритетом Нового Курсу України, пріоритетом всього нашого українського життя ми визначили виховання, освіту та науку. І цей пріоритет буде першочергово забезпечено фінансовими ресурсами, сильними стратегіями та організаційними можливостями держави. Ми відновимо програми безоплатного позашкільного розвитку дітей. Держава буде мати спеціальні програми розвитку та освіти для особливо обдарованих дітей. За п'ять років ми піднімемо заробітні плати освітян – вихователів, вчителів, бібліотекарів та викладачів – до європейського рівня. В усіх навчальних закладах буде поновлено медичні пункти.

УКРАЇНЬСЬКА КУЛЬТУРА ТА ДУХОВНІСТЬ. Фінансування культурного та духовного розвитку народу, збереження та примноження його культурної спадщини буде одним із пріоритетних напрямів спрямування державних коштів. Буде розгорнуто потужні центри присутності української культури за кордоном. Буде надаватися державна підтримка для фінансування перекладів іноземними мовами найкращих творів української літератури, їх видання та розповсюдження по світу. Ми проведемо інвентаризацію всіх унікальних пам'яток української архітектури, внесемо їх в єдиний національний реєстр і реалізуємо програми з реставрації та збереження цих пам'яток. Ми гарантуємо, що заробітна плата працівників культури буде за п'ять років доведена до європейських стандартів.

НОВА МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА

НОВІ РОБОЧІ МІСЦЯ. Нова Економічна Стратегія України, яку ми пропонуємо, підніме виробництво та допоможе створити мільйони нових робочих місць із гідною заробітною платою, у тому числі для молоді. Будуть надані суттєві податкові пільги роботодавцям, які працевлаштовують випускників навчальних закладів.

МІКРОКРЕДИТУВАННЯ НОВОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА. Ми втілимо в життя програму довгострокового банківського мікрокредитування для молоді та середнього класу для всіх типів бізнесу. Для забезпечення програми мікрокредитування буде прийнято спеціальний закон. Згідно з цим законом кожен комерційний банк України буде зобов'язаний організувати департамент мікрокредитування та створити банк даних із десятків тисяч бізнес-планів, які пройшли банківську експертизу. Обсяг одного мікрокредиту не може перевищувати еквівалент 100 тис. доларів. Такі мікрокредити будуть надаватися без застави – на основі обов'язкового страхування ризиків та під 3 % річних. Все фінансування буде здійснюватися виключно цільовими перерахуваннями за складовими бізнес-плану.

ДОСТУПНЕ ЖИТЛО. Буде створено державний фонд страхування іпотечних кредитів. Іпотечний кредит із страхуванням буде забезпечувати придбання житла без першого внеску і без застави, під спеціальне страхування ризиків. Після корекції політики Національного банку України та зупинення інфляції ставка за кредитами, в тому числі й іпотечними, буде становити не більше 3 % річних. Іпотечний кредит буде видаватися на строк від 10 до 30 років. Якщо члени родини, які погасили іпотечний кредит, тимчасово втратили роботу, то ніхто не матиме права одразу забирати квартиру. Надаватиметься певний час на пошук нової роботи, і на цей час виплата іпотечного кредиту буде призупинятися.

ПІДТРИМКА СІМЕЙ, ЯКІ НАРОДЖУЮТЬ УКРАЇНІ ДІТЕЙ. Повернемо виплати на народження дитини,

які були раніше: 50 тис. гривень – при народженні першої дитини, 100 тис. гривень – при народженні другої дитини, 150 тис. гривень – при народженні третьої дитини та всіх наступних дітей. Виплати будуть здійснюватися одноразово у перший тиждень після народження дитини. Для багатодітних родин держава започаткує спеціальні програми підтримки.

Кожен із нас хоче змін! Цілий народ прагне побачити Україну іншою – щасливою, заможною та успішною. Це дуже важливий вибір!

НОВИЙ КУРС УКРАЇНИ – НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ КОЖНОГО!

Юлія ТИМОШЕНКО

(Передвиборча програма Тимошенко Ю. В. URL: <https://www.cvk.gov.ua/pls/vp2019/wp005pt021f01=225pt001f01=719.html> (дата звертання: 18.03.2019)).

ПЕРЕДВИБОРЧА ПРОГРАМА КАНДИДАТА НА ПОСТ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ВОЛОДИМИРА ЗЕЛЕНСЬКОГО

Я розповім Вам про Україну своєї мрії.

Україну, де стріляють лише салюти на весіллях та днях народженнях.

Україну, де відкрити бізнес можна за годину, отримати закордонний паспорт – за 15 хвилин, а проголосувати на виборах – за одну секунду в Інтернеті.

Де немає оголошень «Робота в Польщі». А в Польщі є оголошення «Робота в Україні».

Де в молодій сім'ї є один клопіт – обрати квартиру в місті чи замський будинок.

Де лікарі та вчителі отримують реальну заробітну плату, а корупціонери – реальні строки.

Де недоторканими є Карпатські ліси, а не депутати.

Де бабця отримує гідну пенсію, а не інфаркт від рахунку за комуналку.

Де підставою призначення на посаду стають розум, освіта, талант і совість, а не те, що разом хрестили дітей.

Де дороги є, а дурнів – немає.

Це – Україна реальної та здійсненої мрії. Україна найближчого майбутнього.

Україна, в яку повертаються.

Україна, якою ми будемо пишатись та цінувати, а всі решта – знати і поважати.

Україна – з якої не поїдуть наші діти.

А тепер про те, як це зробити.

Те, що я презентую – це не просто моя програма. Це мої цінності. Це те, у що я вірю і чому готовий служити.

Народовладдя через референдуми

Одразу хочу запевнити – іду на один термін, щоб змінити систему заради майбутнього.

Торгувати принципами, репутацією, країною заради збереження влади не стану. Буду чесним та відданим Україні та передам її в руки нового покоління політиків.

Хочу нагадати, що саме воля народу, висловлена на референдумі 1 грудня 1991 р. – народила Україну як державу. З того часу в нас не було референдумів, на яких народ би щось вирішував.

Мій перший законопроект: «Про народовладдя». У ньому ми разом закріпимо механізм, за яким тільки Народ України буде формувати основні завдання для влади через референдуми та інші форми прямої демократії. В сучасній Україні це повинно відбуватись із максимальним використанням новітніх технологій.

Людина – вища цінність

Держава для Людини, а не Людина для держави. Повага до людської гідності повинна стати основним принципом у діяльності держави. Реформи повинні позитивно відображатись на кожній Людині, а не на десятиох сім'ях.

Моя мета побудувати державу, яка надає своїм громадянам якісний сервіс. Для цього потрібно максимально скоротити кількість функцій держави.

Менше Держави в житті Людини, більше Людини в житті Держави!

Справедливість і Рівність усіх перед Законом

Справедливість – основа довіри у суспільстві. Немає довіри – немає держави.

28 років нам обіцяють суспільство рівних можливостей, натомість щоразу поділяють нас за різними ознаками. Насправді є тільки один поділ: ми і вони. Ми – це Народ України. Вони – це «політичні пенсіонери», які кочують із влади до опозиції, з партії в партію і постійно створюють собі вигідне місце, прикриваючись недоторканністю.

Впроваджувати рівність та справедливість почну із себе. Мої законопроекти у цьому напрямі: «Про зняття недоторканності з Президента України, народних депутатів і суддів»; «Про імпічмент Президента України»; «Про відкликання народного депутата України».

Ніяких «корочок», ніякого «телефонного права». Невідворотність відповідальності та справедливе і законне покарання – основа чесної України.

Вибори до Парламенту та місцевих рад мають відбуватися за відкритими списками. «Кнопкодавство», «депутатські прогули» – автоматична підстава до позбавлення депутатського мандату.

Судова гілка влади повинна стати Владою, а не прислужником у Президента, уряду, Парламенту, місцевої влади. Ми повернемо довіру і повагу до суду. Для простих спорів – мирові судді, які обираються народом. Для кримінальних злочинів – ефективний суд присяжних, який складається з народу.

Безпека Людини. Безпека Країни

Ми повинні вибороти мир для України. Перед гарантами за Будапештським меморандумом і партнерами з ЄС ми ставитимемо питання підтримки України у прагненні завершити війну, повернути тимчасово окуповані території і змусити агресора відшкодувати завдані збитки. Задача національних інтересів і територій не може бути предметом жодних перемовин.

Професійна армія має стати школою лідерства і свободи. Армія повинна бути престижною службою, де отримані навички і знання будуть успішно застосовані і в реальному секторі економіки. Бюджет на армію має перестати бути «годівницею» для «кабінетних генералів», а повинен забезпечити гідні умови служби і розвиток солдата.

Рух України до НАТО та інших безпекових об'єднань – запорука нашої безпеки, в яку я вірю, та яка повинна отримати підтвердження через всеукраїнський референдум. Моє завдання зробити так, щоб зарплата військовослужбовців була на рівні натівських стандартів.

Органи правопорядку повинні припинити займатись економічним тиском на бізнес і повернутись до виконання своїх прямих обов'язків із забезпечення безпеки громадян. Час повернути довіру до правоохоронних органів, яку ми плекали на початку реформи. СБУ не буде займатись економічними злочинами.

Заможний громадянин – заможна держава

Головна мета моєї діяльності – заможний Українець. Наш вибір – економіка, зорієнтована на потреби кожного громадянина.

Всі роки влада штучно створювала ситуацію, за якої чесно вести бізнес в Україні для підприємця було практично неможливо. Тому ми запровадимо одноразову «нульову декларацію» для бізнесу. Кожен бізнесмен за 5 % зможе задекларувати та легалізувати свої доходи. Отримані кошти підуть на зменшення тарифного навантаження для малозабезпечених. Пройшовши

«економічне чистилище», кожен отримає шанс у подальшому чесно вести бізнес в країні.

Першочергові завдання розвитку економіки: детінізація економіки, свобода конкуренції, розвиток внутрішнього виробництва, довгострокове недороге кредитування. Я, як Президент, буду гарантом кожному великому інвестору, який прийде в Україну.

Податки стануть простими і зрозумілими. Заміна податку на прибуток податком на виведений капітал дасть бізнесу більше свободи для розвитку і знизить адміністративний тиск. Платити податки мають всі.

Бюджет держави повинен стати народною казною, а не системою забаганок народних депутатів.

Формування прозорого ринку землі.

Україна повинна перейти на забезпечення своїх потреб за рахунок власних енергетичних ресурсів, ставши згодом їх експортером на європейський ринок.

Необхідно впровадити економічний паспорт українця. Кожна дитина матиме право накопичувати на своєму рахунку частину від реалізації державою природних благ (надра, землі тощо). Після досягнення повноліття дитина отримає ці накопичення як власний стартовий капітал. Українець повинен стати основним акціонером України!

Найбільша країна Європи не може бути найбіднішою.

Не боротьба з корупцією, а перемога над нею

«Не вкради!» – основна заповідь у боротьбі з корупцією.

Нульова толерантність до корупції на всіх рівнях. Підозрюваний у корупції не вийде під заставу. Засуджений за корупцію отримає конфіскацію майна і довічну заборону обіймати державні посади. Викривач корупції перебуватиме під захистом держави та отримуватиме матеріальне заохочення. Я сам не крав і нікому не дозволю!

Новоствореним антикорупційним органам і Вищому антикорупційному суду – максимальну державну підтримку для ефективного виконання їх завдань.

Чесні посадовці отримають гарантовані гідні заробітні плати, відкриті конкурси на посади, високий соціальний статус і державне страхування.

Моя ціль – повна відкритість діяльності влади, автоматизація публічних процесів онлайн, зведення всього функціоналу держави до розмірів смартфона.

Мета: не брати, не давати, а хто не зрозумів – саджати!

Здорова та освічена нація

Професії лікаря та вчителя повинні стати престижними і високооплачуваними.

Лікарні і школи отримають сучасне обладнання, оновлять свою інфраструктуру. Скоротимо адміністративну надбудову системи охорони здоров'я та освіти.

Найважливіший крок в охороні здоров'я – перехід до страхової медицини. Пацієнт буде сам визначати програму страхування, обирати заклад, лікаря, спосіб лікування. Базовий рівень страхування для малозабезпечених верств населення – за рахунок держави.

Ліки, які пройшли реєстрацію в країнах ЄС та США, не будуть отримувати додаткових дозволів в Україні.

Велика увага – медицині профілактичній. Хвороби треба запобігати, а не лікувати. Програма популяризації здорового способу життя. Введення обов'язкового безкоштовного щорічного медичного огляду.

Освіта – це майбутнє нації! Початкова освіта повинна формувати дитину щасливу. Загальна освіта – людину сучасних знань. Професійно-технічна освіта – людину, яка вміє. Вища освіта – людину майбутнього.

Ми запровадимо принцип «гроші ходять за талановитим студентом». Кожен шкільний геній отримає освітній ваучер,

який зможе витратити на навчання у будь-якому обраному ним закладі вищої освіти.

Створимо всі умови для того, щоб державні та приватні заклади освіти отримали рівні права. Держава гарантуватиме прозоре та легке ліцензування, підтримку і розвиток приватної освіти. Ми відкриємо український ринок для кращих іноземних закладів освіти.

Світ вдосконалюється щодня. Тому наш принцип – «освіта впродовж всього життя». Кожен матиме шанс підвищити свій рівень до того, який є затребуваним на ринку сьогодні.

Українці – нація, яка навчається!

Комфортна країна

Україна повинна стати країною, де зручно і затишно всім.

Молоді – якісну освіту, працевлаштування, простір для самореалізації. Відновимо програми молодіжного житлового кредитування. Молодим підприємцям – державну підтримку і рік пільгового оподаткування.

Старшому поколінню – гідне пенсійне забезпечення. Перехід від солідарної до накопичувальної пенсійної системи. Всі страхові накопичення, зроблені людиною за життя, не будуть пропадати у фондах, а переходитимуть у спадщину. Ми забезпечимо монетизацію пільг і субсидій.

Країна потребує капітального ремонту інфраструктури. Будівництво доріг за європейськими стандартами, автоматичний контроль ваги та швидкості автомобілів, відновлення аеропортів у кожному обласному центрі, підписання угоди «Відкрите небо» з ЄС, усунення монополізму на транспорті – мої пріоритети.

Для рівного розвитку регіонів ми перестанемо концентрувати центральні органи влади у Києві. Влада повинна бачити проблеми на місцях, а не з вікон своїх київських кабінетів. Це підніме благоустрій у регіонах і дасть шанс працевлаштування на місцях.

Ми створимо умови, щоб люди, які роз'їхались по світу, мали б бажання повернутись додому. «Хочу виїхати» ми повинні замінити на «хочу повернутись».

Екологія країни – це інвестиція в майбутні покоління. Введення європейських стандартів промислового і продовольчого виробництва. Україна має стати світовим екологічним продовольчим супермаркетом.

Сортування та переробка сміття, відмова від пластику, контроль за вирубною лісів, забрудненням річок, виснаженням чорноземів – наш внесок у майбутнє країни.

Електронна країна

Держава забезпечить всіх мешканців доступом до швидкого Інтернету. Ми сприятимемо розвитку цифрової грамотності населення незалежно від віку.

Уся інформація про формування та використання бюджетів, проведення тендерів, закупівель, аукціонів буде доступною всім. Публічні процеси будуть автоматизовані, адже комп'ютер хабаря не бере. Послуги, які можуть надаватись електронно, будуть впроваджені першочергово.

Громадяни України отримають можливість долучатись до прийняття важливих рішень влади через мережу Інтернет, зокрема і до голосування на виборах і референдумах.

Україна має всі підстави стати одним з найбільших у світі хабів для стартапів та високотехнологічного виробництва.

Подивимось правді в очі. Україна, яка 28 років будувалась руками «професійних державотворців», на сьогодні є просто неконкурентоспроможною у світі. Сучасні політики пов'язані давніми образами, кумівством, бізнес-проектами, не здатні змінити Україну.

Україна сьогодні потребує не просто нових облич. Вона потребує **НОВИХ ІДЕЙ!** Моє головне завдання – привести до влади порядних і патріотичних фахівців.

Треба міняти країну і змінюватись самим. Треба брати відповідальність на себе і показувати приклад майбутнім по-

колінням. Треба єднатись усім, хто незалежно від статі, мови, віри, національності просто ЛЮБИТЬ УКРАЇНУ!

ЗМІНИМО УКРАЇНУ РАЗОМ!

(Передвиборча програма Зеленського В. О. URL: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vp2019/WP001> (дата звертання: 18.03.2019)).

Тести з теми 8:

1. *Що вважають першим задокументованим випадком раннього контент-аналізу?*
 - а) дослідження Дж. Спіда «Чи газети сьогодні новини?»;
 - б) аналіз змісту апокрифічного видання 90 церковних гімнів «Пісні Сіону»;
 - в) «Пропагандистська техніка у світовій війні» Г. Д. Лассвелла;
 - г) «Провінційна газета» М. Уїллі.

2. *Хто з перерахованих дослідників є засновником методу контент-аналізу?*
 - а) Б. Метьюз;
 - б) Н. Лейтес;
 - в) Г. Лассвелл;
 - г) А. Джордж;
 - д) В. Шалак.

3. *Зіставте напрямок контент-аналізу з його характеристикою:*
 - а) класичний;
 - б) інструментальний;
 - в) психолінгвістичний;
 - г) соціально-критичний;

- 1) суть методики полягає у виявленні того, як часто та чи інша одиниця аналізу з'являється в документах і повідомленнях у зв'язку з іншими одиницями аналізу;
- 2) за одиницю аналізу обираються теми, які відбивають соціальні аспекти поведінки індивіда, його психологію, оцінку цього автором;
- 3) ґрунтом для специфічних висновків є факт появи аналізованої одиниці в повідомленні чи його певній частині;
- 4) текст (нечисловий) перетворюють у кількісні дані.

4. У якому рядку вказані всі основні вимоги до контент-аналізу?

- а) об'єктивність, систематичність, вимірювальність;
- б) об'єктивність, вимірювальність;
- в) систематичність, вимірювальність, швидкість;
- г) строгість, швидкість.

5. Дефініцію якого терміна подано нижче?

Алгоритмічне виявлення на основі статистичного і лінгвістичного аналізу, а також штучного інтелекту раніше невідомих зв'язків і кореляцій у вже наявних неструктурованих текстових даних для проведення значеннєвого аналізу, забезпечення навігації і пошуку в неструктурованих текстах з кінцевою метою одержання нової цінної інформації – знань має назву ...

(самотійна відповідь)

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Політична лінгвістика як наукова дисципліна.
2. Зв'язки політичної лінгвістики з іншими галузями знань.
3. Етапи розвитку політичної лінгвістики.
4. Згальна характеристика напрямів сучасної політичної лінгвістики.
5. Риторичний напрям політичної лінгвістики.
6. Когнітивний напрям політичної лінгвістики.
7. Дискурсивний напрям політичної лінгвістики.
8. Мовна картина політичного світу.
9. Політична комунікація: типові властивості, дискурсивні характеристики.
10. Політична мова: визначення, основні ознаки.
11. Політичний дискурс: визначення, ознаки, підходи до кваліфікації.
12. Міфологізація політичної комунікації.
13. Театралізація політичної комунікації.
14. Ритуалізація політичної комунікації.
15. Агональність політичної комунікації.
16. Поняття піару. Типу піару.
17. Біографія політика як різновид політичного тексту.
18. Слоган у політичній комунікації.
19. Політична програма: структурні й семантичні особливості.
20. Агітаційні політичні тексти.
21. Іміджеві політичні тексти.
22. Листівки як знаряддя політичних маніпуляцій.
23. Особливості жанру інтерв'ю.
24. Жанри політичного фольклору.
25. Класифікація мовних засобів впливу на свідомість адресата в політичному дискурсі.
26. Аксіологічна лексика, аксіологічна модель «своє» – «чуже» в сучасному українському політичному дискурсі.

27. Метафоризація як вияв мовної реалізації впливу в політичному дискурсі.
28. Метафоричні моделі в українському політичному дискурсі.
29. Перифрази в політичному дискурсі.
30. Фразеологічні одиниці в політичному дискурсі.
31. Прецедентні феномени як засіб впливу в політичному дискурсі.
32. Прагматична роль іншомовних вкраплень в українській політичній пресі.
33. Графічні засоби впливу в політичному дискурсі.
34. Політична реклама, її специфіка як різновиду політичної комунікації.
35. Політичний імідж як комунікативний елемент політичної реклами.
36. Різновиди політичної реклами.
37. Основні прийоми побудови текстів політичної реклами.
38. Контент-аналіз як метод дослідження. Історія становлення контент-аналізу.
39. Сутність і принципи методу контент-аналізу. Етапи проведення контент-аналізу.
40. Типи контент-аналізу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

Будаев Э. В., Чудинов А. П. Зарубежная политическая лингвистика: учебное пособие. 3-е издание, стереотипное. М.: Флинта, 2012. 352 с.

Будаев Э. В., Ворошилова М. Б., Дзюба Е. В., Красильникова Н. А. Современная политическая лингвистика: учебное пособие. / Отв. ред. А. П. Чудинов. Екатеринбург: Урал. гос. пед. ун-т, 2011. 252 с.

Васильев А. Д. Очерки политической лингвистики: монография. 2018. Москва: Флинта. 144 с.

Кондратенко Н. Український політичний дискурс: Текстуалізація реальності. Одеса: Чорномор'я, 2007. 156 с.

Кондратенко Н., Стрій Л., Билінська О. Лінгвопрагматика політичного дискурсу: типологія мовленнєвих жанрів: монографія / за заг. ред. Н. В. Кондратенко. Одеса: Астопринт, 2019. 236 с.

Нагорна Л. П. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. К.: Світогляд, 2005. 316 с.

Реклама та PR у масовоінформаційному просторі: монографія / Т. Ю. Ковалевська, Н. В. Кондратенко, Н. В. Кутуза та ін.; за заг. ред. О. В. Александрова; відп. ред. Т. Ю. Ковалевська, Н. В. Кутуза. Одеса Астропринт, 2009. 400 с.

Ситар Г. В., Куценко В. О. Теоретичні та прикладні проблеми політичної лінгвістики: навчально-методичний посібник з курсу «Політична лінгвістика» для студентів спеціальності «Прикладна лінгвістика». Донецьк: ДонНУ, 2009. 60 с.

Славова Л. Л. Мовна особистість політика: когнітивно-дискурсивний аспект. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010. 358 с.

Терлецька І. В. Політична реклама: навчальний посібник / Дніпропетровський національний ун-т. Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2002. 47 с.

Чудинов А. П. Политическая лингвистика: учебное пособие. Москва: Флинта, 2012. 232 с.

Чудинов А. П. Очерки по современной политической метафорологии: монография / Урал. гос. пед. ун-т. Екатеринбург, 2013. 176 с.

Chilton, Paul A. (Paul Anthony). *Analysing political discourse: theory and practice*. London and New York, 2004. Routledge, Taylor & Francis. 241 p.

Fairclough Isabela, Fairclough Norman. *Political Discourse Analysis: A Method for Advanced Students*. Routledge 2013. 270 p.

Допоміжна

Алешина Е. Ю. Жанровая градация политического дискурса. *Российский гуманитарный журнал*. 2016. Т. 5. № 3. С. 293–301.

Бабій Ю. Б. Стратегія маніпулювання і тактики її репрезентації в структурі сучасного політичного дискурсу. Одеська лінгвістична школа: інтеграція підходів / за заг. ред. Т. Ю. Ковалевської. Одеса: ПолиПринт, 2016. С. 263–268.

Билінська О. С. Агітаційні жанри українського політичного дискурсу: сугестивний і лінгвопрагматичний аспекти: автореферат дис. на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова / Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Одеса, 2017. 20 с.

Богданова І. В. Сугестивний потенціал прецедентних одиниць в українському медійному дискурсі початку ХХІ ст.: автореферат дис. на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова. Вінниця, 2016. 20 с.

Воробьева О. И. Политическая лингвистика: Современный язык политики: монография. М.: Икар, 2008. 296 с.

Ворошилова М. Б. Политический креолизованный текст: ключи к прочтению: монография. Екатеринбург: Уральский государственный педагогический университет, 2013. 194 с.

Гайдук Н. А. Актуальні концепти політичної комунікації: прагматична динаміка: автореферат дис. на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова / Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Одеса, 2018. 20 с.

Гринберг Т. Э. Политические технологии: ПР и реклама. М.: Аспект-Пресс, 2005. 317 с.

Громовенко В. В. Генезис політичної лінгвістики як самостійної науки. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2014. № 11. Том 1. С. 112–115.

Дзюба Е. В. Бархатные метафоры чешского политического дискурса. *Политическая лингвистика*. 2017. № 1. С. 31–40.

Завальська Л. В. Комунікативні стратегії і тактики в політичному інтерактиві: лінгвопрагматичний аспект: автореферат дис. на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова / Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Одеса, 2017. 20 с.

Кондратенко Н. В. Принципи текстотворення політичної програми як мовленнєвого жанру політичного дискурсу. *Записки з українського мовознавства*. 2017. Т. 2. Вип. 24. С. 124–131.

Кондратенко Н. В. Типологія мовленнєвих жанрів українського політичного дискурсу. *Studia Philologica* (Філологічні студії). 2017. Вип. 9. С. 18–22.

Кутуза Н. В. Комунікативна стратегія в рекламному дискурсі: психолінгвістичний аспект: монографія. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. 736 с.

Ляпина Т. В. Политическая реклама. К., 2000. 152 с.

Набокова І. Ю. Актуалізація концепту Перша леді / First lady в англomовному політичному дискурсі ЗМІ: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків, 2015. 20 с.

Ольшанский Д. В. Политический PR. Санкт-Петербург: Питер, 2003. 544 с.

Островська Н. В. Особливості соціально-комунікаційних технологій політичних ток-шоу в ефірі українських телеканалів: автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій: 27.00.06 – прикладні соціально-комунікаційні технології. Київ, 2015. 16 с.

Палей Т. А. Іронія як засіб політичної маніпуляції: лінгвістичний аспект (на матеріалі англomовного політичного дискурсу). *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія Філологія. Соціальні комунікації*. 2018. Т. 29 (68). № 1. С. 30–35.

П'єцух О. І. Парламентські дебати Сполученого Крoлівства Великої Британії та Північної Ірландії в когнітивно-дискурсивній парадигмі: монографія. Черкаси: вид. Чабаненко Ю. А., 2018. 388 с.

Пионтек Б. М. Общеязыковые факторы генезиса идеологии как категории политической лингвистики (на материале польского и русского языков): автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата филологических наук. М., 2012. 24 с.

Политическая лингвистика. 2014. № 1(47). Екатеринбург, 2014. 294 с.

Политическая лингвистика. 2014. № 2(48). Екатеринбург, 2014. 300 с.

Политический дискурс в парадигме научных исследований. Сборник статей международной научной конференции / под ред. канд. филол. наук, доц. Д. В. Шапочкина. Тюмень: Вектор Бук, 2014. 135 с.

Почепцов Г. Г. Имидж и выборы. К.: Ваклер, 1997. 456 с.

Почепцов Г. Г. Символы в политической рекламе. К.: Ваклер, 1997. 332 с.

Степаненко М. І. Політичне сьогодення української мови: актуальний перефразистикон: монографія. Харків: Вид. Іванченко І. С., 2017. 616 с.

Стрій Л. І. Ритуальні жанри українського політичного дискурсу: структурно-семантичний і лінгвопрагматичний аспекти:

автореферат дис. на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова / Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Одеса, 2015. 21 с.

Сучасний виборчий PR / В. В. Лісничий, В. О. Грищенко, В. М. Іванов та ін. К.: МАУП, 2004. 384 с.

Хусамар Муслех. Стратегия убеждения в политическом дискурсе (на материале выступлений британских, российских и арабских политиков). Диссертация на соискание ученой степени кандидата филологических наук: 10.02.01 – русский язык / Российский университет дружбы народов. Москва, 2018. 228 с.

Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса. М.: ИТДГК «Гнозис», 2004. 326 с.

Шейнов В. Пиар «белый» и «черный»: Технология скрытого управления людьми. М., 2005. 672 с.

Шило С. Б. Жанрова диференціація політичного дискурсу. *Мовознавчий вісник*. 2017. № 22–23. С. 125–132.

Яремко Я. П. Концептуальні поняття сучасної політології: лінгвокогнітологічний аспект: автореферат дис. ... д-р філол. наук: 10.02.01 – українська мова / Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2015. 36 с.

Kirvalidze Nino, Samnidze Nino. Political discourse as a subject of interdisciplinary studies. *Journal of Teaching and Education*, 2016. P. 161–170.

Sharififar Massoud, Rahimi Elahe. Critical Discourse Analysis of Political Speeches: A Case Study of Obama's and Rouhani's Speeches at UN. *Theory and Practice in Language Studies*. Vol. 5. No. 2. Pp. 343–349. February 2015. DOI: <http://dx.doi.org/10.17507/tpls.0502.14>

Wang Junling. A Critical Discourse Analysis of Barack Obama's Speeches. *Journal of Language Teaching and Research*. Vol. 1. No. 3. Pp. 254–261. May 2010. DOI:10.4304/jltr.1.3.254-261

Довідкова

Лингвистический энциклопедический словарь. М.: Советская энциклопедия, 1990. 687 с.

Мокиенко В. М., Никитина Т. Г. Толковый словарь языка Совдепии. Санкт-Петербург: Фолио-Пресс, 1998. 704 с.

Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.

Українська мова: Енциклопедія. К., 2007. 3-є вид. 856 с.

Штерн І. Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики: Енциклопедичний словник. К.: АртЕк, 1998. 336 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

Дистанційний курс «Сучасний політичний дискурс» на платформі дистанційного навчання ДонНУ імені Василя Стуса. URL: <https://moodle.donnu.edu.ua/course/view.php?id=1331>

Лінгвістичний портал. URL: <http://www.mova.dn.ua>

Лінгвістичний портал «Мова інфо». URL: <http://www.mova.info>

Лінгвістичні студії / Linguistic Studies. URL: <https://sites.google.com/site/lingvisticnistudii/>

Мовознавство. Науково-теоретичний журнал інституту мовознавства ім. О. О. Потебні. URL: <http://www.movoznavstvo.org.ua/>

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Сайт спеціальності «Прикладна лінгвістика» ДонНУ імені Василя Стуса. URL: <http://www.pldonnu.pp.ua>

Словник української мови в 11 томах. Академічний тлумачний словник (1970–1980). URL: <http://sum.in.ua>

Український лінгвістичний портал. URL: <http://ulif.org.ua>

Українські словники. URL: <http://slovopedia.org.ua/>

СЛОВНИК ТЕРМІНІВ ПОЛІТИЧНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Агональність – ознака політичного дискурсу, що означає боротьбу за «своїх» і проти «чужих», що особливо помітно в жанрах гасла, рекламного мовлення, у передвиборчих теледебатах і парламентських дебатах.

Аксіологія (грецьке *αξία* – «цінність») – наука про цінності, учення про природу духовних, моральних, естетичних та інших цінностей, їх зв'язок між собою, із соціальними, культурними чинниками та особистістю людини.

Анекдот (давньогрецьке – «ненадрукований») стисла, переважно гумористична або сатирична оповідь про якийсь характерний випадок у побутовому або суспільному житті з несподіваним і дотепним фіналом.

Антропоцентризм – це принцип, відповідно до якого людина є завершенням еволюції світобудови. Сам термін був вперше вжитий в добу Відродження. Суть його полягає в тому, що центр Всесвіту переноситься від проблем світобачення до конкретних проблем людини.

Аудіальна реклама – різновид реклами, що охоплює радіопередачі, виступи з гучномовцями і под., її особливість полягає у доступності для населення. Для такої реклами важливі ораторські здібності людини, володіння голосом, дикція, вміння переконувати і неважливою є її зовнішність.

Аудіовізуальна реклама – різновид реклами, що поєднує в собі аудіальну та візуальну рекламу, охоплює телевізійну рекламу і кінорекламу, її перевагою є масовість охоплення аудиторії, тому вона вважається найбільш ефективною.

Білий піар (власне піар, прозорі піар-технології) – різновид піару, спрямований до розуму людини і націлений на те, щоб переконати виборця в тому, що зона збігу програми, інтересів, особистості певного кандидата / партії й інтересів виборців ширше, ніж в інших кандидатів.

Візуальна реклама – різновид реклами, що включає публікації у друкованих ЗМІ, буклети, календарі, плакати, листівки,

вуличні білборди, характерною особливістю вважають обмежену ефективність через нетривалість впливу на адресата.

Власне діалогічність – ознака тексту (у тому числі політичного), визначувана тим, що у створенні тексту беруть участь декілька мовців (властива таким жанрам, як бесіди, інтерв'ю, прес-конференції, дебати).

Власне піар (білий піар, прозорі піар-технології) – різновид піару, спрямований до розуму людини і націленої на те, щоб переконати виборця в тому, що зона збігу програми, інтересів, особистості певного кандидата / партії й інтересів виборців ширше, ніж в інших кандидатах.

Гра – це різновид фізичної та інтелектуальної діяльності, позбавленої прямої практичної доцільності, який надає індивіду можливість самореалізації, що виходить поза межі його актуальних соціальних ролей. Ігровий складник є типовим для політичного дискурсу.

Дескриптивний (описовий) підхід до політичних текстів – один із підходів до аналізу політичних текстів, який полягає у фіксації й оцінці нових явищ без їх оцінки.

Дистанційність – ознака тексту, яка передбачає віддаленість у часі і просторі головних комунікантів, типова для політичних текстів.

Діалоги «на відстані» – жанр політичної комунікації, за якого політичний лідер відповідає на заздалегідь надіслані питання, подає коментар і оцінку висловлювань інших політиків.

Езотеричність – таємничість, неосяжність змісту реалії або ситуації для більшості людей.

Езотеричність політичної комунікації – ознака політичної комунікації, яка полягає у доступності змісту тільки для фахівців, можливості віднайти в ній прихований зміст, підтекст; ця ознака передбачає важливість не лише того, *що* сказав політик, але й того, *як саме* він це сказав, *про що* він умовчав, *що* приховав.

Експансіонізм – здійснення державою зовнішньої політики, спрямованої на поширення і зміцнення свого панування

над іншими державами, регіонами. Існують три типи експансіонізму: військовий, економічний та ідеологічний.

Експланаторність – генеративна теорія, спрямована на висвітлення глибинних процесів мовної діяльності.

Жанрова критика – аналіз жанрів політичних текстів риторичного спрямування відповідно до їх призначення.

Ідеографічна критика – метод опису історико-культурних реалій у їх неповторній ціннісній своєрідності, а також вивчення рідкісних, унікальних, нетипових явищ, предметів і фактів, які не мають подібних.

Ідеологічність – ознака політичної комунікації, ґрунтована на зв'язку політики та ідеології (система соціальних уявлень, групових знань, вірувань і думок, що мають своїм корінням групові цінності, норми, інтереси).

Ідеологія – система соціальних уявлень, групових знань, вірувань і думок, що мають своїм корінням групові цінності, норми, інтереси.

Імідж (англ. *image*, від лат. *imago, imitari* – «імітувати») – емоційно-забарвлений образ будь-якої особи (групи осіб, організації, товару), який склався в масовій свідомості та має характер стереотипу.

Іміджеві політичні анекдоти – різновид політичних анекдотів, спрямований на створення позитивного або негативного іміджу, висміювання особливостей політика, завжди містить оцінку політика.

Інституційність політичного дискурсу – однака політичного дискурсу, за якою його утворюють сукупність усіх мовленнєвих актів, використовуваних у політичних дискусіях, а також правил публічної політики, традиційних і перевірених досвідом.

Інтерв'ю (англ. *interview* – «зустріч», «бесіда») – жанр публіцистики, який передбачає оприлюднення в пресі, на радіо чи телебаченні розмови з конкретною особою у формі «запитання – відповідь», за рахунок якої можна подати суспільно вагомую новину, порушити актуальні теми, формувати образ

відповідної особи. Близький до жанру бесіди, відрізняється від останньої за критерієм офіційності.

Інтертекстуальність – ознака текстів, що полягає у використанні елементів відомого певній спільноті тексту (висловлення, ситуації) у процесі створення й функціонування нового тексту; у політичному дискурсі виявляється у відтворенні певних ідеологем, соціокультурних настанов, цінностей, норм. Адекватне сприйняття такого тексту передбачає володіння відповідними фоновими знаннями.

Інформативні політичні анекдоти – різновид політичних анекдотів, що містить оперативну та актуальну інформацію про політичні події в країні, часто експлікує підтекст, наявний в офіційних повідомленнях у ЗМІ.

Каузальні політичні анекдоти – різновид політичних анекдотів, що спрямований на інтерпретацію політичних подій, містять пояснення їх причиново-наслідкових зв'язків.

Кластерний аналіз – різновид статистичного оброблення інформації, призначений для розбиття сукупності об'єктів на однорідні групи (кластери, класи), тобто багатовимірної класифікації даних.

Комунікативна інтенція – категорія політичного дискурсу, що передбачає переконання, вплив на масову та індивідуальну свідомість з метою політичної переорієнтації.

Конвенційність політичного дискурсу – властивість політичного дискурсу, що виявляється у конвенційних формах (кліше, ідіомах, системі політичних термінів) і сприяє спрощенню інтерпретації політичних реалій.

Контент-аналіз – якісно-кількісний метод вивчення документів, який характеризується об'єктивністю висновків і строгістю процедури та полягає у кількісному обробленні тексту з подальшою інтерпретацією результатів.

Критика метафорики – напрям аналізу, згідно з яким дослідники розглядають зміст (тему) так званого «артефакту» через відбір часткових засобів, крізь які він розкривається у світогляді та сприйнятті аудиторії.

Критичний дискурс-аналіз – напрям дискурс-аналізу, спрямований на визначення його владно-політичної та ідеологічної природи, предметом дослідження є реалізовані в дискурсі відношення підпорядкування, нерівності й дискримінації.

Лінгвоментальна картина світу – цілісна сукупність образів дійсності, яка існує в індивідуальній або колективній свідомості носіїв мови та відображається в їхній комунікативній діяльності.

Маніпулятивні піар-технології (сірий піар) – різновид піару, спрямований на підсвідомість адресата, передбачає використання таких станів та емоцій людини, як незадоволення, страх, заздрість, нетерпимість та ін.

Метафора – троп, що передбачає розкриття сутності одних явищ і предметів через інші за схожістю або контрастністю.

Мова політики (політична мова) – сукупність вербальних структур, що використовуються у сфері політики і мають вплив на політичну свідомість індивідів та їх участь у перебігу політичних процесів.

Мультидисциплінарність – ознака політичної комунікації, що передбачає одночасне або по чергове вивчення складної проблеми з погляду кількох галузей знання.

Наративний аналіз – якісний аспект аналізу політичного тексту, у центрі якого є темпоральність, що характеризує певний процес.

Нормативний підхід – критичний аналіз мовних явищ з позицій збігу із традиційною мовленнєвою нормою; виявлення тенденцій у використанні мовних засобів і функціонування в повсякденній комунікації.

Оцінна семантика – ознака, властива всім без винятку різновидам дискурсів, передбачає наявність і навантаженість оцінних значень мовних одиниць різних рівнів.

Оцінне значення мовних одиниць – інформація про ціннісне ставлення суб'єкта мовлення до певної властивості, виділеної під час аналізу того чи іншого об'єкта з певного погляду.

Полемічність – вияв агресивності політичного дискурсу, втілений через добір особливих мовних засобів, спрямований на вироблення негативного ставлення до політичних противників оратора та нав'язування потрібних цінностей та оцінок.

Політика – сфера діяльності, метою якої є завоювання, утримання та використання державної влади.

Політична ідеологія – система концептуально оформлених уявлень, ідей і поглядів на політичне життя, яка відбиває інтереси, світогляд, ідеали, настрої людей, класів, націй, суспільства, політичних партій. Політична ідеологія може розглядатися і як форма суспільної свідомості, і як явище культури.

Політична комунікація – мовленнєва діяльність, спрямована на ідейну пропаганду, емоційний вплив на громадян з метою залучення до участі в політичному житті країни, прийняття й обґрунтування соціально-політичних рішень в умовах множинності поглядів у суспільстві.

Політична лінгвістика – галузь лінгвістики, предметом дослідження якої є політична комунікація.

Політична мова (мова політики) – сукупність вербальних структур, що використовуються у сфері політики і мають вплив на політичну свідомість індивідів та їх участь у перебігу політичних процесів.

Політична програма (грецьке *programma* – оголошення, розпорядження, припис) – офіційний документ пропагандистського характеру, у якому викладено політичну платформу, цілі діяльності партії або державного інституту і способи їх реалізації.

Політичний дискурс – конкретний вияв політичної комунікації, що передбачає актуалізацію політичного тексту в комунікативному акті взаємодії політичного суб'єкта (мовця) та політичного об'єкта (адресата).

Політичний наратив – своєрідний надтекст, сукупність усіх текстів, пов'язаних із конкретною політичною ситуацією; відповідно зі зміною ситуації він вичерпується.

Прозорі піар-технології (власне піар, білий піар) – різновид піару, спрямований до розуму людини і націлений на те, щоб переконати виборця в тому, що зона збігу програми, інтересів, особистості певного кандидата / партії й інтересів виборців ширше, ніж в інших кандидатів.

Процесуальність – дистинктивна ознака політичного дискурсу, що дозволяє виокремити його як форму політичної дії, частину політичного процесу і передбачає єдність мовної форми, значення та дії.

Редукціонізм – методологічний принцип, згідно з яким вищі форми матерії можуть бути повністю пояснені на основі закономірностей, що властиві нижчим формам.

Реклама – неперсоніфікована передача інформації (націлена на групи людей, а не на конкретну людину) про товар, послугу або ідею через різноманітні носії (радіо, телебачення, газети, біг-борди, інтернет, пошту, аудіо- і відеодиски, тематичні наліпки у транспорті і под.); має характер переконання, переважно оплачувана.

Ритуал ініціації (лат. *initiatio* – «посвячення») – ритуал, реалізований в політиці у вигляді інавгурації Президента. Назву цей ритуал отримав від давнього звичаю, що полягав у переведення хлопців і дівчат у дорослі вікові класи в плані виробничої, суспільної, шлюбної й духовної адаптації.

Ритуалізовані тексти – тексти, у яких втілені фіксованість, дотримання встановлених правил виконання певної соціальної ролі разом із принциповою відсутністю новизни повідомлюваного.

Ситуативні політичні анекдоти – різновид політичних анекдотів, що ґрунтуються на суперечливій ситуації дійсності: сама реальність виступає абсурдною, а анекдот лише посилює її.

Сірий піар (маніпулятивні піар-технології) – різновид піару, спрямований на підсвідомість адресата, передбачає використання таких станів та емоцій людини, як незадоволення, страх, заздрість, нетерпимість та ін.

Слоган – коротке самостійне рекламне повідомлення, що може існувати ізольовано від інших рекламних продуктів та становить згорнутий зміст рекламної кампанії.

Стереотип – схематичне й стандартне уявлення про політичний феномен, яке відзначається стійкістю та має емоційне забарвлення.

Стратегія – планування, орієнтоване на зміну політичних поглядів адресата, зміну його ставлення до подій, людей і под.

Тактика – конкретні способи реалізації стратегії, для здійснення яких використовуються конкретні комунікативні ходи. У політичній комунікації – планування мовленнєвої діяльності, відбір принципів, способів і прийомів, які забезпечують здобуття влади або її утримання.

Театральність – ігрове начало політичної комунікації, зумовлене виконанням її учасниками певних ролей.

Фідеїстичність – ірраціональність, залучення підсвідомості, характерна ознака політичного дискурсу.

Чорний піар – різновид піару, що передбачає повну дискредитацію супротивника й обдурювання виборців, фальсифікацію для знищення репутації конкурентів, поширення образливих й економічно небезпечних заяв за рахунок прихованого фінансування.

Навчальне видання

Ситар Ганна Василівна

ПОЛІТИЧНА ЛІНГВІСТИКА

навчально-методичний посібник для студентів спеціальності
035 «Філологія»
освітньої програми «Прикладна лінгвістика».

Редактор

І. М. Колесникова

Технічний редактор

Т. О. Важеніна

Підписано до друку 11.09.2019

Формат 60 x 84/16. Папір офсетний.

Друк – цифровий. Умовн. друк. арк. 10,6

Тираж 15 прим. Зам. 88

Донецький національний університет імені Василя Стуса

21021, м. Вінниця, 600-річчя, 21

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи

до Державного реєстру

серія ДК № 5945 від 15.01.2018